

MAPIRANJE GLOBALNIH CILJEVA ZA ODRŽIVI RAZVOJ I KONVENCIJE O PRAVIMA DJETETA

Uvod

Cilj Predmetni interaktivni dokument ima za cilj potaknuti detaljno i sveobuhvatno ispitivanje poveznica i sinergija između Globalnih ciljeva održivog razvoja i Konvencije o pravima djeteta.

Opće informacije Dokument predstavlja dopunu kraćeg dokumenta od dvije stranice kojeg je UNICEF pripremio u januaru 2016. godine, s ciljem preliminarnog mapiranja trenutnih prioriteta indikatora za Globalne ciljeve u kontekstu devet skupina prava iz Konvencije o pravima djeteta.

Za djecu su relevantni svi Globalni ciljevi. Detaljno i interaktivno mapiranje ima za cilj ne samo istaknuti, već ići i korak dalje od očiglednih poveznica između Globalnih ciljeva i Konvencije, u oblastima poput zdravstva, obrazovanja i nasilja. Polazna pretpostavka je da su svi Globalni ciljevi relevantni za djecu, a ne samo oni u kojima se djeca izričito spominju. Na primjer, Cilj 9. (Izgraditi izdržljivu infrastrukturu, promovirati održivu industrijalizaciju i podsticati inovativnost) odgovara, između ostalog, članu 29.1 (a) i (e) Konvencije („obrazovanje djeteta treba usmjeriti ka razvoju dječije ličnosti, talenta i mentalnih i fizičkih sposobnosti do njihovih punih mogućnosti i razvoju poštovanja prema prirodnom okolišu“), što se smatra ključnim za podsticanje inovacija. Djeca imaju pravo izravno učestvovati u ostvarivanju Globalnih ciljeva, u smislu traženja svojih prava u ovom trenutku, ali i kroz pripremu tokom godina odrastanja za preuzimanje složenijih odgovornosti. Četverogodišnjaci u 2016. godini postaju punoljetni 2030. godine. Upravo iz tog razloga je razlika između ciljeva koji su specifični za djecu i odrasle tako fluidna.

Ovakvo mapiranje smišljeno se oslanja na šire tumačenje Globalnih ciljeva i Konvencije Na primjer, potcijl 6.1. u okviru Globalnih ciljeva (Do kraja 2030. postići univerzalan i jednak pristup bezbjednoj i jeftinoj pitkoj vodi za sve) odgovara ne samo pravima koja se odnose na diskriminaciju i zdravlje, već i članu 32. Konvencije (Dječiji rad), članu 34. (Seksualno iskorištavanje i zlostavljanje) i članu 36. (Drugi oblici eksploatacije) kako bi se skrenula pažnja na načine na koje se mnoga djeca stavljaju u opasnost prilikom odlaska po vodu do udaljenih izvora. Namjera je ohrabriti korisnike da tragaju za sveobuhvatnim i ne tako očiglednim vezama između ova dva okvira, a kako bi se osnažio njihov potencijal za međusobno zagovaranje i implementaciju.

Poveznice:

Autorica: Marie Wernham
Dizajn: James Elrington i Corena Sharp

Odjeljak A. Mapiranje u kontekstu Globalnih ciljeva

Kliknite na jedan od ciljeva za pregled relevantnih članova i citiranih odredbi Konvencije o pravima djeteta.

Cilj 1. Okončati siromaštvo svuda i u svim oblicima

Preambula	... priznanje urođenog dostojanstva i jednakih i neotuđivih prava svih članova ljudske zajednice kao temelj slobode, pravde i mira u svijetu,
	<ul style="list-style-type: none"> ... narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi ... da u svim državama svijeta postoje djeca koja žive pod izuzetno teškim uslovima i da ta djeca trebaju posebnu Brigu
Član 2.	[Nediskriminacija]
Član 6.2.	Države–potpisnice će do krajnje moguće mjere osigurati preživljavanje i razvoj djeteta
Član 27.	pravo svakog djeteta na životni standard koji odgovara djetetovom fizičkom, mentalnom, duhovnom, moralnom i društvenom razvitku
1.1	Do kraja 2030. svuda i za sve ljude iskorijeniti ekstremno siromaštvo (ekstremno siromašni su ljudi koji žive sa manje od 1,25 dolara na dan)
Preambula	... priznanje urođenog dostojanstva i jednakih i neotuđivih prava svih članova ljudske zajednice osnova slobode, pravde i mira u svijetu,
	<ul style="list-style-type: none"> ... narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi ... da u svim državama svijeta postoje djeca koja žive pod izuzetno teškim uslovima i da ta djeca trebaju posebnu brigu
Član 2.	[Nediskriminacija]
Član 6.2.	Države–potpisnice će do krajnje moguće mjere osigurati preživljavanje i razvoj djeteta
Član 27.	pravo svakog djeteta na životni standard koji odgovara djetetovom fizičkom, mentalnom, duhovnom, moralnom i društvenom razvitku

1.2	Do kraja 2030. najmanje za polovinu smanjiti broj muškaraca, žena i djece svih uzrasta koji žive u bilo kom obliku siromaštva (prema nacionalnim definicijama siromaštva)
Preambula	... priznanje urođenog dostojanstva i jednakih i neotuđivih prava svih članova ljudske zajednice osnova slobode, pravde i mira u svijetu,
	<ul style="list-style-type: none"> ... narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi ... da u svim državama svijeta postoje djeca koja žive pod izuzetno teškim uslovima i da ta djeca trebaju posebnu brigu
Član 1.	U ovoj Konvenciji dijete znači svako ljudsko biće mlađe od 18 godina , osim ako se po zakonu koji se primjenjuje na dijete punoljetnost ne stječe ranije.
Član 2.	[Nediskriminacija]
Član 6.2.	Države–potpisnice će do krajnje moguće mjere osigurati preživljavanje i razvoj djeteta
Član 27.	pravo svakog djeteta na životni standard koji odgovara djetetovom fizičkom, mentalnom, duhovnom, moralnom i društvenom razvitku
1.3	Primijeniti odgovarajuće nacionalne sisteme socijalne zaštite i mjere za sve, uključujući najugroženije, i do kraja 2030. postići dovoljno veliki obuhvat siromašnih i ranjivih
Član 4.	Što se tiče ekonomskih, društvenih i kulturnih prava, države–potpisnice će poduzeti takve mjere do krajnjih granica njima dostupnih sredstava
Član 26.	pravo na prednosti socijalne sigurnosti, uključujući socijalno osiguranje ...
1.4	Do kraja 2030. osigurati da svi muškarci i žene, posebno siromašni i ranjivi, imaju jednaka prava na ekonomske resurse, kao i pristup osnovnim uslugama, vlasništvu i upravljanju zemljištem, odnosno drugim oblicima svojine, nasljedstvu, prirodnim bogatstvima, odgovarajućim novim tehnologijama i finansijskim uslugama, uključujući mikrofinansiranje
Član 19.2.	[zlostavljanja] ... na uspostavljanju društvenih programa da bi se pružila potrebna podrška djetetu i onima koji se brinu o djetetu ...
Član 20.	[Dijete lišeno svog porodičnog okruženja] imaće pravo na posebnu zaštitu i pomoć koju će pružiti država / države–potpisnice [...] obezbijediti alternativnu brigu
Član 22.1.	[Dijete koje traži status izbjeglice ili koje se smatra izbjeglicom] [...] dobije odgovarajuću zaštitu i humanitarnu pomoć
Član 23.2.	[Onesposobljeno dijete] posebnu brigu i [...]

23.3	pomoć / uspješan pristup obrazovanju, školovanju, zdravstvenim službama, službama za rehabilitaciju, pripremi za zaposlenje i mogućnostima rekreacije
Član 24.	pravo djeteta da uživa najviši standard zdravlja / [...] Države–potpisnice će nastojati osigurati da niti jedno dijete nije lišeno svog prava na pristup takvim uslugama zdravstvene zaštite
Član 28.	pravo djeteta na obrazovanje
1.5	Do kraja 2030. izgraditi sistem koji će povećati otpornost siromašnih i onih u ranjivim situacijama te smanjiti njihovu izloženost i ranjivost od ekstremnih klimatskih događaja, kao i drugih ekonomskih, društvenih i/ili ekoloških katastrofa
Član 29.1 (a)	[obrazovanje djeteta usmjeriti ka] razvoju dječije ličnosti, talenta i mentalnih i fizičkih sposobnosti do njihovih punih mogućnosti
(e)	[obrazovanje djeteta usmjeriti ka] razvoju poštovanja prema prirodnoj okolini
1.a	Osigurati značajnu mobilizaciju resursa iz različitih izvora, između ostalog i kroz povećanu razvojnu saradnju, kako bi se obezbijedila adekvatna i predvidljiva sredstva za zemlje u razvoju, posebno za one najnerazvijenije, u smislu sprovođenja programa i politika za okončanje svih oblika siromaštva
Preambula	Priznajući značaj međunarodne saradnje za poboljšanje životnih uslova djece u svakoj zemlji, a naročito u zemljama u razvoju
Član 4.	[provedba] u okviru međunarodne saradnje
1.b	Kreirati jasne okvire politika na nacionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou, zasnovane na razvojnim strategijama koje promovišu borbu protiv siromaštva i rodnu osjetljivost, kako bi se podržalo ubrzano investiranje u akcije na iskorjenjivanju siromaštva
Preambula	... priznanje urođenog dostojanstva i jednakih i neotuđivih prava svih članova ljudske zajednice kao temelj slobode, pravde i mira u svijetu,
	<ul style="list-style-type: none"> • ... narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi • ... da u svim državama svijeta postoje djeca koja žive pod izuzetno teškim uslovima i da ta djeca trebaju posebnu brigu
Član 2.	[Nediskriminacija]
Član 6.2.	Države–potpisnice će do krajnje moguće mjere osigurati preživljavanje i razvoj djeteta
Član 27.	pravo svakog djeteta na životni standard koji odgovara djetetovom fizičkom, mentalnom, duhovnom, moralnom i društvenom razvitku

Cilj 2. Okončati glad, postići sigurnost u opskrbi hranom, unaprijediti kvalitet ishrane i promovisati održivu poljoprivredu

Preambula	... priznanje urođenog dostojanstva i jednakih i neotuđivih prava svih članova ljudske zajednice kao temelj slobode, pravde i mira u svijetu
	<ul style="list-style-type: none"> ... narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promovirati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi, ... da u svim državama svijeta postoje djeca koja žive pod izuzetno teškim uslovima i da ta djeca trebaju posebnu brigu
Član 6.	Države–potpisnice priznaju da svako dijete ima urođeno pravo na život / Države–potpisnice će do krajnje moguće mjere osigurati preživljavanje i razvoj djeteta
Član 17.	... osigurati da dijete ima pristup informacijama i materijalima iz različitih nacionalnih i međunarodnih izvora, naročito onih koji imaju za cilj unapređenje djetetove društvene, duhovne i moralne dobrobiti i fizičkog i mentalnog zdravlja
2.1	Do kraja 2030. okončati glad i osigurati da svim ljudima, a posebno siromašnima i licima u osjetljivim okolnostima, uključujući dojenčad, tokom cijele godine bude dostupna bezbjedna i hranljiva hrana u dovoljnim količinama
Član 1.	U ovoj Konvenciji dijete znači svako ljudsko biće mlađe od 18 godina , osim ako se po zakonu koji se primjenjuje na dijete punoljetnost ne stječe ranije.
Član 2.	[Nediskriminacija]
Član 6.	Države–potpisnice priznaju da svako dijete ima urođeno pravo na život / Države–potpisnice će do krajnje moguće mjere osigurati preživljavanje i razvoj djeteta
Član 19.1.	dijete zaštitilo od svih oblika [...] zanemarivanja ili nemarnog postupka
Član 24.2 (a)	Države–potpisnice [...] posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: da smanje smrtnost dojenčadi i djece /
(c)	da se bore protiv bolesti i neuhranjenosti , [...] davanje odgovarajuće prehrane i čiste vode za piće /
(e)	da obezbijede da su svi dijelovi društva, naročito roditelji i djeca, obaviješteni, da imaju pristup obrazovanju i da im se daje podrška pri korištenju
Član 27.	pravo svakog djeteta na životni standard koji odgovara djetetovom fizičkom, mentalnom, duhovnom, moralnom i društvenom razvitku

2.2	Do kraja 2030. okončati sve oblike neuhranjenosti, uz postizanje (do kraja 2025. godine) međunarodno dogovorenih ciljeva koji se odnose na zaostajanje u tjelesnom razvoju kod djece mlađe od 5 godina i usmjeriti pažnju na nutritivne potrebe adolescentkinja, trudnica i dojilja, te starijih lica
Član 1.	U ovoj Konvenciji dijete znači svako ljudsko biće mlađe od 18 godina , osim ako se po zakonu koji se primjenjuje na dijete punoljetnost ne stječe ranije.
Član 6.	Države–potpisnice priznaju da svako dijete ima urođeno pravo na život / Države–potpisnice će do krajnje moguće mjere osigurati preživljavanje i razvoj djeteta
Član 19.1.	dijete zaštitilo od svih oblika [...] zanemarivanja ili nemarnog postupka
Član 24.2 (b)	Države–potpisnice [...] posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: da obezbijede pružanje potrebne medicinske pomoći i brige za zdravlje svoj djeci, s naglaskom na razvitak primarne zdravstvene zaštite; /
(c)	da se bore protiv bolesti i neuhranjenosti , [...] davanje odgovarajuće prehrane i čiste vode za piće /
(d)	da majkama obezbijede odgovarajuću zdravstvenu zaštitu prije i poslije porođaja /
(e)	da obezbijede da su svi dijelovi društva, naročito roditelji i djeca, obaviješteni, da imaju pristup obrazovanju i da im se daje podrška pri korištenju osnovnog znanja o dječijem zdravlju i prehrani [...]
Član 27.	pravo svakog djeteta na životni standard koji odgovara djetetovom fizičkom, mentalnom, duhovnom, moralnom i društvenom razvitku
2.3	Do kraja 2030. udvostručiti poljoprivrednu produktivnost i prihode malih proizvođača hrane, a posebno žena, starosjedilačkog stanovništva, porodičnih poljoprivrednih proizvođača, stočara i ribara, između ostalog i preko bezbjednog i jednakog pristupa zemljištu, drugih proizvodnih resursa i inputa, znanja, finansijskih usluga, tržišta i mogućnosti za ostvarivanje dodatne vrijednosti, odnosno za zapošljavanje van poljoprivrede
Član 13.1.	slobodu da traži, prima i daje informacije i ideje svih vrsta
Član 15.	... priznaju pravo djeteta na slobodu udruživanja i na slobodu mirnog zbora
Član 17.	... jamčiće djetetu pristup informacijama i materijalima iz različitih domaćih i međunarodnih izvora
Član 29.1 (e)	[obrazovanje djeteta se usmjeri ka] razvoju poštovanja prema prirodnoj okolini
Član 32.1.	pravo djeteta da bude zaštićeno od ekonomske eksploatacije i od bilo kakvog rada koji je vjerovatno opasan, može ometati dječije obrazovanje, ili naškoditi dječijem zdravlju ili fizičkom, mentalnom ili društvenom razvoju

2.4	Do kraja 2030. obezbijediti održive sisteme za proizvodnju hrane i primijeniti fleksibilne poljoprivredne prakse za povećanje produktivnosti i proizvodnje, koje pomažu u održavanju ekosistema, koje jačaju kapacitet za prilagođavanje klimatskim promjenama, ekstremnim vremenskim uslovima, sušama, poplavama i ostalim elementarnim nepogodama, odnosno koje progresivno poboljšavaju kvalitet zemljišta i tla
Član 29.1 (e)	[obrazovanje djeteta se usmjeri ka] razvoju poštovanja prema prirodnoj okolini
2.5	Do kraja 2020. održavati genetsku raznolikost sjemena, kultivisanih biljaka i uzgajanih i domaćih životinja, odnosno njihovih srodnih divljih vrsta , između ostalog i preko pravilno vođenih i raznovrsnih banaka sjemena i biljaka na nacionalnim, regionalnim i međunarodnom nivou, i obezbijediti pristup koristima, odnosno pravično i ravnopravno dijeljenje koristi koje proističu iz korištenja genetskih resursa i sa njima povezanih tradicionalnih oblika znanja, a prema međunarodnom dogovoru
Preambula	... priznanje urođenog dostojanstva i jednakih i neotuđivih prava svih članova ljudske zajednice kao temelja slobode, pravde i mira u svijetu
	<ul style="list-style-type: none"> ... narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promovirati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi,
	<ul style="list-style-type: none"> ... da u svim državama svijeta postoje djeca koja žive pod izuzetno teškim uslovima i da ta djeca trebaju posebnu brigu
Član 6.	Države–potpisnice priznaju da svako dijete ima urođeno pravo na život / Države–potpisnice će do krajnje moguće mjere osigurati preživljavanje i razvoj djeteta
Član 17.	... osigurati da dijete ima pristup informacijama i materijalima iz različitih nacionalnih i međunarodnih izvora, naročito onih koji imaju za cilj unapređenje djetetove društvene, duhovne i moralne dobrobiti i fizičkog i mentalnog zdravlja
2.a	Povećati investiranje, između ostalog i preko unapređivanja međunarodne saradnje, u seosku infrastrukturu, poljoprivredna istraživanja i savjetodavne usluge, razvoj tehnologije i banaka biljnog i stočnog genetskog materijala kako bi se unaprijedili poljoprivredni proizvodni kapaciteti u zemljama u razvoju, a posebno u najnerazvijenijim zemljama
Preambula	Priznajući značaj međunarodne saradnje za poboljšanje životnih uslova djece u svakoj zemlji, a naročito u zemljama u razvoju
Član 4.	[provedba] u okviru međunarodne saradnje

2.b	Ispraviti i spriječiti trgovinska ograničenja i deformacije na poljoprivrednim tržištima u svijetu, između ostalog i preko istovremenog eliminisanja svih vrsta izvoznih subvencija u poljoprivredi i svih izvoznih mjera sa ekvivalentnim efektom, u skladu sa zaduženjima iz „Razvojne agende iz Dohe“
Preambula	... priznanje urođenog dostojanstva i jednakih i neotuđivih prava svih članova ljudske zajednice osnova slobode, pravde i mira u svijetu,
•	... narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promovirati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
•	... da u svim državama svijeta postoje djeca koja žive pod izuzetno teškim uslovima i da ta djeca trebaju posebnu brigu
Član 6.	Države–potpisnice priznaju da svako dijete ima urođeno pravo na život / Države–potpisnice će do krajnje moguće mjere osigurati preživljavanje i razvoj djeteta
Član 17.	... osigurati da dijete ima pristup informacijama i materijalima iz različitih nacionalnih i međunarodnih izvora, naročito onih koji imaju za cilj unapređenje djetetove društvene, duhovne i moralne dobrobiti i fizičkog i mentalnog zdravlja
2.c	Usvojiti mjere koje de obezbijediti odgovarajuće funkcionisanje tržišta hrane i njihovih robnih derivata te olakšati blagovremen pristup informacijama o tržištima, između ostalog i o rezervama hrane kako bi se pomoglo da se ograniči ekstremna nestabilnost cijena hrane
Član 13.1.	slobodu da traži, prima i daje informacije i ideje svih vrsta
Član 17.	... jamčiće djetetu pristup informacijama i materijalima iz različitih domaćih i međunarodnih izvora

Cilj 3. Promovisati zdrav život i dobrobit svih ljudi, svih životnih dobi

Preambula	Ubijedeni da bi porodici, kao osnovnoj grupi društva i prirodnom okruženju za rast i dobrobit svojih članova, a naročito djece, trebalo pružiti potrebnu zaštitu i pomoć, tako da bi mogla potpuno preuzeti svoje obaveze u okviru ljudske zajednice
Član 2.	[Nediskriminacija]
Član 3.2.	Države–potpisnice uzimaju na sebe da osiguraju djetetu zaštitu i brigu koja je potrebna za njegovu dobrobit , uzimajući u obzir prava i dužnosti njegovih roditelja, zakonskih staratelja ili drugih pojedinaca zakonski odgovornih za njega, i da bi se ovo postiglo, preduzeće sve zakonske i upravne mjere.
Član 6.	Države–potpisnice priznaju da svako dijete ima urođeno pravo na život / Države–potpisnice će do krajnje moguće mjere osigurati preživljavanje i razvoj djeteta
Član 17.	... jamčiće djetetu pristup informacijama i materijalima iz različitih domaćih i međunarodnih izvora, naročito onih koji imaju za cilj unapređenje djetetove društvene, duhovne i moralne dobrobiti i fizičkog i mentalnog zdravlja .
Član 19.	zaštititi dijete od svih oblika fizičkog, ili mentalnog nasilja, povrede ili zlostavljanja, zanemarivanja ili nemarnog postupka, zloupotrebe ili eksploatacije, uključujući i seksualno zlostavljanje
Član 23.1.	Države–potpisnice priznaju da mentalno ili fizički onesposobljeno dijete treba da uživa pun i pristojan život , u uslovima koji obezbjeđuju dostojanstvo, potiču samopouzdanje i olakšavaju aktivno dječije učešće u zajednici.
Član 24.	pravo djeteta da uživa najviši standard zdravlja
24.2 (e)	Države–potpisnice [...] posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: da obezbijede da su svi dijelovi društva, naročito roditelji i djeca, obaviješteni, da imaju pristup obrazovanju i da im se daje podrška pri korištenju osnovnog znanja o dječijem zdravlju i prehrani, o prednostima dojenja, higijene i ekoloških sanitarija, kao i sprječavanje nesretnih slučajeva /
(f)	da razvijaju preventivnu zdravstvenu zaštitu , savjetovanje za roditelje, kao i obrazovanje u planiranju porodice i odgovarajuće službe.
24.3	Države–potpisnice će preduzeti sve efikasne i odgovarajuće mjere da bi se uklonili svi tradicionalni običaji škodljivi po dječije zdravlje .

Član 25.	pravo djeteta koje je od strane odgovarajućih vlasti poslano u određenu instituciju radi brige, zaštite ili liječenja njegovog fizičkog ili mentalnog zdravlja na periodično preispitivanje tretmana koji se pruža djetetu i svih drugih okolnosti značajnih za njegov smještaj
Član 27.	pravo svakog djeteta na životni standard koji odgovara djetetovom fizičkom, mentalnom, duhovnom, moralnom i društvenom razvitku
Član 31.	pravo djeteta na odmor i slobodno vrijeme , na igru i rekreaciju koji odgovaraju starosti djeteta i na slobodno učešće u kulturnom životu i umjetnostima
Član 32.1.	pravo djeteta da bude zaštićeno od ekonomske eksploatacije i od bilo kakvog rada koji je vjerovatno opasan, može ometati dječije obrazovanje ili naškoditi dječijem zdravlju ili fizičkom, mentalnom, duhovnom, moralnom ili društvenom razvoju
3.1	Do kraja 2030. smanjiti globalnu stopu smrtnosti kod majki na manje od 70 na 100.000 živorodenja
Preambula	Priznajući da bi dijete, zbog potpunog i skladnog razvoja svoje ličnosti trebalo da odrasta u porodičnom okruženju, u atmosferi sreće, ljubavi i razumijevanja;
Član 1.	U ovoj Konvenciji dijete znači svako ljudsko biće mlađe od 18 godina , osim ako se po zakonu koji se primjenjuje na dijete punoljetnost ne stječe ranije.
Član 7.1.	Dijete će [imati] pravo da poznaje svoje roditelje i da se oni brinu za njega
Član 24.2 (d)	Države–potpisnice [...] posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: da majkama obezbijede odgovarajuću zdravstvenu zaštitu prije i poslije porođaja;
1.2	Do kraja 2030. okončati smrtne slučajeve koji se mogu spriječiti kod novorođenčadi i djece mlađe od 5 godina na najmanje 12 na 1.000 živorodenih i na najmanje 25 na 1000 živorodenih kod smrtnosti djece uzrasta do 5 godina
1.3	Do kraja 2030. okončati epidemije AIDS–a, tuberkuloze, malarije i zanemarenih tropskih bolesti i nastaviti borbu protiv hepatitisa, bolesti koje se prenose vodom i ostalih zaraznih bolesti
Član 1.	U ovoj Konvenciji dijete znači svako ljudsko biće mlađe od 18 godina , osim ako se po zakonu koji se primjenjuje na dijete punoljetnost ne stječe ranije.
Član 6.	Države–potpisnice priznaju da svako dijete ima urođeno pravo na život / Države–potpisnice će do krajnje moguće mjere osigurati preživljavanje i razvoj djeteta
Član 24.1.	pravo djeteta da uživa najviši standard zdravlja koji je moguće dostići, i da ima pristup institucijama za liječenje i zdravstvenu rehabilitaciju
24.2 (a)	Države–potpisnice [...] posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: da smanje smrtnost dojenčadi i djece /

	(b) da obezbijede pružanje potrebne medicinske pomoći i brige za zdravlje svoj djeci, s naglaskom na razvitak primarne zdravstvene zaštite /
	(c) da se bore protiv bolesti i neishranjenosti , uključujući, u okviru primarne zdravstvene zaštite ...
3.4	Do kraja 2030. smanjiti za jednu trećinu broj prijevremenih smrtnih slučajeva od nezaraznih bolesti kroz prevenciju i liječenje i promovirati mentalno zdravlje i blagostanje
Član 6.	Države–potpisnice priznaju da svako dijete ima urođeno pravo na život / Države–potpisnice će do krajnje moguće mjere osigurati preživljavanje i razvoj djeteta
Član 24.1.	pravo djeteta da uživa najviši standard zdravlja koji je moguće dostići, i da ima pristup institucijama za liječenje i zdravstvenu rehabilitaciju
24.2 (a)	Države–potpisnice [...] posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: smanje smrtnost dojenčadi i djece /
(b)	da obezbijede pružanje potrebne medicinske pomoći i brige za zdravlje svoj djeci, s naglaskom na razvitak primarne zdravstvene zaštite /
(c)	da se bore protiv bolesti i neishranjenosti , uključujući, u okviru primarne zdravstvene zaštite ... /
(f)	da razvijaju preventivnu zdravstvenu zaštitu , savjetovanje za roditelje, kao i obrazovanje u planiranju porodice i odgovarajuće službe
3.5	Pojačati prevenciju zloupotrebe supstanci i liječenje posljedica takve zloupotrebe, što obuhvata i zloupotrebu opojnih droga i štetnu upotrebu alkohola
Član 33.	mjere da bi se djeca zaštitila od protivzakonite upotrebe opojnih droga i psihotropnih supstanci
3.6	Do kraja 2020. na globalnom nivou prepoloviti broj smrtnih slučajeva i povreda do kojih dolazi u saobraćajnim nesrećama
Član 24.2 (e)	Države–potpisnice [...] posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: da obezbijede da su svi dijelovi društva, naročito roditelji i djeca, obaviješteni, da imaju pristup obrazovanju i da im se daje podrška pri korištenju osnovnog znanja o dječijem zdravlju [...] kao i sprječavanje nesretnih slučajeva
3.7	Do kraja 2030. obezbijediti univerzalni pristup uslugama koje se odnose na polnu i reproduktivnu zdravstvenu zaštitu, između ostalog i uslugama za planiranje porodice, informisanje i obrazovanje, kao i integrisanje pitanja reproduktivnog zdravlja u nacionalne strategije i programe
Član 13.1.	slobodu da traži, prima i daje informacije i ideje svih vrsta
Član 17.	... jamčiće djetetu pristup informacijama i materijalima iz različitih domaćih i međunarodnih izvora
Član 24.2 (f)	Države–potpisnice [...] posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: da razvijaju preventivnu zdravstvenu zaštitu, savjetovanje za roditelje, kao i obrazovanje u planiranju porodice i odgovarajuće službe
Član 29.1 (a)	Države–potpisnice se slažu da se obrazovanje djeteta usmjeri ka: razvoju dječije ličnosti, talenta i mentalnih i fizičkih sposobnosti do njihovih punih mogućnosti

3.8	Postići univerzalni obuhvat zdravstvenom zaštitom, uključujući zaštitu od finansijskog rizika, dostupnost kvalitetnih osnovnih usluga iz oblasti zdravstvene zaštite i dostupnost bezbjednih, djelotvornih, kvalitetnih i jeftinih osnovnih lijekova i vakcina za sve
Član 24.	pravo djeteta da uživa najviši standard zdravlja
24.1.	Države–potpisnice će nastojati osigurati da niti jedno dijete nije lišeno svog prava na pristup takvim uslugama zdravstvene zaštite
24.2 (b)	Države–potpisnice [...] posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: da obezbijede pružanje potrebne medicinske pomoći i brige za zdravlje svoj djeci, s naglaskom na razvitak primarne zdravstvene zaštite
24.4.	poticati i ohrabrivati međunarodnu saradnju da bi se postepeno potpuno ostvarilo pravo priznato u ovome članu [zdravlje]. U ovom pogledu posebna briga će biti posvećena potrebama zemalja u razvoju.
3.9	Do kraja 2030. bitno smanjiti broj smrtnih slučajeva i oboljenja od opasnih hemikalija, odnosno od zagađenja i kontaminacije vazduha, vode i zemljišta
Član 24.2 (c)	Države–potpisnice [...] posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: Da se bore protiv bolesti i neishranjenosti, [...] uključujući, između ostalog, primjenu dostupnih tehnologija i davanje odgovarajuće prehrane i čiste vode za piće, uzimajući u obzir opasnosti i rizike zagađenja čovjekove okoline
3.a	Pojačati primjenu „Okvirne konvencije Svjetske zdravstvene organizacije o kontroli duhana“ u svim zemljama, na odgovarajući način
Član 24.1.	pravo djeteta da uživa najviši standard zdravlja
24.2 (e)	Države–potpisnice [...] posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: da obezbijede da su svi dijelovi društva, naročito roditelji i djeca, obaviješteni, da imaju pristup obrazovanju i da im se daje podrška pri korištenju osnovnog znanja o dječijem zdravlju
Član 33.	mjere da bi se djeca zaštitila od protivzakonite upotrebe opojnih droga i psihotropnih supstanci
3.b	Podržati istraživanja i razvoj vakcina i lijekova za zarazne i nezarazne bolesti koje primarno pogađaju zemlje u razvoju, obezbijediti dostupnost jeftinih osnovnih lijekova i vakcina (u skladu sa „Deklaracijom iz Dohe o Sporazumu o trgovinskim aspektima prava intelektualne svojine (TRIPS) i javnom zdravlju“, kojom se potvrđuje pravo zemalja u razvoju da u potpunosti koriste odredbe „Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualne svojine“ koje se odnose na fleksibilnost u pogledu zaštite javnog zdravlja) i, posebno, obezbjeđivati univerzalnu dostupnost lijekova
Član 24.2 (c)	Države–potpisnice [...] posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: da se bore protiv bolesti i neishranjenosti, [...] uključujući, između ostalog, primjenu dostupnih tehnologija i davanje odgovarajuće prehrane i čiste vode za piće, uzimajući u obzir opasnosti i rizike zagađenja čovjekove okoline
3.c	Značajno povećati finansiranje u oblasti zdravstva, kao i regrutovanje, razvijanje, obučavanje i zadržavanje zdravstvenih radnika u zemljama u razvoju, posebno u najnerazvijenijim zemljama i malim ostrvskim državama u razvoju.

Član 3.3.	institucije, službe i ustanove odgovorne za brigu o djeci i njihovu zaštitu pridržavaju standarda uspostavljenih od odgovarajućih vlasti, naročito u pogledu sigurnosti, zdravlja, u broju i prikladnosti njihovog osoblja kao i odgovarajućeg nadzora nad njima
Član 4.	Države–potpisnice će poduzeti sve odgovarajuće zakonske, upravne i druge mjere za implementaciju prava priznatih u ovoj Konvenciji. Što se tiče ekonomskih, društvenih i kulturnih prava, države–potpisnice će poduzeti takve mjere do krajnjih granica njima dostupnih sredstava , a, tamo gdje je to potrebno, i u okvirima međunarodne saradnje .
Član 24.2 (b)	Države–potpisnice [...] posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: da obezbijede pružanje potrebne medicinske pomoći i brige za zdravlje svoj djeci, s naglaskom na razvitak primarne zdravstvene zaštite
24.4.	poticati i ohrabrivati međunarodnu saradnju da bi se postepeno potpuno ostvarilo pravo priznato u ovome članu [zdravlje]. U ovom pogledu posebna briga će biti posvećena potrebama zemalja u razvoju
3.d	Ojačati kapacitete svih zemalja, a posebno zemalja u razvoju, za rano upozoravanje, smanjivanje rizika i upravljanje nacionalnim i globalnim zdravstvenim rizicima
Član 13.1.	slobodu da traži, prima i daje informacije i ideje svih vrsta
Član 17.	... jamčiće djetetu pristup informacijama i materijalima iz različitih domaćih i međunarodnih izvora
Član 24.1.	pravo djeteta da uživa najviši standard zdravlja
3.b	Podržati istraživanja i razvoj vakcina i lijekova za zarazne i nezarazne bolesti koje primarno pogađaju zemlje u razvoju, obezbijediti dostupnost jeftinih osnovnih lijekova i vakcina (u skladu sa „Deklaracijom iz Dohe o Sporazumu o trgovinskim aspektima prava intelektualne svojine (TRIPS) i javnom zdravlju“, kojom se potvrđuje pravo zemalja u razvoju da u potpunosti koriste odredbe „Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualne svojine“ koje se odnose na fleksibilnost u pogledu zaštite javnog zdravlja) i, posebno, obezbjeđivati univerzalnu dostupnost lijekova
Član 24.2 (c)	Države–potpisnice [...] posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: da se bore protiv bolesti i neishranjenosti, [...] uključujući, između ostalog, primjenu dostupnih tehnologija i davanje odgovarajuće prehrane i čiste vode za piće, uzimajući u obzir opasnosti i rizike zagađenja čovjekove okoline
3.c	Značajno povećati finansiranje u oblasti zdravstva, kao i regrutovanje, razvijanje, obučavanje i zadržavanje zdravstvenih radnika u zemljama u razvoju, posebno u najnerazvijenijim zemljama i malim ostrvskim državama u razvoju.

<p>Član 3.3.</p>	<p>institucije, službe i ustanove odgovorne za brigu o djeci i njihovu zaštitu pridržavaju standarda uspostavljenih od odgovarajućih vlasti, naročito u pogledu sigurnosti, zdravlja, u broju i prikladnosti njihovog osoblja kao i odgovarajućeg nadzora nad njima</p>
<p>Član 4.</p>	<p>Države–potpisnice će poduzeti sve odgovarajuće zakonske, upravne i druge mjere za implementaciju prava priznatih u ovoj Konvenciji. Što se tiče ekonomskih, društvenih i kulturnih prava, države–potpisnice će poduzeti takve mjere do krajnjih granica njima dostupnih sredstava, a, tamo gdje je to potrebno, i u okvirima međunarodne saradnje.</p>
<p>Član 24.2 (b)</p> <p>24.4.</p>	<p>Države–potpisnice [...] posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: da obezbijede pružanje potrebne medicinske pomoći i brige za zdravlje svoj djeci, s naglaskom na razvitak primarne zdravstvene zaštite</p> <p>poticati i ohrabrivati međunarodnu saradnju da bi se postepeno potpuno ostvarilo pravo priznato u ovome članu [zdravlje]. U ovom pogledu posebna briga će biti posvećena potrebama zemalja u razvoju</p>
<p>3.d</p>	<p>Ojačati kapacitete svih zemalja, a posebno zemalja u razvoju, za rano upozoravanje, smanjivanje rizika i upravljanje nacionalnim i globalnim zdravstvenim rizicima</p>
<p>Član 13.1.</p>	<p>slobodu da traži, prima i daje informacije i ideje svih vrsta</p>
<p>Član 17.</p>	<p>... jamčiće djetetu pristup informacijama i materijalima iz različitih domaćih i međunarodnih izvora</p>
<p>Član 24.1.</p>	<p>pravo djeteta da uživa najviši standard zdravlja</p>

Cilj 4. Osigurati inkluzivno i kvalitetno obrazovanje i promovirati mogućnost cjeloživotnog učenja

Član 6.2.	Države–potpisnice će do krajnje moguće mjere osigurati preživljavanje i razvoj djeteta
Član 13.	pravo na slobodu izražavanja
Član 17.	... jamčiće djetetu pristup informacijama i materijalima iz različitih domaćih i međunarodnih izvora;
(c)	podržavati proizvodnju i distribuciju dječjih knjiga
Član 28.	pravo djeteta na obrazovanje
28.1 (d)	učiniti dostupnim svoj djeci obrazovne i stručno–obrazovne informacije i savjetovanje
4.1	Do kraja 2030. obezbijediti da sve djevojčice i dječaci završe besplatno, jednako i kvalitetno osnovno i srednje obrazovanje koje vodi ka relevantnim i djelotvornim ishodima učenja
Član 1.	U ovoj Konvenciji dijete znači svako ljudsko biće mlađe od 18 godina , osim ako se po zakonu koji se primjenjuje na dijete punoljetnost ne stječe ranije.
Član 2.	[Nediskriminacija]
Član 28.	pravo djeteta na obrazovanje , a da bi se ovo pravo ostvarilo
28.1 (a)	postupno i na osnovi jednakih mogućnosti proglasiti osnovno školovanje obaveznim i besplatno dostupnim za svakoga /
(b)	ohrabrivati razvitak različitih oblika srednjeg obrazovanja , uključujući opšte i stručno obrazovanje, učiniti ih dostupnim i pristupačnim svakom djetetu, i poduzeti odgovarajuće mjere kao što je uvođenje besplatnog obrazovanja i nuđenje finansijske pomoći u slučaju potrebe /
(e)	Preduzeti mjere da se podrži redovno pohađanje škola i smanjenje stopa prekida školovanj
Član 29.1 (a)	[obrazovanje djeteta usmjeriti ka] razvoju dječije ličnosti, talenta i mentalnih i fizičkih sposobnosti do njihovih punih mogućnosti
Član 31.	pravo djeteta na odmor i slobodno vrijeme , na igru i rekreaciju koji odgovaraju starosti djeteta i na slobodno učešće u kulturnom životu i umjetnostima
Član 32.	pravo djeteta da bude zaštićeno od ekonomske eksploatacije i od bilo kakvog rada koji je vjerovatno opasan ili može ometati dječije obrazovanje
Član 38.3.	Države–potpisnice će osigurati da osobe koje još nisu napunile petnaest godina ne učestvuju direktno u neprijateljstvima

Član 40.4.	[djeca u sukobu s zakonom] biće dostupni obrazovni i stručni programi i druge alternative zatvoru, da bi se obezbijedilo da se sa djecom postupa na način koji odgovara njihovoj dobrobiti, a proporcionalan je i okolnostima i prekršaju
4.2	Do kraja 2030. obezbijediti da sve djevojčice i dječaci imaju pristup kvalitetnom razvoju u ranom djetinjstvu, brizi i predškolskom obrazovanju kako bi se pripremili za osnovno obrazovanje
Član 1.	U ovoj Konvenciji dijete znači svako ljudsko biće mlađe od 18 godina , osim ako se po zakonu koji se primjenjuje na dijete punoljetnost ne stječe ranije.
Član 6.2.	Države–potpisnice će do krajnje moguće mjere osigurati preživljavanje i razvoj djeteta
Član 17 (c)	podržavati proizvodnju i distribuciju dječijih knjiga
Član 18.3.	djeca zaposlenih roditelja imaju pravo da se koriste službama i ustanovama za brigu o djeci koje im odgovaraju
Član 28.	pravo djeteta na obrazovanje, a da bi se ovo pravo ostvarilo postupno i na osnovi jednakih mogućnosti
Član 31.	pravo djeteta na odmor i slobodno vrijeme, na igru i rekreaciju koji odgovaraju starosti djeteta i na slobodno učešće u kulturnom životu i umjetnostima
4.3	Do kraja 2030. obezbijediti jednaku dostupnost jeftinog i kvalitetnog tehničkog, stručnog i tercijarnog obrazovanja, uključujući univerzitetsko, za sve žene i muškarce
Član 28.1 (b)	ohrabrivati razvitak različitih oblika srednjeg obrazovanja, uključujući opšte i stručno obrazovanje , učiniti ih dostupnim i pristupačnim svakom djetetu, i poduzeti odgovarajuće mjere kao što je uvođenje besplatnog obrazovanja i nuđenje finansijske pomoći u slučaju potrebe /
(c)	omogućiti pristup visokom obrazovanju za sve, na osnovu sposobnosti, svim odgovarajućim sredstvima
Član 40.4.	[djeca u sukobu s zakonom] biće dostupni obrazovni i stručni programi i druge alternative zatvoru, da bi se obezbijedilo da se sa djecom postupa na način koji odgovara njihovoj dobrobiti, a proporcionalan je i okolnostima i prekršaju
4.4	Do kraja 2030. znatno povećati broj mladih i odraslih koji imaju relevantne vještine, između ostalog i tehničke i stručne, za zaposlenje, pristojne poslove i preduzetništvo
Član 23.3.	Priznajući posebne potrebe onespособljenog djeteta, pomoć [...] će biti planirana tako da se onespособljenom djetetu pruži uspješan pristup obrazovanju, školovanju , zdravstvenim službama, službama za rehabilitaciju, pripremi za zaposlenje i mogućnostima rekreacije na način koji pomaže djetetu da postigne što potpuniju moguću društvenu integraciju i individualni razvitak, uključujući njegov kulturni i duhovni razvitak.
Član 29.1 (a)	[obrazovanje djeteta usmjeriti ka] razvoju dječije ličnosti, talenta i mentalnih i fizičkih sposobnosti do njihovih punih mogućnosti

4.5	Do kraja 2030. eliminisati rodnu nejednakost u obrazovanju i obezbijediti jednak pristup svim nivoima obrazovanja i stručnim obukama za ranjive grupe, uključujući osobe sa invaliditetom, starosjedelačko stanovništvo i djecu u ranjivim situacijama
Preambula	Uzimajući u obzir značaj tradicija i kulturnih vrijednosti svakog naroda za zaštitu i skladni razvitak djeteta
Član 1.	U ovoj Konvenciji dijete znači svako ljudsko biće mlađe od 18 godina , osim ako se po zakonu koji se primjenjuje na dijete punoljetnost ne stječe ranije.
Član 2.	[Nediskriminacija]
Član 17 (d)	Podržavati masovne medije da posvete posebnu pažnju lingvističkim potrebama djeteta koje pripada manjinskoj grupi ili koje je autohtono
Član 22.1.	[dijete koje traži status izbjeglice ili koje se smatra izbjeglicom] [...] dobije odgovarajuću zaštitu i humanitarnu pomoć u očuvanju primjenjivih prava izloženih u ovoj Konvenciji ...
Član 23.3.	Priznajući posebne potrebe onesposobljenog djeteta , pomoć [...] će biti planirana tako da se onesposobljenom djetetu pruži uspješan pristup obrazovanju, školovanju , zdravstvenim službama, službama za rehabilitaciju, pripremi za zaposlenje i mogućnostima rekreacije na način koji pomaže djetetu da postigne što potpuniju moguću društvenu integraciju i individualni razvitak, uključujući njegov kulturni i duhovni razvitak
Član 30.	djetetu koje pripada takvoj manjini [etničke, religiozne ili lingvističke] ili koje je autohtono neće biti zanijekano pravo da, u zajednici s drugim članovima svoje grupe, uživa svoju kulturu, da ispovijeda svoju vjeru ili da upotrebljava svoj jezik
4.6	Do kraja 2030. obezbijediti da svi mladi i znatan broj odraslih (i muškaraca i žena) postignu jezičku i numeričku pismenost
Član 28.3.	Države–potpisnice će unaprjeđivati i ohrabrivati međunarodnu saradnju u stvarima koje se odnose na obrazovanje, naročito da bi se pridonijelo eliminaciji neukosti i nepismenosti širom svijeta ...
4.7	Do kraja 2030. obezbijediti da svi učenici steknu znanja i vještine potrebne da se unaprijedi održivi razvoj, između ostalog i putem edukacije za održivi razvoj i održive stilove života, ljudska prava, rodnu ravnopravnost, kao i za promovisanje kulture mira i nenasilja, pripadnosti globalnoj zajednici i poštovanja kulturne raznolikosti i doprinosa kulture održivom razvoju
Preambula	Smatrajući da dijete treba da bude potpuno spremno da živi pojedinačnim životom u društvu, i odgojeno u duhu ideala proklamiranih u Povelji Ujedinjenih naroda , a naročito u duhu mira, dostojanstva, tolerancije, slobode, jednakosti i solidarnosti ;
	<ul style="list-style-type: none"> Uzimajući u obzir značaj tradicija i kulturnih vrijednosti svakog naroda za zaštitu i skladni razvitak djeteta

Član 14.	slobodu misli, savjesti i religije
Član 17 (a)	podržavati masovne medije u širenju informacija i materijala koji donose djetetu društvenu i kulturnu korist i u duhu člana 29.
(b)	podržavati međunarodnu saradnju u proizvodnji, razmjeni i širenju takvih informacija i materijala iz različitih kulturnih, nacionalnih i međunarodnih izvora
Član 29.1 (b)	[obrazovanje djeteta se usmjeri ka] razvoju poštovanja prema prirodnoj okolini i osnovnim slobodama kao i principima zajamčenim u Povelji Ujedinjenih naroda; /
(c)	razvoju poštovanja prema roditeljima djeteta, djetetovom kulturnom identitetu, jeziku i vrijednostima , prema nacionalnim vrijednostima zemlje u kojoj dijete živi, zemlji iz koje može poticati, kao i prema civilizacijama drukčijim od njegove vlastite; /
(d)	Pripremi djeteta za odgovoran život u slobodnom društvu , u duhu razumijevanja, mira, tolerancije, jednakosti spolova i prijateljstva prema svim narodima, etničkim, nacionalnim i vjerskim grupama, kao i osobama urođeničkog porijekla;
(e)	razvoju poštovanja prema prirodnoj okolini.
Član 30.	djetetu koje pripada takvoj manjini [etničke, religiozne ili lingvističke] ili koje je autohtono neće biti zanijekano pravo da, u zajednici s drugim članovima svoje grupe, uživa svoju kulturu, da ispovijeda svoju vjeru ili da upotrebljava svoj jezik
Član 42.	Države–potpisnice se obavezuju da obznane principe i odredbe Konvencije , na odgovarajući i aktivan način, kako djeci tako i odraslima
4.a	Izgraditi i poboljšati obrazovne objekte koji su prilagođeni djeci, osobama sa invaliditetom i rodnim razlikama, te obezbijediti bezbjedna, nenasilna, inkluzivna i djelotvorna okruženja za učenje za sve
Član 1.	U ovoj Konvenciji dijete znači svako ljudsko biće mlađe od 18 godina , osim ako se po zakonu koji se primjenjuje na dijete punoljetnost ne stječe ranije.
Član 17 (e)	podržavati razvitak odgovarajućih smjernica za zaštitu djeteta od informacija ili materijala koji štetno djeluju na njegovu dobrobit , imajući na umu odredbe članova 13. i 18.
Član 19.	zaštiti dijete od svih oblika fizičkog, ili mentalnog nasilja, povrede ili zlostavljanja, zanemarivanja ili nemarnog postupka, zloupotrebe ili eksploatacije, uključujući i seksualno zlostavljanje
Član 23.3.	Priznajući posebne potrebe onespособljenog djeteta, pomoć [...] će biti planirana tako da se onespособljenom djetetu pruži uspješan pristup obrazovanju, školovanju, zdravstvenim službama, službama za rehabilitaciju, pripremi za zaposlenje i mogućnostima rekreacije na način koji pomaže djetetu da postigne što potpuniju moguću društvenu integraciju i individualni razvitak, uključujući njegov kulturni i duhovni razvitak

Član 28.2.	Države–potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće mjere da bi se obezbijedilo da se školska disciplina provodi na način primjeren dječijem ljudskom dostojanstvu i u skladu s ovom Konvencijom
Član 31.	pravo djeteta na odmor i slobodno vrijeme, na igru i rekreaciju koji odgovaraju starosti djeteta i na slobodno učešće u kulturnom životu i umjetnostima
Član 33.	Države–potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće mjere [...] da bi se djeca zaštitila od protivzakonite upotrebe opojnih droga i psihotropnih supstanci
Član 34.	Države–potpisnice se obavezuju da će zaštititi dijete od svih oblika seksualne eksploatacije i seksualne zloupotrebe
Član 36.	Države–potpisnice će zaštititi dijete od svih drugih oblika eksploatacije štetne po bilo koji vid dječije dobrobiti.
Član 37 (a)	Države–potpisnice će obezbijediti da: Nijedno dijete ne bude podvrgnuto mučenju ili drugom okrutnom, nehumanom ili ponižavajućem postupku ili kazni
Član 38.4.	države–potpisnice će preduzeti sve ostvarive mjere da obezbijede zaštitu djece i brigu o onoj djeci koja su pogođena oružanim sukobom
4.b	Do kraja 2020. na globalnom nivou znatno proširiti broj stipendija koje su dostupne zemljama u razvoju, posebno najnerazvijenijim zemljama, malim ostrvskim državama u razvoju i afričkim zemljama, za pohađanje višeg obrazovanja u razvijenim zemljama i ostalim zemljama u razvoju, uključujući stručnu obuku i informacione i komunikacione tehnologije, kao i tehničke, inženjerske i naučne programe
Član 28.1 (c)	omogućiti pristup visokom obrazovanju za sve, na osnovu sposobnosti, svim odgovarajućim sredstvima
4.c	Do kraja 2030. znatno povećati broj kvalifikovanih učitelja, između ostalog i kroz međunarodnu saradnju za obuku učitelja u zemljama u razvoju, posebno u najnerazvijenijim zemljama i malim ostrvskim državama u razvoju
Član 3.3.	institucije, službe i ustanove odgovorne za brigu o djeci i njihovu zaštitu pridržavaju standarda uspostavljenih od odgovarajućih vlasti, naročito u pogledu sigurnosti, zdravlja, u broju i prikladnosti njihovog osoblja kao i odgovarajućeg nadzora nad njima
Član 4.	Države–potpisnice će poduzeti sve odgovarajuće zakonske, upravne i druge mjere za implementaciju prava priznatih u ovoj Konvenciji. Što se tiče ekonomskih, društvenih i kulturnih prava, države–potpisnice će poduzeti takve mjere do krajnjih granica njima dostupnih sredstava, a, tamo gdje je to potrebno, i u okvirima međunarodne saradnje.
Član 28.3.	Države–potpisnice će unaprjeđivati i ohrabrivati međunarodnu saradnju u stvarima koje se odnose na obrazovanje, naročito da bi se pridonijelo eliminaciji neukosti i nepismenosti širom svijeta i olakšao pristup naučnom i tehničkom znanju i modernim nastavnim metodama. U ovom pogledu posebna briga će biti posvećena potrebama zemalja u razvoju

Cilj 5. Postići rodnu ravnopravnost i osnaživati sve žene i djevojčice

Preambula	... priznanje urođenog dostojanstva i jednakih i neotuđivih prava svih članova ljudske zajednice osnova slobode, pravde i mira u svijetu,
Član 1.	U ovoj Konvenciji dijete znači svako ljudsko biće mlađe od 18 godina , osim ako se po zakonu koji se primjenjuje na dijete punoljetnost ne stječe ranije.
Član 2.	[Nediskriminacija]
5.1	<i>Okončati svuda i sve oblike diskriminacije protiv žena i djevojčica</i>
Preambula	... priznanje urođenog dostojanstva i jednakih i neotuđivih prava svih članova ljudske zajednice osnova slobode, pravde i mira u svijetu,
Član 1.	U ovoj Konvenciji dijete znači svako ljudsko biće mlađe od 18 godina , osim ako se po zakonu koji se primjenjuje na dijete punoljetnost ne stječe ranije.
Član 2.	[Nediskriminacija]
5.2	<i>Eliminirati sve oblike nasilja nad ženama i djevojčicama u javnoj i privatnoj sferi, uključujući trgovinu ljudima, odnosno seksualnu eksploataciju i druge oblike eksploatacije</i>
Član 1.	U ovoj Konvenciji dijete znači svako ljudsko biće mlađe od 18 godina , osim ako se po zakonu koji se primjenjuje na dijete punoljetnost ne stječe ranije.
Član 19.	zaštititi dijete od svih oblika fizičkog, ili mentalnog nasilja, povrede ili zlostavljanja, zanemarivanja ili nemarnog postupka, zlorabotrebne ili eksploatacije, uključujući i seksualno zlostavljanje
Član 28.2.	Države–potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće mjere da bi se obezbijedilo da se školska disciplina provodi na način primjeren dječijem ljudskom dostojanstvu i u skladu s ovom Konvencijom
Član 34.	Države–potpisnice se obavezuju da će zaštititi dijete od svih oblika seksualne eksploatacije i seksualne zlorabotrebne
Član 35.	Države–potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće nacionalne, bilateralne i multilateralne mjere da bi se spriječilo otimanje, prodaja i trgovina djecom za bilo kakve svrhe, u bilo kom obliku
Član 36.	Države–potpisnice će zaštititi dijete od svih drugih oblika eksploatacije štetne po bilo koji vid dječije dobrobiti.
Član 37 (a)	Države–potpisnice će obezbijediti da: Nijedno dijete ne bude podvrgnuto mučenju ili drugom okrutnom, nehumanom ili ponižavajućem postupku ili kazni
Član 38.4.	države–potpisnice će preduzeti sve ostvarive mjere da obezbijede zaštitu djece i brigu o onoj djeci koja su pogođena oružanim sukobom

Član 39.	Države–potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće mjere da unaprijede fizički i psihološki oporavak i socijalnu reintegraciju djeteta koje je žrtva bilo kojeg oblika zanemarivanja, eksploatacije ili zlostavljanja, mučenja ili bilo kojeg drugog oblika okrutnog, nehumanog ili ponižavajućeg postupka ili kazne, ili oružanih sukoba. Takav oporavak i reintegracija treba da se odvija u okolini koja daje potporu zdravlju, samopoštovanju i dostojanstvu djeteta
5.3	<i>Eliminisati sve štetne prakse kao što su dječiji, rani i nasilni brakovi i obrezivanje ženskih genitalija</i>
Član 1.	U ovoj Konvenciji dijete znači svako ljudsko biće mlađe od 18 godina , osim ako se po zakonu koji se primjenjuje na dijete punoljetnost ne stječe ranije.
Član 24.3.	Države–potpisnice će preduzeti sve efikasne i odgovarajuće mjere da bi se uklonili svi tradicionalni običaji škodljivi po dječije zdravlje
5.4	<i>Prepoznati i vrednovati neplaćeno staranje i rad u domaćinstvu kroz obezbjeđivanje javnih usluga, infrastrukture i politike socijalne zaštite te kroz promovisanje zajedničke odgovornosti u domaćinstvu i porodici, na način koji je prikladan u odgovarajućoj državi</i>
Član 5.	Države–potpisnice će poštovati odgovornosti, prava i dužnosti roditelja , ili, gdje je to primjenjivo, članova šire porodice ili društvene zajednice prema lokalnim običajima zakonskih staratelja ili drugih osoba zakonski odgovornih za dijete, da bi se pružilo, na način usklađen s razvojnim sposobnostima djeteta, odgovarajuće usmjerenje i vođstvo u primjeni prava djeteta priznatih u ovoj Konvenciji.
Član 9.3.	Države–potpisnice će poštovati pravo djeteta koje je odvojeno od jednog ili oba roditelja da održava lične veze i neposredni dodir s oba roditelja redovno , osim kada je to suprotno interesima djeteta.
9.4.	Tamo gdje takvo odvajanje proizilazi iz bilo kakve akcije koju je započela država–potpisnica [...] jednog ili oba roditelja, ta država–potpisnica će, na zahtjev, dati roditeljima, djetetu ili, ako je to primjereno, drugom članu porodice bitne informacije o mjestu na kome se nalazi odsutni član (ili članovi) porodice , osim ako bi davanje takve informacije bilo štetno po dobrobit djeteta.
Član 10.2.	Dijete čiji roditelji žive u različitim državama imat će pravo, osim u izuzetnim slučajevima, da redovno održava lične odnose i neposredni dodir s oba roditelja
Član 18.	oba roditelja u osnovi imaju zajedničku odgovornost za podizanje i razvitak djeteta
18.3.	djeca zaposlenih roditelja imaju pravo da se koriste službama i ustanovama za brigu o djeci koje im odgovaraju
Član 22.2.	saradnja [...] da se zaštiti i pomogne takvom djetetu i da se potraže roditelji ili drugi članovi porodice bilo kojeg djeteta–izbjeglice da bi se dobili podaci potrebni za ponovno sjedinjenje s njegovom porodicom .
Član 26.	pravo na prednosti socijalne sigurnosti, uključujući socijalno osiguranje...

Član 27.4.	Države–potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće mjere da obezbijede da dijete dobije izdržavanje od roditelja ili drugih osoba koje imaju finansijsku odgovornost za dijete , i u državi–potpisnici i iz inozemstva
Član 32.1.	pravo djeteta da bude zaštićeno od ekonomske eksploatacije i od bilo kakvog rada koji je vjerovatno opasan, može ometati dječije obrazovanje, ili naškoditi dječijem zdravlju ili fizičkom, mentalnom ili društvenom razvoju
5.5	Osigurati da žene u potpunosti i djelotvorno učestvuju i imaju jednake mogućnosti da učestvuju u rukovođenju na svim nivoima donošenja odluka u političkom, privrednom i javnom životu
Preambula	... narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promovirati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi,
Član 2.	[Nediskriminacija]
Član 29.1 (a)	[obrazovanje djeteta usmjeriti ka] razvoju dječije ličnosti, talenta i mentalnih i fizičkih sposobnosti do njihovih punih mogućnosti
5.6	Osigurati univerzalnu dostupnost polnog i reproduktivnog zdravlja i reproduktivnih prava, kako je dogovoreno u skladu sa „Programom akcije Međunarodne konferencije o stanovništvu i razvoju“ i „Pekinškom platformom za akciju“, odnosno sa dokumentima koji su nastali kao rezultat njihovih analitičkih konferencija
Član 24.	pravo djeteta da uživa najviši standard zdravlja
24.2 (d)	Države–potpisnice [...] posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: da majkama obezbijede odgovarajuću zdravstvenu zaštitu prije i poslije porođaja / da razvijaju preventivnu
(f)	zdravstvenu zaštitu, savjetovanje za roditelje, kao i obrazovanje u planiranju porodice i odgovarajuće službe
5.a	Sprovesti reforme kako bi žene dobile jednaka prava na ekonomske resurse, kao i pristup vlasništvu i kontroli nad zemljištem i ostalim oblicima svojine, finansijskim uslugama, nasljedstvu i prirodnim resursima, u skladu sa nacionalnim zakonima
Član 26.2.	Prednosti [socijalne sigurnosti, uključujući socijalno osiguranje] treba da budu pružene, gdje je to primjenjivo, uzimajući u obzir sredstva i prilike djeteta i osoba koje su odgovorne za izdržavanje djeteta , kao i druge usluge značajne za potraživanje povlastica od strane samog djeteta ili u ime djeteta.
Član 27.4.	Države–potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće mjere da obezbijede da dijete dobije izdržavanje od roditelja ili drugih osoba koje imaju finansijsku odgovornost za dijete , i u državi–potpisnici i iz inozemstva
5.b	Povećati upotrebu inovativnih tehnologija, posebno informacione i komunikacione tehnologije, radi promovisanja osnaživanja žena

Član 28.3. Države–potpisnice će unaprjeđivati i ohrabrivati međunarodnu saradnju u stvarima koje se odnose na obrazovanje, naročito da bi se pridonijelo eliminaciji neukosti i nepismenosti širom svijeta i **olakšao pristup naučnom i tehničkom znanju ...**

5.c **Usvojiti i osnažiti *dobre politike i izvršno zakonodavstvo* za promovisanje rodne ravnopravnosti i osnaživanja svih žena i djevojčica na svim nivoima**

Član 1. U ovoj Konvenciji **dijete znači svako ljudsko biće mlađe od 18 godina**, osim ako se po zakonu koji se primjenjuje na dijete punoljetnost ne stječe ranije.

Član 4. Države–potpisnice će poduzeti sve odgovarajuće **zakonske, upravne i druge mjere za implementaciju** prava priznatih u ovoj Konvenciji.

Cilj 6. Osigurati sanitarne uslove i pristup pitkoj vodi za sve

Preambula	... priznanje urođenog dostojanstva i jednakih i neotuđivih prava svih članova ljudske zajednice osnova slobode, pravde i mira u svijetu, narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
Član 2.	[Nediskriminacija]
Član 17.	... osigurati da dijete ima pristup informacijama i materijalima iz različitih nacionalnih i međunarodnih izvora, naročito onih koji imaju za cilj unapređenje djetetove društvene, duhovne i moralne dobrobiti i fizičkog i mentalnog zdravlja
Član 24.	pravo djeteta da uživa najviši standard zdravlja
Član 27.	pravo svakog djeteta na životni standard koji odgovara djetetovom fizičkom, mentalnom, duhovnom, moralnom i društvenom razvitku
6.1	Do kraja 2030. postići univerzalan i jednak pristup bezbjednoj i jeftinoj pijaćoj vodi za sve
Član 2.	[Nediskriminacija]
Član 3.3.	institucije, službe i ustanove odgovorne za brigu o djeci i njihovu zaštitu pridržavaju standarda uspostavljenih od odgovarajućih vlasti , naročito u pogledu sigurnosti, zdravlja , u broju i prikladnosti njihovog osoblja kao i odgovarajućeg nadzora nad njima
Član 6.	Države–potpisnice priznaju da svako dijete ima urođeno pravo na život . / Države–potpisnice će do krajnje moguće mjere osigurati preživljavanje i razvoj djeteta
Član 22.1.	[Dijete koje traži status izbjeglice ili koje se smatra izbjeglicom] [...] dobije odgovarajuću zaštitu i humanitarnu pomoć
Član 24.2 (c)	Države–potpisnice [...] posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: da se bore protiv bolesti i neishranjenosti , [...] davanje odgovarajuće prehrane i čiste vode za piće /
Član 32.1.	pravo djeteta da bude zaštićeno od ekonomske eksploatacije i od bilo kakvog rada koji je vjerovatno opasan, može ometati dječije obrazovanje ili naškoditi dječijem zdravlju ili fizičkom, mentalnom, duhovnom, moralnom ili društvenom razvoju [npr. prilikom dobavljanja vode]
Član 34.	Države–potpisnice se obavezuju da će zaštititi dijete od svih oblika seksualne eksploatacije i seksualne zloupotrebe [npr. prilikom dobavljanja vode]

Član 36.	Države–potpisnice će zaštititi dijete od svih drugih oblika eksploatacije štetne po bilo koji vid dječije dobrobiti [npr. prilikom dobavljanja vode]
Član 38.4.	države–potpisnice će preduzeti sve ostvarive mjere da obezbijede zaštitu djece i brigu o onoj djeci koja su pogođena oružanim sukobom
6.2	Do kraja 2030. postići adekvatan i jednak pristup sanitarnim i higijenskim uslovima za sve, kao i okončanje prakse obavljanja defekacije na otvorenom, uz obraćanje posebne pažnje na potrebe žena i djevojčica, odnosno onih u ranjivim situacijama
Preambula	... da u svim državama svijeta postoje djeca koja žive pod izuzetno teškim uslovima i da ta djeca trebaju posebnu brigu
Član 1.	U ovoj Konvenciji dijete znači svako ljudsko biće mlađe od 18 godina , osim ako se po zakonu koji se primjenjuje na dijete punoljetnost ne stječe ranije.
Član 2.	[Nediskriminacija]
Član 3.3.	institucije, službe i ustanove odgovorne za brigu o djeci i njihovu zaštitu pridrđavaju standarda uspostavljenih od odgovarajućih vlasti , naročito u pogledu sigurnosti, zdravlja , u broju i prikladnosti njihovog osoblja kao i odgovarajućeg nadzora nad njima
Član 6.	Države–potpisnice priznaju da svako dijete ima urođeno pravo na život . / Države–potpisnice će do krajnje moguće mjere osigurati preživljavanje i razvoj djeteta
Član 16.	Nijedno dijete neće biti podvrgnuto proizvoljnom ili nezakonitom uplitanju u njegov privatni život , porodicu, dom ili dopisivanje, niti nezakonitim napadima na njegovu čast i ugled
Član 22.1.	[Dijete koje traži status izbjeglice ili koje se smatra izbjeglicom] [...] dobije odgovarajuću zaštitu i humanitarnu pomoć
Član 23.1.	Države–potpisnice priznaju da mentalno ili fizički onesposobljeno dijete treba da uživa pun i pristojan život , u uslovima koji obezbjeđuju dostojanstvo, potiču samopouzdanje i olakšavaju aktivno dječije učešće u zajednici
Član 24.2 (e)	Države–potpisnice [...] posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: da obezbijede da su svi dijelovi društva, naročito roditelji i djeca, obaviješteni, da imaju pristup obrazovanju i da im se daje podrška pri korištenju osnovnog znanja o dječijem zdravlju i prehrani, o prednostima dojenja, higijene i ekoloških sanitarija , kao i sprječavanje nesretnih slučajeva
Član 28.1 (e)	Države–potpisnice [...] će [...]: preduzeti mjere da se podrži redovno pohađanje škola i smanjenje stopa prekida školovanja
Član 38.4.	države–potpisnice će preduzeti sve ostvarive mjere da obezbijede zaštitu djece i brigu o onoj djeci koja su pogođena oružanim sukobom

6.3	Do kraja 2030. unaprijediti kvalitet vode tako što će se smanjiti zagađenje, eliminisati rasipanje i na najmanju moguću mjeru svesti ispuštanje opasnih hemikalija i materijala, prepoloviti udio nepročišćenih otpadnih voda i znatno povećati recikliranje i bezbjednu ponovnu upotrebu na globalnom nivou
Član 24.2 (c)	Države–potpisnice [...] posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: Da se bore protiv bolesti i neishranjenosti, [...] uključujući, između ostalog, primjenu dostupnih tehnologija i davanje odgovarajuće prehrane i čiste vode za piće, uzimajući u obzir opasnosti i rizike zagađenja čovjekove okoline
Član 29.1 (e)	[obrazovanje djeteta se usmjeri ka] razvoju poštovanja prema prirodnoj okolini
6.4	Do kraja 2030. bitno povećati efikasnost korištenja vode u svim sektorima i osigurati održivu eksploataciju vode i snabdijevanje vodom kako bi se odgovorilo na nestašicu vode i u znatnoj mjeri smanjio broj ljudi koji se suočavaju sa nestašicom vode
Član 29.1 (e)	[obrazovanje djeteta se usmjeri ka] razvoju poštovanja prema prirodnoj okolini
6.5	Do kraja 2030. primjeniti integrisano upravljanje vodnim resursima na svim nivoima, između ostalog i kroz prekograničnu saradnju, ako je to potrebno
Preambula	priznanje urođenog dostojanstva i jednakih i neotuđivih prava svih članova ljudske zajednice osnova slobode, pravde i mira u svijetu,
	<ul style="list-style-type: none"> narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
Član 2.	[Nediskriminacija]
Član 17.	... osigurati da dijete ima pristup informacijama i materijalima iz različitih nacionalnih i međunarodnih izvora, naročito onih koji imaju za cilj unapređenje djetetove društvene, duhovne i moralne dobrobiti i fizičkog i mentalnog zdravlja
Član 24.	pravo djeteta da uživa najviši standard zdravlja
Član 27.	pravo svakog djeteta na životni standard koji odgovara djetetovom fizičkom, mentalnom, duhovnom, moralnom i društvenom razvitku
6.6	Do kraja 2020. zaštititi i obnoviti ekosisteme povezane sa vodom, uključujući planine, šume, plavna zemljišta, rijeke, izdane i jezera
Član 29.1 (e)	[obrazovanje djeteta se usmjeri ka] razvoju poštovanja prema prirodnoj okolini

6.a Do kraja 2030. proširiti međunarodnu saradnju sa zemljama u razvoju i podršku tim zemljama u stvaranju kapaciteta za aktivnosti i programe vezane za vodu i sanitarne uslove, uključujući prikupljanje vode, desalinaciju, efikasno korišćenje vode, tretman otpadnih voda, recikliranje i tehnologije ponovne upotrebe vode

Preambula Priznajući značaj **međunarodne saradnje** za poboljšanje životnih uslova djece u svakoj zemlji, a naročito u zemljama u razvoju

Član 4. [provedba] u okviru **međunarodne saradnje**

Član 24.4. poticati i ohrabrivati **međunarodnu saradnju** da bi se postepeno potpuno ostvarilo pravo priznato u ovome članu [zdravlje]. U ovom pogledu posebna briga će biti posvećena potrebama zemalja u razvoju

6.b Podržati i pojačati učešće lokalnih zajednica u unapređivanju upravljanja vodom i sanitarnim uslovima

Član 12.1. Države-potpisnice će osigurati djetetu koje je u stanju da oblikuje svoje vlastite stavove **pravo da slobodno izražava takve stavove po svim pitanjima koja se tiču djeteta**, a stavovima će se pridavati odgovarajuća važnost u skladu s uzrastom i zrelošću djeteta

Član 13. pravo na **slobodu izražavanja**

Član 15. ... priznaju pravo djeteta na **slobodu udruživanja i na slobodu mirnog zbora**

Cilj 7. Osigurati pristup materijalno pristupačnoj, pouzdanoj, održivoj i modernoj energiji za sve

Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
Član 2.	[Nediskriminacija]
Član 17.	... jamčiće djetetu pristup informacijama i materijalima iz različitih domaćih i međunarodnih izvora
7.1	Do kraja 2030. osigurati univerzalni pristup jeftinim, pouzdanim i modernim energetske uslugama
Član 2.	[Nediskriminacija]
Član 24.2 (c)	Države-potpisnice [...] posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: da se bore protiv bolesti i neishranjenosti, [...] uključujući, između ostalog, primjenu dostupnih tehnologija i davanje odgovarajuće prehrane i čiste vode za piće, uzimajući u obzir opasnosti i rizike zagađenja čovjekove okoline
Član 27.	pravo svakog djeteta na životni standard koji odgovara djetetovom fizičkom, mentalnom, duhovnom, moralnom i društvenom razvitku
1.2	Do kraja 2030. povećati održivost udjela obnovljive energije u globalnom energetske miksu
1.3	Do kraja 2030. udvostručiti globalnu stopu unapređenja energetske efikasnosti
Član 29.1 (e)	[obrazovanje djeteta se usmjeri ka] razvoju poštovanja prema prirodnoj okolini
7.a	Do kraja 2030. unaprijediti međunarodnu saradnju kako bi se olakšao pristup istraživanju i tehnologiji čiste energije, uključujući obnovljivu energiju, energetske efikasnost i naprednu i čistiju tehnologiju fosilnih goriva, i promovirati investiranje u energetske infrastrukturu i tehnologiju čiste energije
Preambula	Priznajući značaj međunarodne saradnje za poboljšanje životnih uslova djece u svakoj zemlji, a naročito u zemljama u razvoju
Član 4.	[provedba] u okviru međunarodne saradnje
Član 28.3.	Države-potpisnice će unaprjeđivati i ohrabrivati međunarodnu saradnju u stvarima koje se odnose na obrazovanje , naročito da bi se pridonijelo eliminaciji neukosti i nepismenosti širom svijeta i olakšao pristup naučnom i tehničkom znanju i modernim nastavnim metodama. U ovom pogledu posebna briga će biti posvećena potrebama zemalja u razvoju
7.b	Do kraja 2030. proširiti infrastrukturu i unaprijediti tehnologiju za snabdijevanje svih korisnika uslugama moderne i održive energije u zemljama u razvoju, a posebno u najnerazvijenijim zemljama i malim ostrvskim državama u razvoju, u skladu s njihovim programima podrške
Član 28.3.	Države-potpisnice će unaprjeđivati i ohrabrivati međunarodnu saradnju u stvarima koje se odnose na obrazovanje , naročito da bi se pridonijelo eliminaciji neukosti i nepismenosti širom svijeta i olakšao pristup naučnom i tehničkom znanju i modernim nastavnim metodama. U ovom pogledu posebna briga će biti posvećena potrebama zemalja u razvoju

Cilj 8. Promovisati inkluzivan i održiv ekonomski rast, zaposlenost i dostojanstven rad za sve

Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
Član 2.	[Nediskriminacija]
Član 4.	Što se tiče ekonomskih, društvenih i kulturnih prava, države–potpisnice će poduzeti takve mjere do krajnjih granica njima dostupnih sredstava
1.1	Održati ekonomski rast po glavi stanovnika u skladu sa nacionalnim okolnostima, a u najnerazvijenijim zemljama održati rast bruto domaćeg proizvoda na nivou od najmanje 7 odsto godišnje
1.2	Postići više nivoje ekonomske produktivnosti preko diversifikacije, tehnoloških unapređenja i inovacija, između ostalog i fokusirajući se na radno intenzivne i visoko profitabilne sektore
Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
Član 2.	[Nediskriminacija]
Član 4.	Što se tiče ekonomskih, društvenih i kulturnih prava, države–potpisnice će poduzeti takve mjere do krajnjih granica njima dostupnih sredstava
8.3	Promovisati razvojno orijentisane politike koje podržavaju proizvodne aktivnosti, stvaranje pristojnih poslova, preduzetništvo, kreativnost i inovativnost i podsticati formalno osnivanje i rast mikropreduzeća, odnosno malih i srednjih preduzeća, između ostalog i kroz pristup finansijskim uslugama
Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
Član 18.3.	djeca zaposlenih roditelja imaju pravo da se koriste službama i ustanovama za brigu o djeci koje im odgovaraju
Član 29.1 (a)	[obrazovanje djeteta usmjeriti ka] razvoju dječije ličnosti, talenta i mentalnih i fizičkih sposobnosti do njihovih punih mogućnosti /
(d)	Pripremi djeteta za odgovoran život u slobodnom društvu
Član 32.	pravo djeteta da bude zaštićeno od ekonomske eksploatacije i od bilo kakvog rada koji je vjerovatno opasan, može ometati dječije obrazovanje

8.4	Progresivno unaprijediti, do kraja 2030., globalnu efikasnost resursa u potrošnji i proizvodnji i uložiti napore da se ekonomski rast razdvoji od degradacije životne sredine u skladu sa 10-godišnjim okvirom programa koji se odnose na održivu potrošnju i proizvodnju, uz vodeću ulogu razvijenih zemalja
Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
Član 24.2 (c)	Države–potpisnice [...] posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: Da se bore protiv bolesti i neishranjenosti, [...] uključujući, između ostalog, primjenu dostupnih tehnologija i davanje odgovarajuće prehrane i čiste vode za piće, uzimajući u obzir opasnosti i rizike zagađenja čovjekove okoline
Član 29.1 (e)	[obrazovanje djeteta se usmjeri ka] razvoju poštovanja prema prirodnoj okolini
8.5	Do kraja 2030. postići punu i produktivnu zaposlenost i dostojanstven rad za sve žene i muškarce, što obuhvata i mlade ljude i osobe sa invaliditetom, kao i istu platu za rad jednake vrijednosti
Član 2.	[Nediskriminacija]
Član 18.3.	djeca zaposlenih roditelja imaju pravo da se koriste službama i ustanovama za brigu o djeci koje im odgovaraju
Član 23.3.	Priznajući posebne potrebe onesposobljenog djeteta, pomoć [...] će biti planirana tako da se onesposobljenom djetetu pruži uspješan pristup obrazovanju, školovanju , zdravstvenim službama, službama za rehabilitaciju, pripremi za zaposlenje i mogućnostima rekreacije na način koji pomaže djetetu da postigne što potpuniju moguću društvenu integraciju i individualni razvitak, uključujući njegov kulturni i duhovni razvitak.
Član 29.1 (a)	[obrazovanje djeteta usmjeriti ka] razvoju dječije ličnosti, talenta i mentalnih i fizičkih sposobnosti do njihovih punih mogućnosti /
(d)	pripremi djeteta za odgovoran život u slobodnom društvu
Član 32.	pravo djeteta da bude zaštićeno od ekonomske eksploatacije i od bilo kakvog rada koji je vjerovatno opasan, može ometati dječije obrazovanje
8.6	Do kraja 2020. bitno smanjiti udio mladih koji nisu zaposleni niti su u procesu obrazovanja, odnosno obuke
Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
Član 28.1 (b)	ohrabrivati razvitak različitih oblika srednjeg obrazovanja , uključujući opšte i stručno obrazovanje, učiniti ih dostupnim i pristupačnim svakom djetetu, i poduzeti odgovarajuće mjere kao što je uvođenje besplatnog obrazovanja i nuđenje finansijske pomoći u slučaju potrebe /

<p>Član 29.1 (a)</p> <p>(d)</p>	<p>[obrazovanje djeteta usmjeriti ka] razvoju dječije ličnosti, talenta i mentalnih i fizičkih sposobnosti do njihovih punih mogućnosti /</p> <p>pripremi djeteta za odgovoran život u slobodnom društvu</p>
<p>8.7</p>	<p>Preuzeti neposredne i djelotvorne mjere kako bi se iskorijenio prinudni rad, okončalo moderno ropstvo i trgovina ljudima i obezbijedila zabrana i eliminisali najgori oblici dječijeg rada, uključujući regrutovanje i korištenje djece vojnika, i do kraja 2025. okončati dječiji rad u svim njegovim oblicima</p>
<p>Član 1.</p>	<p>U ovoj Konvenciji dijete znači svako ljudsko biće mlađe od 18 godina, osim ako se po zakonu koji se primjenjuje na dijete punoljetnost ne stječe ranije.</p>
<p>Član 19.</p>	<p>zaštititi dijete od svih oblika fizičkog, ili mentalnog nasilja, povrede ili zlostavljanja, zanemarivanja ili nemarnog postupka, zloupotrebe ili eksploatacije, uključujući i seksualno zlostavljanje</p>
<p>Član 32.</p>	<p>pravo djeteta da bude zaštićeno od ekonomske eksploatacije i od bilo kakvog rada koji je vjerovatno opasan, može ometati dječije obrazovanje</p>
<p>Član 34.</p>	<p>Države–potpisnice se obavezuju da će zaštititi dijete od svih oblika seksualne eksploatacije i seksualne zloupotrebe</p>
<p>Član 35.</p>	<p>Države–potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće nacionalne, bilateralne i multilateralne mjere da bi se spriječilo otimanje, prodaja i trgovina djecom za bilo kakve svrhe, u bilo kom obliku</p>
<p>Član 36.</p>	<p>Države–potpisnice će zaštititi dijete od svih drugih oblika eksploatacije štetne po bilo koji vid dječije dobrobiti.</p>
<p>Član 37 (a)</p>	<p>Države–potpisnice će obezbijediti da: Nijedno dijete ne bude podvrgnuto mučenju ili drugom okrutnom, nehumanom ili ponižavajućem postupku ili kazni</p>
<p>Član 38.2.</p> <p>38.3.</p>	<p>Države–potpisnice će preduzeti sve ostvarive mjere da obezbijede da osobe koje još nisu napunile petnaest godina ne učestvuju direktno u neprijateljstvima.</p> <p>Države–potpisnice neće regrutirati nijednu osobu koja još nije napunila petnaest godina u svoje oružane snage. Pri regrutaciji onih koji su napunili petnaest godina, ali još nemaju osamnaest godina, države–potpisnice će se truditi da daju prednost onima koji su najstariji.</p>
<p>Član 39.</p>	<p>Države–potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće mjere da unaprijede fizički i psihološki oporavak i socijalnu reintegraciju djeteta koje je žrtva bilo kojeg oblika zanemarivanja, eksploatacije ili zlostavljanja, mučenja ili bilo kojeg drugog oblika okrutnog, nehumanog ili ponižavajućeg postupka ili kazne, ili oružanih sukoba. Takav oporavak i reintegracija treba da se odvija u okolini koja daje potporu zdravlju, samopoštovanju i dostojanstvu djeteta</p>

8.8	Zaštititi radna prava i promovisati bezbjedno i sigurno radno okruženje za sve radnike, uključujući radnike migrante, a posebno žene migrante, i one koji rade opasne poslove
Preambula	... da u svim državama svijeta postoje djeca koja žive pod izuzetno teškim uslovima i da ta djeca trebaju posebnu brigu
Član 15.	priznaju pravo djeteta na slobodu udruživanja i na slobodu mirnog zbora
Član 18.3.	djeca zaposlenih roditelja imaju pravo da se koriste službama i ustanovama za brigu o djeci koje im odgovaraju
1.9	Do kraja 2030. osmisлити i primjeniti politike za promovisanje održivog turizma koji stvara radna mesta i promoviše lokalnu kulturu i proizvode
1.10	Jačati kapacitete domaćih finansijskih institucija kako bi se podsticala i širila dostupnost bankarskih, osiguravajućih i finansijskih usluga za sve
Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
8.a	Povećati podršku na osnovu „Pomoći za trgovinu“ za zemlje u razvoju, posebno za najnerazvijenije zemlje, između ostalog i preko „Unaprijeđenog integrisanog okvira za pitanja trgovinsko-tehničke pomoći najnerazvijenijim zemljama“
Preambula	Priznajući značaj međunarodne saradnje za poboljšanje životnih uslova djece u svakoj zemlji, a naročito u zemljama u razvoju
Član 4.	[provedba] u okviru međunarodne saradnje
8.b	Do kraja 2020. razviti i operacionalizovati globalnu strategiju za zapošljavanje mladih i primjeniti „Globalni pakt o zapošljavanju“ Međunarodne organizacije rada
Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
Član 28.1 (b)	ohrabrivati razvitak različitih oblika srednjeg obrazovanja , uključujući opšte i stručno obrazovanje, učiniti ih dostupnim i pristupačnim svakom djetetu, i poduzeti odgovarajuće mjere kao što je uvođenje besplatnog obrazovanja i nuđenje finansijske pomoći u slučaju potrebe

Cilj 9. Izgraditi izdržljivu infrastrukturu, promovisati održivu industrijalizaciju i podsticati inovativnost

Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
1.1	Razviti kvalitetnu, pouzdanu, održivu i prilagodljivu infrastrukturu, uključujući regionalnu i međugraničnu infrastrukturu, kako bi se podržali ekonomski razvoj i ljudsko blagostanje, sa fokusom na jeftinom i jednakom pristupu za sve
1.2	Promovisati inkluzivnu i održivu industrijalizaciju i, do kraja 2030. značajno povećati udio industrije u stopi zaposlenosti i bruto domaćem proizvodu, u skladu sa nacionalnim okolnostima, a u najnerazvijenijim zemljama udvostručiti njen udio
1.3	Povećati pristup malih industrijskih i ostalih preduzeća finansijskim uslugama, posebno u zemljama u razvoju, što obuhvata i povoljne kredite, i povećati njihovu integraciju u lance vrijednosti i u tržišta
Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
1.4	Do kraja 2030. unaprijediti infrastrukturu i prilagoditi industrije kako bi postale održive, uz veću efikasnost u korišćenju resursa i šire usvajanje čistih i ekološki ispravnih tehnologija i industrijskih procesa, pri čemu sve zemlje preduzimaju aktivnosti u skladu sa svojim kapacitetima
1.5	Proširiti naučna istraživanja, unaprijediti tehnološke kapacitete industrijskih sektora u svim zemljama, a posebno u zemljama u razvoju, što podrazumijeva da se, do kraja 2030. podstiču inovacije i da se broj zaposlenih u oblasti istraživanja i razvoja na milion ljudi znatno poveća, kao i da se poveća javna i privatna potrošnja na istraživanje i razvoj
Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
Član 28.3.	Države-potpisnice će unaprjeđivati i ohrabrivati međunarodnu saradnju u stvarima koje se odnose na obrazovanje, naročito da bi se pridonijelo eliminaciji neukosti i nepismenosti širom svijeta i olakšao pristup naučnom i tehničkom znanju

Član 29.1 (a)	[obrazovanje djeteta usmjeriti ka] razvoju dječije ličnosti, talenta i mentalnih i fizičkih sposobnosti do njihovih punih mogućnosti /
(e)	razvoju poštovanja prema prirodnoj okolini
1.a	Olakšati razvoj održive i prilagodljive infrastrukture u zemljama u razvoju kroz unapređivanje finansijske, tehnološke i tehničke podrške afričkim zemljama, najnerazvijenijim zemljama, zemljama u razvoju koje nemaju izlaz na more i malim ostrvskim državama u razvoju
1.b	Podržati razvoj domaće tehnologije, istraživanja i inovacija u zemljama u razvoju, između ostalog i tako što de se obezbijediti pogodno okruženje u pogledu politika za, uz ostalo, industrijsku diverzifikaciju i dodavanje vrijednosti dobrim
Preambula	Priznajući značaj međunarodne saradnje za poboljšanje životnih uslova djece u svakoj zemlji, a naročito u zemljama u razvoju
Član 4.	[provedba] u okviru međunarodne saradnje
Član 28.3.	Države–potpisnice će unaprjeđivati i ohrabrivati međunarodnu saradnju u stvarima koje se odnose na obrazovanje , naročito da bi se pridonijelo eliminaciji neukosti i nepismenosti širom svijeta i olakšao pristup naučnom i tehničkom znanju
9.c	Značajno povećati pristup informacionim i komunikacionim tehnologijama i uložiti napore da se obezbijedi univerzalni i jeftin pristup internetu u najnerazvijenijim zemljama do 2020.
Član 2.	[Nediskriminacija]
Član 13.1.	slobodu da traži, prima i daje informacije i ideje svih vrsta
Član 17.	... jamčiće djetetu pristup informacijama i materijalima iz različitih domaćih i međunarodnih izvora
(e)	podržavati razvitak odgovarajućih smjernica za zaštitu djeteta od informacija ili materijala koji štetno djeluju na njegovu dobrobit , imajući na umu odredbe članova 13. i 18.
Član 28.3.	Države–potpisnice će unaprjeđivati i ohrabrivati međunarodnu saradnju u stvarima koje se odnose na obrazovanje, naročito da bi se pridonijelo eliminaciji neukosti i nepismenosti širom svijeta i olakšao pristup naučnom i tehničkom znanju

Cilj 10. Smanjiti nejednakost između i unutar država

Preambula	<p>Smatrajući da u skladu s principima proglašenim u Povelji Ujedinjenih naroda, priznanje urođenog dostojanstva i jednakih i neotuđivih prava svih članova ljudske zajednice predstavlja osnovu slobode, pravde i mira u svijetu</p> <ul style="list-style-type: none"> narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
Član 2.	[Nediskriminacija]
10.1	Do kraja 2030. progresivno postići i održati rast dohotka donjih 40 odsto stanovništva po stopi višoj od nacionalnog prosjeka
Preambula	<p>Smatrajući da u skladu s principima proglašenim u Povelji Ujedinjenih naroda, priznanje urođenog dostojanstva i jednakih i neotuđivih prava svih članova ljudske zajednice predstavlja osnovu slobode, pravde i mira u svijetu</p> <ul style="list-style-type: none"> narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
10.2	Do kraja 2030. osnažiti i promovisati socijalnu, ekonomsku i političku inkluziju svih, bez obzira na starost, pol, invalidnost, rasu, etničku pripadnost, porijeklo, religiju ili ekonomski, odnosno neki drugi status
Preambula	... da u svim državama svijeta postoje djeca koja žive pod izuzetno teškim uslovima i da ta djeca trebaju posebnu brigu
Član 2.	[Nediskriminacija]
Član 23.	Države–potpisnice priznaju da mentalno ili fizički onesposobljeno dijete treba da uživa pun i pristojan život , u uslovima koji obezbjeđuju dostojanstvo, potiču samopouzdanje i olakšavaju aktivno dječije učešće u zajednici
Član 30.	djetetu koje pripada takvoj manjini [etničke, religiozne ili lingvističke] ili koje je autohtono neće biti zaniijekano pravo da, u zajednici s drugim članovima svoje grupe, uživa svoju kulturu, da ispovijeda svoju vjeru ili da upotrebljava svoj jezik
10.3	Osigurati jednake mogućnosti i smanjiti nejednakosti u ishodima, između ostalog i tako što će se eliminisati diskriminatorski zakoni, politike i prakse i što će se, u tom pogledu, promovisati prikladno zakonodavstvo, politike i aktivnosti
Član 2.	[Nediskriminacija]

Član 4.	Države–potpisnice će poduzeti sve odgovarajuće zakonske, upravne i druge mjere za implementaciju prava priznatih u ovoj Konvenciji . Što se tiče ekonomskih, društvenih i kulturnih prava, države–potpisnice će poduzeti takve mjere do krajnjih granica njima dostupnih sredstava, a, tamo gdje je to potrebno, i u okvirima međunarodne saradnje
10.4	Usvojiti politike, posebno fiskalnu politiku i politike u oblasti plata i socijalne zaštite, i progresivno postići veću ravnopravnost
Član 4.	Države–potpisnice će poduzeti sve odgovarajuće zakonske, upravne i druge mjere za implementaciju prava priznatih u ovoj Konvenciji . Što se tiče ekonomskih, društvenih i kulturnih prava, države–potpisnice će poduzeti takve mjere do krajnjih granica njima dostupnih sredstava, a, tamo gdje je to potrebno, i u okvirima međunarodne saradnje.
Član 26.	pravo na prednosti socijalne sigurnosti, uključujući socijalno osiguranje ...
Član 27.	pravo svakog djeteta na životni standard koji odgovara djetetovom fizičkom, mentalnom, duhovnom, moralnom i društvenom razvitku
10.5	Unaprijediti propise i nadzor globalnih finansijskih tržišta i institucija te pojačati primjenu tih propisa
Preambula	Priznajući značaj međunarodne saradnje za poboljšanje životnih uslova djece u svakoj zemlji, a naročito u zemljama u razvoju
Član 4.	[provedba] u okviru međunarodne saradnje
10.6	Osigurati da zemlje u razvoju budu bolje predstavljene i da se čuje njihov glas u procesu donošenja odluka u globalnim međunarodnim ekonomskim i finansijskim institucijama kako bi se stvorile djelotvornije, kredibilnije, odgovornije i legitimnije institucije
Član 12.1.	Države–potpisnice će osigurati djetetu koje je u stanju da oblikuje svoje vlastite stavove pravo da slobodno izražava takve stavove po svim pitanjima koja se tiču djeteta , a stavovima će se pridavati odgovarajuća važnost u skladu s uzrastom i zrelošću djeteta
Član 13.	pravo na slobodu izražavanja
Član 17.	... jamčiće djetetu pristup informacijama i materijalima iz različitih domaćih i međunarodnih izvora
10.7	Olakšati uređenu, bezbjednu, regularnu i odgovornu migraciju i mobilnost ljudi, između ostalog i kroz primjenu planiranih i dobro vođenih migracionih politika
Član 8.	pravo djeteta da sačuva svoj identitet, uključujući državljanstvo, ime i porodične odnose
Član 9.	[odvojenost od roditelja]
Član 10.	[prekogranično ponovno sjedinjenje porodice]
Član 11.	Države–potpisnice će preduzeti mjere protiv nezakonitog odvođenja i nevraćanja djece iz inostranstva

Član 22.	[Dijete koje traži status izbjeglice ili koje se smatra izbjeglicom] [...] dobije odgovarajuću zaštitu i humanitarnu pomoć u očuvanju primjenjivih prava izloženih u ovoj Konvenciji ... / koje sarađuju [...] da se zaštiti i pomogne takvom djetetu i da se potraže roditelji ili drugi članovi porodice bilo kojeg djeteta–izbjeglice da bi se dobili podaci potrebni za ponovno sjedinjenje s njegovom porodicom
1.a	Primenjivati princip <i>specijalnog i diferencijalnog tretmana za zemlje u razvoju</i>, posebno za najnerazvijenije zemlje, u skladu sa sporazumima Svjetske trgovinske organizacije
1.b	Podsticati <i>zvaničnu razvojnu pomoć i finansijske tokove</i>, pa i direktne strane investicije, za države u kojima postoji najveća potreba, a posebno za najnerazvijenije zemlje, afričke zemlje, male ostrvske države u razvoju i zemlje u razvoju koje nemaju izlaz na more, u skladu sa njihovim nacionalnim planovima i programima
Preambula	Priznajući značaj međunarodne saradnje za poboljšanje životnih uslova djece u svakoj zemlji, a naročito u zemljama u razvoju
Član 4.	[provedba] u okviru međunarodne saradnje
10.c	Do kraja 2030. sniziti na manje od 3 odsto <i>transakcione troškove za doznake migranata</i> i eliminisati tokove doznaka sa troškovima višim od 5 odsto
Član 27.4.	Države–potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće mjere da obezbijede da dijete dobije izdržavanje od roditelja ili drugih osoba koje imaju finansijsku odgovornost za dijete , i u državi–potpisnici i iz inozemstva

Cilj 11. Učiniti gradove i naselja inkluzivnim, bezbjednim, izdržljivim i održivim

Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi <ul style="list-style-type: none"> ... da u svim državama svijeta postoje djeca koja žive pod izuzetno teškim uslovima i da ta djeca trebaju posebnu brigu
Član 6.2.	Države–potpisnice će do krajnje moguće mjere osigurati preživljavanje i razvoj djeteta
Član 19.	zaštititi dijete od svih oblika fizičkog, ili mentalnog nasilja, povrede ili zlostavljanja, zanemarivanja ili nemarnog postupka, zloupotrebe ili eksploatacije, uključujući i seksualno zlostavljanje
Član 24.2 (c)	Države–potpisnice [...] posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: Da se bore protiv bolesti i neishranjenosti, [...] uključujući, između ostalog, primjenu dostupnih tehnologija i davanje odgovarajuće prehrane i čiste vode za piće, uzimajući u obzir opasnosti i rizike zagađenja čovjekove okoline
Član 27.	pravo svakog djeteta na životni standard koji odgovara djetetovom fizičkom, mentalnom, duhovnom, moralnom i društvenom razvitku
Član 31.	pravo djeteta na odmor i slobodno vrijeme , na igru i rekreaciju koji odgovaraju starosti djeteta i na slobodno učešće u kulturnom životu i umjetnostima
Član 33.	mjere da bi se djeca zaštitila od protivzakonite upotrebe opojnih droga i psihotropnih supstanci
Član 34.	Države–potpisnice se obavezuju da će zaštititi dijete od svih oblika seksualne eksploatacije i seksualne zloupotrebe
Član 35.	Države–potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće nacionalne, bilateralne i multilateralne mjere da bi se spriječilo otimanje, prodaja i trgovina djecom za bilo kakve svrhe, u bilo kom obliku
Član 36.	Države–potpisnice će zaštititi dijete od svih drugih oblika eksploatacije štetne po bilo koji vid dječije dobrobiti.
Član 37 (a)	Države–potpisnice će obezbijediti da: Nijedno dijete ne bude podvrgnuto mučenju ili drugom okrutnom, nehumanom ili ponižavajućem postupku ili kazni
11.1	Do kraja 2030. osigurati da svi imaju pristup adekvatnom, bezbjednom i jeftinom smještaju i osnovnim uslugama te unaprijediti uslove u nekihigijenskim naseljima
Član 2.	[Nediskriminacija]
Član 16.	Nijedno dijete neće biti podvrgnuto proizvoljnom ili nezakonitom uplitanju u njegov privatni život, porodicu, dom ili dopisivanje, niti nezakonitim napadima na njegovu čast i ugled

Član 22.1.	[Dijete koje traži status izbjeglice ili koje se smatra izbjeglicom] [...] dobije odgovarajuću zaštitu i humanitarnu pomoć
Član 27.	pravo svakog djeteta na životni standard koji odgovara djetetovom fizičkom, mentalnom, duhovnom, moralnom i društvenom razvitku
11.2	Do kraja 2030. omogućiti pristup bezbjednim, jeftinim, pristupačnim i održivim transportnim sistemima za sve, unapređujući bezbjednost na putevima, prije svega proširivanjem obima javnog prevoza, uz obraćanje posebne pažnje na potrebe onih koji se nalaze u ranjivim situacijama, žena, djece, osoba sa invaliditetom i starijih lica
Član 1.	U ovoj Konvenciji dijete znači svako ljudsko biće mlađe od 18 godina , osim ako se po zakonu koji se primjenjuje na dijete punoljetnost ne stječe ranije.
Član 2.	[Nediskriminacija]
Član 23.	Države–potpisnice priznaju da mentalno ili fizički onesposobljeno dijete treba da uživa pun i pristojan život, u uslovima koji obezbjeduju dostojanstvo, potiču samopouzdanje i olakšavaju aktivno dječije učešće u zajednici
Član 24.2 (e)	Države–potpisnice [...] posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: da obezbijede da su svi dijelovi društva, naročito roditelji i djeca, obaviješteni, da imaju pristup obrazovanju i da im se daje podrška pri korištenju osnovnog znanja o dječijem zdravlju [...] kao i sprječavanje nesretnih slučajeva
11.3	Do kraja 2030. u svim zemljama unaprijediti inkluzivnu i održivu urbanizaciju i kapacitete za participativno, integrisano i održivo planiranje ljudskih naselja i za upravljanje njima
Član 12.1.	Države–potpisnice će osigurati djetetu koje je u stanju da oblikuje svoje vlastite stavove pravo da slobodno izražava takve stavove po svim pitanjima koja se tiču djeteta , a stavovima će se pridavati odgovarajuća važnost u skladu s uzrastom i zrelošću djeteta
Član 13.	pravo na slobodu izražavanja
Član 15.	pravo djeteta na slobodu udruživanja i na slobodu mirnog zbora [<i>posebno relevantno u urbanim područjima</i>]
Član 17.	... jamčiće djetetu pristup informacijama i materijalima iz različitih domaćih i međunarodnih izvora
11.4	Pojačati napore da se zaštiti i obezbijedi svjetska kulturna i prirodna baština
Preambula	Uzimajući u obzir značaj tradicija i kulturnih vrijednosti svakog naroda za zaštitu i skladni razvitak djeteta
Član 29.1 (c)	[obrazovanje djeteta usmjeri ka] Razvoju poštovanja prema roditeljima djeteta, djetetovom kulturnom identitetu, jeziku i vrijednostima , prema nacionalnim vrijednostima zemlje u kojoj dijete živi, zemlji iz koje može poticati, kao i prema civilizacijama drukčijim od njegove vlastite ; /
(e)	razvoju poštovanja prema prirodnoj okolini .

Član 30.	djetetu koje pripada takvoj manjini [etničke, religiozne ili lingvističke] ili koje je autohtono neće biti zaniijekano pravo da, u zajednici s drugim članovima svoje grupe, uživa svoju kulturu , da ispovijeda svoju vjeru ili da upotrebljava svoj jezik
11.5	Do kraja 2030. značajno smanjiti broj smrtnih slučajeva i broj ugroženih ljudi te znatno smanjiti ekonomske gubitke do kojih dovode elementarne nepogode, između ostalog i one povezane sa vodom, usmjeravajući pažnju na zaštitu siromašnih i onih u ranjivim situacijama
Član 6.	Države–potpisnice priznaju da svako dijete ima urođeno pravo na život / Države–potpisnice će do krajnje moguće mjere osigurati preživljavanje i razvoj djeteta
Član 27.	pravo svakog djeteta na životni standard koji odgovara djetetovom fizičkom, mentalnom, duhovnom, moralnom i društvenom razvitku
Član 29.1 (e)	[obrazovanje djeteta usmjeriti ka] razvoju poštovanja prema prirodnoj okolini
11.6	Do kraja 2030. smanjiti negativan uticaj gradova na životnu sredinu mjeren po glavi stanovnika, između ostalog i tako što će se posebna pažnja posvetiti kvalitetu vazduha i upravljanju otpadom na opštinskom i drugim nivoima
Član 24.2 (c)	Države–potpisnice [...] posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: Da se bore protiv bolesti i neishranjenosti, [...] uključujući, između ostalog, primjenu dostupnih tehnologija i davanje odgovarajuće prehrane i čiste vode za piće, uzimajući u obzir opasnosti i rizike zagađenja čovjekove okoline
(e)	Države–potpisnice [...] posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: da obezbijede da su svi dijelovi društva, naročito roditelji i djeca, obaviješteni, da imaju pristup obrazovanju i da im se daje podrška pri korištenju osnovnog znanja o dječijem zdravlju i prehrani, o prednostima dojenja, higijene i ekoloških sanitarija , kao i sprječavanje nesretnih slučajeva /
11.7	Do kraja 2030. omogućiti univerzalni pristup bezbjednim, inkluzivnim i pristupačnim zelenim i javnim površinama, posebno za žene i djecu, starija lica i osobe sa invaliditetom
Član 1.	U ovoj Konvenciji dijete znači svako ljudsko biće mlađe od 18 godina , osim ako se po zakonu koji se primjenjuje na dijete punoljetnost ne stječe ranije.
Član 2.	[Nediskriminacija]
Član 23.1.	Države–potpisnice priznaju da mentalno ili fizički onesposobljeno dijete treba da uživa pun i pristojan život , u uslovima koji obezbjeđuju dostojanstvo, potiču samopouzdanje i olakšavaju aktivno dječije učešće u zajednici .
Član 24.2 (c)	Države–potpisnice [...] posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: da se bore protiv bolesti i neishranjenosti, [...] uključujući, između ostalog, primjenu dostupnih tehnologija i davanje odgovarajuće prehrane i čiste vode za piće, uzimajući u obzir opasnosti i rizike zagađenja čovjekove okoline /
(f)	da razvijaju preventivnu zdravstvenu zaštitu

Član 31.	pravo djeteta na odmor i slobodno vrijeme , na igru i rekreaciju koji odgovaraju starosti djeteta i na slobodno učešće u kulturnom životu i umjetnostima
1.a	Podržati pozitivne ekonomske, socijalne i ekološke veze između urbanih, perifernih urbanih i ruralnih oblasti osnaživanjem nacionalnog i regionalnog planiranja razvoja
1.b	Do kraja 2020. znatno povećati broj gradova i ljudskih naselja koji usvajaju i primjenjuju integrisane politike i planove u smislu inkluzije, efikasnosti resursa, ublažavanja klimatskih promjena i prilagođavanja klimatskim promjenama, otpornosti na elementarne nepogode , odnosno koji razvijaju i implementiraju, u skladu sa predstojećim Sendai okvirom (Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015–2030), sveobuhvatno upravljanje rizicima od elementarnih nepogoda na svim nivoima
Član 29.1 (e)	[obrazovanje djeteta usmjeriti ka] razvoju poštovanja prema prirodnoj okolini
11.c	Podržati najnerazvijenije zemlje, između ostalog i kroz finansijsku i tehničku pomoć, u izgradnji održivih i prilagodljivih zgrada za koje se koriste lokalni materijali
Preambula	Priznajući značaj međunarodne saradnje za poboljšanje životnih uslova djece u svakoj zemlji, a naročito u zemljama u razvoju
Član 4.	[provedba] u okviru međunarodne saradnje
Član 28.3.	Države–potpisnice će unaprjeđivati i ohrabrivati međunarodnu saradnju u stvarima koje se odnose na obrazovanje , naročito da bi se pridonijelo eliminaciji neukosti i nepismenosti širom svijeta i olakšao pristup naučnom i tehničkom znanju ...

Cilj 12. Osigurati modele održive potrošnje i proizvodnje

Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
Član 29.1 (e)	[obrazovanje djeteta usmjeriti ka] razvoju poštovanja prema prirodnoj okolini
1.1	Primjeniti 10-godišnji okvir programa za održivu potrošnju i proizvodnju, u kome će učestvovati sve zemlje, a razvijene zemlje će preuzeti rukovodeću ulogu, uzimajući u obzir stepen razvoja i kapacitete zemalja u razvoju
1.2	Do kraja 2030. postići održivo upravljanje i efikasno korišćenje prirodnih resursa
Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
Član 29.1 (e)	[obrazovanje djeteta usmjeriti ka] razvoju poštovanja prema prirodnoj okolini
1.3	Do kraja 2030. globalno prepoloviti <i>bacanje hrane po glavi stanovnika na nivou maloprodaje i potrošača, te smanjiti gubitke u hrani u proizvodnji i lancima snabdijevanja, što obuhvata i gubitke koji nastaju poslije žetve</i>
1.4	Do kraja 2020. postići <i>ekološki ispravno upravljanje hemikalijama i svim oblicima otpada tokom čitavog njihovog upotrebno ciklusa, u skladu sa dogovorenim međunarodnim okvirima i značajno smanjiti njihovo ispuštanja u vazduh, vodu i zemljište kako bi se što više umanjili njihovi negativni uticaji na zdravlje ljudi i životnu sredinu</i>
Član 24.2 (c)	Države–potpisnice [...] posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: Da se bore protiv bolesti i neishranjenosti , [...] uključujući, između ostalog, primjenu dostupnih tehnologija i davanje odgovarajuće prehrane i čiste vode za piće, uzimajući u obzir opasnosti i rizike zagađenja čovjekove okoline
Član 29.1 (e)	[obrazovanje djeteta se usmjeri ka] razvoju poštovanja prema prirodnoj okolini

1.5	Do kraja 2030. značajno smanjiti generisanje otpada tako što će se sprječavati ili smanjivati njegovo generisanje, odnosno tako što će se otpad prerađivati i ponovo upotrebljavati
1.6	Podsticati kompanije, posebno velike i međunarodne kompanije, da usvoje održive prakse i da integrišu informacije o održivosti u svoj ciklus izvještavanja
1.7	Promovisati prakse javnih nabavki koje su održive, u skladu sa nacionalnim politikama i prioritetima
Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
Član 29.1 (e)	[obrazovanje djeteta usmjeriti ka] razvoju poštovanja prema prirodnoj okolini
12.8	Do kraja 2030. osigurati da ljudi svuda imaju relevantne informacije i svijest o održivom razvoju i prirodnim stilovima života
Član 13.1.	slobodu da traži, prima i daje informacije i ideje svih vrsta
Član 17.	... jamčiće djetetu pristup informacijama i materijalima iz različitih domaćih i međunarodnih izvora
Član 29.1 (e)	[obrazovanje djeteta se usmjeri ka] razvoju poštovanja prema prirodnoj okolini
12.a	Podržati zemlje u razvoju da jačaju svoje naučne i tehnološke kapacitete kako bi se kretale u pravcu održivijih oblika potrošnje i proizvodnje
Član 28.3.	Države–potpisnice će unaprjeđivati i ohrabrivati međunarodnu saradnju u stvarima koje se odnose na obrazovanje, naročito da bi se pridonijelo eliminaciji neukosti i nepismenosti širom svijeta i olakšao pristup naučnom i tehničkom znanju ...
1.b	Razvijati i primenjivati alate za praćenje uticaja održivog razvoja na održivi turizam koji stvara radna mjesta i promoviše lokalnu kulturu i proizvode
1.c	Svesti na razumnu mjeru nedjelotvorne subvencije za fosilna goriva kojima se podstiče rasipna potrošnja otklanjanjem tržišnih deformacija, u skladu sa nacionalnim okolnostima, između ostalog i kroz restrukturiranje sistema oporezivanja i fazno ukidanje štetnih subvencija tamo gdje one postoje kako bi došao do izražaja njihov uticaj na životnu sredinu, uzimajući u obzir u potpunosti specifične potrebe i uslove zemalja u razvoju i svodeći na najmanju mjeru moguće negativne uticaje na njihov razvoj na način kojim se štite siromašni i pogođene zajednice
Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
Član 29.1 (e)	[obrazovanje djeteta usmjeriti ka] razvoju poštovanja prema prirodnoj okolini

Cilj 13. Preduzeti hitnu akciju u suzbijanju klimatskih promjena i njihovih posljedica*

* Imajući u vidu da je Okvirna konvencija Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama vodeći međunarodni i međuvladin forum za pregovore o globalnom odgovoru na klimatske promjene.

Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
Član 6.	Države–potpisnice priznaju da svako dijete ima urođeno pravo na život. / Države–potpisnice će do krajnje moguće mjere osigurati preživljavanje i razvoj djeteta
Član 29.1 (a)	[obrazovanje djeteta usmjeriti ka] razvoju dječije ličnosti, talenta i mentalnih i fizičkih sposobnosti do njihovih punih mogućnosti /
(e)	razvoju poštovanja prema prirodnoj okolini
13.1	<i>Osnažiti prilagodljivost i adaptivni kapacitet na rizike povezane sa klimatskim uslovima i prirodnim katastrofama u svim zemljama</i>
Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
Član 6.	Države–potpisnice priznaju da svako dijete ima urođeno pravo na život. / Države–potpisnice će do krajnje moguće mjere osigurati preživljavanje i razvoj djeteta
Član 29.1 (a)	[obrazovanje djeteta usmjeriti ka] razvoju dječije ličnosti, talenta i mentalnih i fizičkih sposobnosti do njihovih punih mogućnosti /
(e)	razvoju poštovanja prema prirodnoj okolini
13.2	<i>Integrirati mjere vezane za klimatske promjene u nacionalne politike, strategije i planiranje</i>
Član 4.	Države–potpisnice će poduzeti sve odgovarajuće zakonske, upravne i druge mjere za implementaciju prava priznatih u ovoj Konvenciji. Što se tiče ekonomskih, društvenih i kulturnih prava, države–potpisnice će poduzeti takve mjere do krajnjih granica njima dostupnih sredstava , a, tamo gdje je to potrebno, i u okvirima međunarodne saradnje.
13.3I	<i>Unaprijediti obrazovanje, podizanje nivoa svijesti, kao i ljudske i institucionalne kapacitete u vezi sa ublažavanjem i smanjivanjem uticaja klimatskih promjena, odnosno sa prilagođavanjem i ranim upozoravanjem na klimatske promjene</i>
Član 13.1.	slobodu da traži, prima i daje informacije i ideje svih vrsta
Član 17.	... jamčiće djetetu pristup informacijama i materijalima iz različitih domaćih i međunarodnih izvora

Član 29.1 (a)	[obrazovanje djeteta usmjeriti ka] razvoju dječije ličnosti, talenta i mentalnih i fizičkih sposobnosti do njihovih punih mogućnosti
(e)	razvoju poštovanja prema prirodnoj okolini.
13.a	Primjeniti obavezu koju su razvijene zemlje potpisnice „Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama“ preuzele kako bi zajedno prikupile 100 milijardi dolara godišnje do 2020. iz svih izvora i tako odgovorile na potrebe zemalja u razvoju u kontekstu značajnih aktivnosti na ublažavanju negativnih uticaja klimatskih promjena i transparentnosti primjene, te u potpunosti operacionalizovati Zeleni klimatski fond kroz njegovu kapitalizaciju, što je prije moguće
Preambula	Priznajući značaj međunarodne saradnje za poboljšanje životnih uslova djece u svakoj zemlji, a naročito u zemljama u razvoju
Član 4.	[provedba] u okviru međunarodne saradnje
13.b	Promovisati mehanizme za podizanje kapaciteta za djelotvorno planiranje i upravljanje u vezi sa klimatskim promjenama u najnerazvijenijim zemljama, što podrazumijeva i fokusiranje na žene i mlade, odnosno na lokalne i marginalizovane zajednice
Preambula	Priznajući značaj međunarodne saradnje za poboljšanje životnih uslova djece u svakoj zemlji, a naročito u zemljama u razvoju
	<ul style="list-style-type: none"> ... da u svim državama svijeta postoje djeca koja žive pod izuzetno teškim uslovima i da ta djeca trebaju posebnu brigu
Član 4.	[provedba] u okviru međunarodne saradnje
Član 12.1.	Države–potpisnice će osigurati djetetu koje je u stanju da oblikuje svoje vlastite stavove pravo da slobodno izražava takve stavove po svim pitanjima koja se tiču djeteta , a stavovima će se pridavati odgovarajuća važnost u skladu s uzrastom i zrelošću djeteta
Član 13.	pravo na slobodu izražavanja
Član 15.	pravo djeteta na slobodu udruživanja i na slobodu mirnog zbora
Član 17.	... jamčiće djetetu pristup informacijama i materijalima iz različitih domaćih i međunarodnih izvora
Član 23.	Države–potpisnice priznaju da mentalno ili fizički onesposobljeno dijete treba da uživa pun i pristojan život , u uslovima koji obezbjeđuju dostojanstvo, potiču samopouzdanje i olakšavaju aktivno dječije učešće u zajednici
Član 30.	djetetu koje pripada takvoj manjini [etničke, religiozne ili lingvističke] ili koje je autohtono neće biti zaniijekano pravo da, u zajednici s drugim članovima svoje grupe, uživa svoju kulturu, da ispovijeda svoju vjeru ili da upotrebljava svoj jezik

Cilj 14. Zaštiti i održivo koristiti okeane, mora i morske resurse

Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
Član 13.1.	slobodu da traži, prima i daje informacije i ideje svih vrsta
Član 17.	... jamčiće djetetu pristup informacijama i materijalima iz različitih domaćih i međunarodnih izvora
Član 28.3.	Države–potpisnice će unaprjeđivati i ohrabrivati međunarodnu saradnju u stvarima koje se odnose na obrazovanje, naročito da bi se pridonijelo eliminaciji neukosti i nepismenosti širom svijeta i olakšao pristup naučnom i tehničkom znanju ...
Član 29.1 (e)	[obrazovanje djeteta se usmjeri ka] razvoju poštovanja prema prirodnoj okolini
14.1 Do kraja 2025. spriječiti i značajno smanjiti sve vrste zagađivanje morskih resursa, a posebno onih aktivnosti koje dolaze sa kopna, uključujući morski šut i zagađenje nutrijentima	
Član 24.2 (c)	Države–potpisnice [...] posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: Da se bore protiv bolesti i neishranjenosti, [...] uključujući, između ostalog, primjenu dostupnih tehnologija i davanje odgovarajuće prehrane i čiste vode za piće, uzimajući u obzir opasnosti i rizike zagađenja čovjekove okoline
14.2 Do kraja 2020. održivo upravljati morskim i obalskim ekosistemima i zaštititi ih kako bi se izbjegli značajni negativni uticaji, između ostalog i kroz jačanje njihove prilagodljivosti, i preduzeti aktivnosti za njihovu obnovu kako bi okeani ponovo postali zdravi i produktivni	
Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
14.3 Svesti na najmanju mjeru uticaje povećanja nivoa kiselosti okeana i baviti se tim problemom, između ostalog i kroz bolju i širu naučnu saradnju na svim nivoima	
Član 24.2 (c)	Države–potpisnice [...] posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: Da se bore protiv bolesti i neishranjenosti, [...] uključujući, između ostalog, primjenu dostupnih tehnologija i davanje odgovarajuće prehrane i čiste vode za piće, uzimajući u obzir opasnosti i rizike zagađenja čovjekove okoline
Član 28.3.	Države–potpisnice će unaprjeđivati i ohrabrivati međunarodnu saradnju u stvarima koje se odnose na obrazovanje, naročito da bi se pridonijelo eliminaciji neukosti i nepismenosti širom svijeta i olakšao pristup naučnom i tehničkom znanju ...

14.4	Do kraja 2020. djelotvorno regulisati eksploataciju ribe i okončati prekomjerni ribolov, kao i nezakonit, neprijavljen i neregulisan ribolov, odnosno destruktivne ribarske prakse, i primijeniti naučno zasnovane planove upravljanja kako bi se obnovile zalihe riba u najkraćem mogućem roku, bar do nivoa na kojima se može proizvesti maksimalni održivi prinos koji je određen njihovim biološkim karakteristikama
Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
14.5	Do kraja 2020. očuvati najmanje 10 odsto obalskih i morskih oblasti, u skladu sa nacionalnim i međunarodnim zakonima i na osnovu najboljih postojećih naučnih informacija
Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
Član 28.3.	Države–potpisnice će unaprjeđivati i ohrabrivati međunarodnu saradnju u stvarima koje se odnose na obrazovanje, naročito da bi se pridonijelo eliminaciji neukosti i nepismenosti širom svijeta i olakšao pristup naučnom i tehničkom znanju ...
14.6	Do kraja 2020. zabraniti određene oblike subvencija za ribarstvo koje dovode do stvaranja prevelikog kapaciteta ribara i prekomjernog izlovljavanja ribe, ukinuti subvencije koje doprinose nezakonitom, neprijavljenom i neregulisanom ribolovu i uzdržati se od uvođenja novih sličnih subvencija, uz svijest da odgovarajući i djelotvorni specijalni i diferencijalni tretmani za zemlje u razvoju i najnerazvijenije zemlje treba da budu integralni dio pregovora Svjetske trgovinske organizacije u vezi sa subvencijama za ribarstvo (1)
Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
14.7	Do kraja 2030. uvećati ekonomsku korist za male ostrvske države u razvoju i najnerazvijenije zemlje na osnovu održivog korišćenja morskih resursa, između ostalog i preko održivog upravljanja ribarstvom, vodoprivredom i turizmom
Preambula	Priznajući značaj međunarodne saradnje za poboljšanje životnih uslova djece u svakoj zemlji, a naročito u zemljama u razvoju
Član 4.	[provedba] u okviru međunarodne saradnje

14.a	Povećati naučno znanje, razviti istraživačke kapacitete i prenositi/razmijenjivati pomorsku tehnologiju, uzimajući u obzir „Kriterijume i smjernice Međuvladine okeanografske komisije za prenos pomorske tehnologije“, kako bi se poboljšalo zdravlje okeana i unaprijedio doprinos morskog biodiverziteta zemalja u razvoju, posebno malih ostrvskih država u razvoju i najnerazvijenijih zemalja
Član 28.3.	Države–potpisnice će unaprjeđivati i ohrabrivati međunarodnu saradnju u stvarima koje se odnose na obrazovanje, naročito da bi se pridonijelo eliminaciji neukosti i nepismenosti širom svijeta i olakšao pristup naučnom i tehničkom znanju ...
1.b	Obezbijediti pristup morskim resursima i tržištima za male profesionalne ribare
1.c	Osigurati punu primjenu međunarodnog prava, onako kako to predviđa „Konvencija Ujedinjenih naroda o pomorskom pravu“ za zemlje potpisnice, između ostalog, gdje je to primjenjivo, i postojećih regionalnih i međunarodnih planova za očuvanje i održivo korištenje okeana i njihovih resursa
Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi

Cilj 15. Zaštititi, obnoviti i promicati održivo korištenja kopnenih ekosistema, održivo upravljati šumama, suzbijati dezertifikaciju, zaustaviti i preokrenuti degradaciju zemljišta i spriječiti dalji gubitak biološke raznolikosti

Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
Član 13.1.	slobodu da traži, prima i daje informacije i ideje svih vrsta
Član 17.	... jamčiće djetetu pristup informacijama i materijalima iz različitih domaćih i međunarodnih izvora
Član 28.3.	Države–potpisnice će unaprjeđivati i ohrabrivati međunarodnu saradnju u stvarima koje se odnose na obrazovanje, naročito da bi se pridonijelo eliminaciji neukosti i nepismenosti širom svijeta i olakšao pristup naučnom i tehničkom znanju ...
Član 29.1 (e)	[obrazovanje djeteta se usmjeri ka] razvoju poštovanja prema prirodnoj okolini
1.1	Do kraja 2020. osigurati očuvanje, obnovu i održivo korišćenje kopnenih slatkovodnih ekosistema i njihovog okruženja, posebno šuma, močvarnog zemljišta, planina i isušenog zemljišta, u skladu sa obavezama prema međunarodnim sporazumima
1.2	Do kraja 2020. promovisati implementaciju održivog upravljanja svim vrstama šuma, zaustaviti krčenje šuma, obnoviti uništene šume i znatno povećati pošumljavanje na globalnom nivou
1.3	Do kraja 2020. boriti se protiv dezertifikacije, obnavljati degradirano zemljište i tlo, uključujući zemljište pod uticajem dezertifikacije, suša i poplava, i težiti da se u svijetu neutralizuje degradacija zemljišta
1.4	Do kraja 2030. osigurati očuvanje planinskih ekosistema, uključujući njihov biodiverzitet, kako bi se njihovi kapaciteti unaprijedili tako da pružaju korist koja ima suštinski značaj za održivi razvoj
1.5	Preduzeti hitne i značajne aktivnosti za smanjivanje degradacije prirodnih staništa, zaustaviti gubitak biodiverziteta i, do kraja 2020. g., zaštititi ugrožene vrste i spriječiti njihovo izumiranje
Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
15.6	Osigurati pravednu i jednaku raspodjelu koristi koja proističe iz korišćenja genetskih resursa i promovisati odgovarajući pristup takvim resursima, na način kako je to međunarodno usaglašeno
Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi

Član 2.	[Nediskriminacija]
1.7	Preduzeti hitne aktivnosti kako bi se <i>okončali krivolov i trgovina zaštićenim životinjskim i biljnim vrstama i baviti se pitanjima potražnje i ponude nezakonitih proizvoda izrađenih od divljih životinja</i>
1.8	Do kraja 2020. uvesti mjere kako bi se <i>sprječio i značajno umanjio uticaj invanzivnih stranih vrsta na kopnene i vodne ekosisteme, te kontrolisati ili iskorijeniti prioritetne vrste</i>
Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
15.9	Do kraja 2020. <i>integrisati vrijednosti ekosistema i biodiverziteta u nacionalno i lokalno planiranje, razvojne procese, strategije za smanjenje siromaštva i izvještaje</i>
Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
Član 4.	Države–potpisnice će poduzeti sve odgovarajuće zakonske, upravne i druge mjere za implementaciju prava priznatih u ovoj Konvenciji . Što se tiče ekonomskih, društvenih i kulturnih prava, države–potpisnice će poduzeti takve mjere do krajnjih granica njima dostupnih sredstava, a, tamo gdje je to potrebno, i u okvirima međunarodne saradnje
1.a	Mobilisati i značajno povećati <i>finansijska sredstva iz svih izvora radi očuvanja i održivog korišćenja biodiverziteta i ekosistema</i>
1.b	Mobilisati <i>značajna sredstva iz svih izvora i na svim nivoima</i> kako bi se <i>finansiralo održivo upravljanje šumama i pružili odgovarajući podsticaji zemljama u razvoju za unapređenje takvog upravljanja, uključujući očuvanje i pošumljavanje</i>
Preambula	Priznajući značaj međunarodne saradnje za poboljšanje životnih uslova djece u svakoj zemlji, a naročito u zemljama u razvoju
Član 4.	[provedba] u okviru međunarodne saradnje
15.c	Unaprijediti <i>globalnu podršku naporima koji se ulažu u borbu protiv krivolova i trgovine zaštićenim vrstama, uključujući povećanje kapaciteta lokalnih zajednica da traže održive mogućnosti za život</i>
Preambula	Priznajući značaj međunarodne saradnje za poboljšanje životnih uslova djece u svakoj zemlji, a naročito u zemljama u razvoju
Član 4.	[provedba] u okviru međunarodne saradnje
Član 29.1 (a)	[obrazovanje djeteta usmjeriti ka] razvoju dječije ličnosti, talenta i mentalnih i fizičkih sposobnosti do njihovih punih mogućnosti

Cilj 16. Promovisati miroljubiva, inkluzivna i pravedna društva, osigurati pristup pravdi za sve i graditi učinkovite, odgovorne i inkluzivne institucije na svim razinama

Preambula	<p>... priznanje urođenog dostojanstva i jednakih i neotuđivih prava svih članova ljudske zajednice predstavlja osnovu slobode, pravde i mira u svijetu</p> <p>narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi</p> <ul style="list-style-type: none"> ... da u svim državama svijeta postoje djeca koja žive pod izuzetno teškim uslovima i da ta djeca trebaju posebnu brigu
Član 4.	Države–potpisnice će poduzeti sve odgovarajuće zakonske, upravne i druge mjere za implementaciju prava priznatih u ovoj Konvenciji. Što se tiče ekonomskih, društvenih i kulturnih prava, države–potpisnice će poduzeti takve mjere do krajnjih granica njima dostupnih sredstava, a, tamo gdje je to potrebno, i u okvirima međunarodne saradnje.
Član 29.1 (b)	[obrazovanje djeteta se usmjeri ka] razvoju poštovanja prema prirodnoj okolini i osnovnim slobodama kao i principima zajamčenim u Povelji Ujedinjenih naroda; /
(d)	Pripremi djeteta za odgovoran život u slobodnom društvu, u duhu razumijevanja, mira, tolerancije, jednakosti spolova i prijateljstva prema svim narodima, etničkim, nacionalnim i vjerskim grupama, kao i osobama urođeničkog porijekla;
Član 42.	Države–potpisnice se obavezuju da obznane principe i odredbe Konvencije , na odgovarajući i aktivan način, kako djeci tako i odraslima
16.1	Svuda značajno smanjiti sve oblike nasilja i sa njima povezane stope smrtnih slučajeva
Član 6.	Države–potpisnice priznaju da svako dijete ima urođeno pravo na život / Države–potpisnice će do krajnje moguće mjere osigurati preživljavanje i razvoj djeteta
Član 19.	zaštititi dijete od svih oblika fizičkog, ili mentalnog nasilja, povrede ili zlostavljanja, zanemarivanja ili nemarnog postupka, zloupotrebe ili eksploatacije, uključujući i seksualno zlostavljanje
Član 24.2 (a)	Države–potpisnice [...] posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: da smanje smrtnost dojenčadi i djece
Član 34.	Države–potpisnice se obavezuju da će zaštititi dijete od svih oblika seksualne eksploatacije i seksualne zloupotrebe

Član 35.	Države–potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće nacionalne, bilateralne i multilateralne mjere da bi se spriječilo otimanje, prodaja i trgovina djecom za bilo kakve svrhe, u bilo kom obliku
Član 36.	Države–potpisnice će zaštititi dijete od svih drugih oblika eksploatacije štetne po bilo koji vid dječije dobrobiti
Član 37 (a)	Države–potpisnice će obezbijediti da: Nijedno dijete ne bude podvrgnuto mučenju ili drugom okrutnom, nehumanom ili ponižavajućem postupku ili kazni
Član 38.4.	države–potpisnice će preduzeti sve ostvarive mjere da obezbijede zaštitu djece i brigu o onoj djeci koja su pogođena oružanim sukobom
Član 39.	Države–potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće mjere da unaprijede fizički i psihološki oporavak i socijalnu reintegraciju djeteta koje je žrtva bilo kojeg oblika zanemarivanja, eksploatacije ili zlostavljanja, mučenja ili bilo kojeg drugog oblika okrutnog, nehumanog ili ponižavajućeg postupka ili kazne, ili oružanih sukoba. Takav oporavak i reintegracija treba da se odvija u okolini koja daje potporu zdravlju, samopoštovanju i dostojanstvu djeteta
16.2	Okončati zloupotrebu i eksploataciju djece, trgovinu djecom i sve oblike nasilja i torture nad djecom
Član 1.	U ovoj Konvenciji dijete znači svako ljudsko biće mlađe od 18 godina , osim ako se po zakonu koji se primjenjuje na dijete punoljetnost ne stječe ranije.
Član 6.	Države–potpisnice priznaju da svako dijete ima urođeno pravo na život / Države–potpisnice će do krajnje moguće mjere osigurati preživljavanje i razvoj djeteta
Član 19.	zaštititi dijete od svih oblika fizičkog, ili mentalnog nasilja, povrede ili zlostavljanja, zanemarivanja ili nemarnog postupka, zloupotrebe ili eksploatacije, uključujući i seksualno zlostavljanje
Član 21.	[Usvajanje i garancije kod usvajanja u drugoj zemlji]
Član 32.	pravo djeteta da bude zaštićeno od ekonomske eksploatacije i od bilo kakvog rada koji je vjerovatno opasan
Član 34.	Države–potpisnice se obavezuju da će zaštititi dijete od svih oblika seksualne eksploatacije i seksualne zloupotrebe
Član 35.	Države–potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće nacionalne, bilateralne i multilateralne mjere da bi se spriječilo otimanje, prodaja i trgovina djecom za bilo kakve svrhe, u bilo kom obliku
Član 36.	Države–potpisnice će zaštititi dijete od svih drugih oblika eksploatacije štetne po bilo koji vid dječije dobrobiti.
Član 37 (a)	Države–potpisnice će obezbijediti da: Nijedno dijete ne bude podvrgnuto mučenju ili drugom okrutnom, nehumanom ili ponižavajućem postupku ili kazni

Član 39.	Države–potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće mjere da unaprijede fizički i psihološki oporavak i socijalnu reintegraciju djeteta koje je žrtva bilo kojeg oblika zanemarivanja, eksploatacije ili zlostavljanja, mučenja ili bilo kojeg drugog oblika okrutnog, nehumanog ili ponižavajućeg postupka ili kazne, ili oružanih sukoba. Takav oporavak i reintegracija treba da se odvija u okolini koja daje potporu zdravlju, samopoštovanju i dostojanstvu djeteta
16.3	Promovisati vladavinu prava na nacionalnom i međunarodnom nivou i svima osigurati jednak pristup pravdi
Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
Član 37.	[Smrtna kazna, doživotna robija bez mogućnosti oslobađanja, pravo na pravnu pomoć i lišavanje slobode]
Član 38.1.	Države–potpisnice se obavezuju da će poštovati i osigurati poštovanje pravila međunarodnog humanitarnog zakona primjenjivog na njih u oružanim sukobima koji se tiču djece.
Član 40.	[Djeca u sukobu s zakonom]
16.4	Do kraja 2030. značajno smanjiti nezakonite tokove novca i oružja, poboljšati pronalaženje i vraćanje ukradene imovine i boriti se protiv svih oblika organizovanog kriminala
Član 6.	Države–potpisnice priznaju da svako dijete ima urođeno pravo na život / Države–potpisnice će do krajnje moguće mjere osigurati preživljavanje i razvoj djeteta
Član 19.	zaštititi dijete od svih oblika fizičkog, ili mentalnog nasilja, povrede ili zlostavljanja, zanemarivanja ili nemarnog postupka, zloupotrebe ili eksploatacije, uključujući i seksualno zlostavljanje
Član 21.	[Usvajanje i garancije kod usvajanja u drugoj zemlji]
Član 24.2 (a)	Države–potpisnice [...] posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: smanje smrtnost dojenčadi i djece
Član 32.	pravo djeteta da bude zaštićeno od ekonomske eksploatacije i od bilo kakvog rada koji je vjerovatno opasan, može ometati dječije obrazovanje [u kontekstu organiziranog kriminala]
Član 33.	djeca zaštitila od protivzakonite upotrebe opojnih droga i psihotropnih supstanci [u kontekstu organiziranog kriminala]
Član 34.	Države–potpisnice se obavezuju da će zaštititi dijete od svih oblika seksualne eksploatacije i seksualne zloupotrebe [u kontekstu organiziranog kriminala]
Član 35.	Države–potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće nacionalne, bilateralne i multilateralne mjere da bi se spriječilo otimanje, prodaja i trgovina djecom za bilo kakve svrhe, u bilo kom obliku [u kontekstu organiziranog kriminala]
Član 36.	Države–potpisnice će zaštititi dijete od svih drugih oblika eksploatacije štetne po bilo koji vid dječije dobrobiti [u kontekstu organiziranog kriminala]
Član 38.	[Djeca i oružani sukob]

1.5 Značajno smanjiti korupciju i podmićivanje u svim njihovim pojavnim oblicima

1.6 Razviti djelotvorne, odgovorne i transparentne institucije na svim nivoima

Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava , u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
Član 4.	Države–potpisnice će poduzeti sve odgovarajuće zakonske, upravne i druge mjere za implementaciju prava priznatih u ovoj Konvenciji. Što se tiče ekonomskih, društvenih i kulturnih prava, države–potpisnice će poduzeti takve mjere do krajnjih granica njima dostupnih sredstava, a, tamo gdje je to potrebno, i u okvirima međunarodne saradnje.
Član 21.	[Usvajanje i garancije kod usvajanja u drugoj zemlji]

16.7 Osigurati odgovorno, inkluzivno, participativno i reprezentativno donošenje odluka na svim nivoima

Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
Član 2.	[Nediskriminacija]
Član 12.1.	Države–potpisnice će osigurati djetetu koje je u stanju da oblikuje svoje vlastite stavove pravo da slobodno izražava takve stavove po svim pitanjima koja se tiču djeteta , a stavovima će se pridavati odgovarajuća važnost u skladu s uzrastom i zrelošću djeteta
Član 13.	pravo na slobodu izražavanja
Član 15.	pravo djeteta na slobodu udruživanja i na slobodu mirnog zbora
Član 17.	... jamčiće djetetu pristup informacijama i materijalima iz različitih domaćih i međunarodnih izvora

16.8 Proširiti i povećati učešće zemalja u razvoju u institucijama globalnog upravljanja

Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava , u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
	<ul style="list-style-type: none"> Priznajući značaj međunarodne saradnje za poboljšanje životnih uslova djece u svakoj zemlji, a naročito u zemljama u razvoju
Član 4.	[provedba] u okviru međunarodne saradnje

16.9. Do kraja 2030. za sve obezbijediti zakonski identitet, uključujući registraciju prilikom rođenja

Član 7.	Dijete će biti registrirano odmah nakon rođenja i imaće od rođenja pravo na ime, pravo da stekne državljanstvo, i, koliko je to moguće, pravo da poznaje svoje roditelje i da se oni brinu za njega
Član 8.	pravo djeteta da sačuva svoj identitet, uključujući državljanstvo, ime i porodične odnose
16.10 Osigurati javni pristup informacijama i zaštitu osnovnih sloboda, u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i međunarodnim sporazumima	
Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
Član 12.	Države–potpisnice će osigurati djetetu koje je u stanju da oblikuje svoje vlastite stavove pravo da slobodno izražava takve stavove po svim pitanjima koja se tiču djeteta , a stavovima će se pridavati odgovarajuća važnost u skladu s uzrastom i zrelošću djeteta
Član 13.	pravo na slobodu izražavanja
Član 14.	slobodu misli, savjesti i religije
Član 15.	pravo djeteta na slobodu udruživanja i na slobodu mirnog zbora
Član 16.	Nijedno dijete neće biti podvrgnuto proizvoljnom ili nezakonitom uplitanju u njegov privatni život, porodicu, dom ili dopisivanje , niti nezakonitim napadima na njegovu čast i ugled
Član 17.	... jamčiće djetetu pristup informacijama i materijalima iz različitih domaćih i međunarodnih izvora
Član 23.	Države–potpisnice priznaju da mentalno ili fizički onesposobljeno dijete treba da uživa pun i pristojan život , u uslovima koji obezbjeđuju dostojanstvo, potiču samopouzdanje i olakšavaju aktivno dječije učešće u zajednici
Član 30.	djetetu koje pripada takvoj manjini [etničke, religiozne ili lingvističke] ili koje je autohtono neće biti zaniijekano pravo da, u zajednici s drugim članovima svoje grupe, uživa svoju kulturu, da isповijeda svoju vjeru ili da upotrebljava svoj jezik
Član 31.	pravo djeteta na odmor i slobodno vrijeme , na igru i rekreaciju koji odgovaraju starosti djeteta i na slobodno učešće u kulturnom životu i umjetnostima
Član 32.	pravo djeteta da bude zaštićeno od ekonomske eksploatacije i od bilo kakvog rada koji je vjerovatno opasan, može ometati dječije obrazovanje
Član 37.	[Smrtna kazna, doživotna robija bez mogućnosti oslobađanja i lišavanje slobode]
Član 38.	[Djeca i oružani sukob]
Član 40.	[Djeca u sukobu s zakonom]
Član 42.	Države–potpisnice se obavezuju da obznane principe i odredbe Konvencije , na odgovarajući i aktivan način, kako djeci tako i odraslima

16.a Osnajiti relevantne nacionalne institucije, između ostalog i preko međunarodne saradnje, za izgradnju kapaciteta na svim nivoima, posebno u zemljama u razvoju, radi sprečavanja nasilja i borbe protiv terorizma i kriminala

Preambula	Priznajući značaj međunarodne saradnje za poboljšanje životnih uslova djece u svakoj zemlji, a naročito u zemljama u razvoju
Član 4.	[provedba] u okviru međunarodne saradnje
Član 19.	zaštititi dijete od svih oblika fizičkog, ili mentalnog nasilja, povrede ili zlostavljanja, zanemarivanja ili nemarnog postupka, zlorabotrebne ili eksploatacije, uključujući i seksualno zlostavljanje
Član 21.	[Usvajanje i garancije kod usvajanja u drugoj zemlji]
Član 32.	pravo djeteta da bude zaštićeno od ekonomske eksploatacije i od bilo kakvog rada koji je vjerovatno opasan, može ometati dječije obrazovanje [u kontekstu kriminaliteta]
Član 33.	djeca zaštitila od protivzakonite upotrebe opojnih droga i psihotropnih supstanci [u kontekstu kriminaliteta]
Član 34.	Države–potpisnice se obavezuju da će zaštititi dijete od svih oblika seksualne eksploatacije i seksualne zlorabotrebne [u kontekstu kriminaliteta]
Član 35.	Države–potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće nacionalne, bilateralne i multilateralne mjere da bi se spriječilo otimanje, prodaja i trgovina djecom za bilo kakve svrhe, u bilo kom obliku [u kontekstu kriminaliteta]
Član 36.	Države–potpisnice će zaštititi dijete od svih drugih oblika eksploatacije štetne po bilo koji vid dječije dobrobiti [u kontekstu kriminaliteta]
Član 37 (a)	Države–potpisnice će obezbijediti da: Nijedno dijete ne bude podvrgnuto mučenju ili drugom okrutnom, nehumanom ili ponižavajućem postupku ili kazni
Član 38.	[Djeca i oružani sukob]
Član 39.	Države–potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće mjere da unaprijede fizički i psihološki oporavak i socijalnu reintegraciju djeteta koje je žrtva bilo kojeg oblika zanemarivanja, eksploatacije ili zlostavljanja, mučenja ili bilo kojeg drugog oblika okrutnog, nehumanog ili ponižavajućeg postupka ili kazne, ili oružanih sukoba. Takav oporavak i reintegracija treba da se odvija u okolini koja daje potporu zdravlju, samopoštovanju i dostojanstvu djeteta

16.b Promovisati i sprovoditi nediskriminatorne zakone i politike radi postizanja održivog razvoja

Član 2.	[Nediskriminacija]
Član 4.	Države–potpisnice će poduzeti sve odgovarajuće zakonske, upravne i druge mjere za implementaciju prava priznatih u ovoj Konvenciji. Što se tiče ekonomskih, društvenih i kulturnih prava, države–potpisnice će poduzeti takve mjere do krajnjih granica njima dostupnih sredstava, a, tamo gdje je to potrebno, i u okvirima međunarodne saradnje.

Cilj 17. Učvrstiti globalno partnerstvo za održivi razvoj

Preambula narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u **dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe** i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati **društveni napredak i bolji životni standard** u većoj slobodi

- Priznajući značaj **međunarodne saradnje** za poboljšanje životnih uslova djece u svakoj zemlji, a naročito u zemljama u razvoju

Član 4. [provedba] u okviru **međunarodne saradnje**

Finansije

- 1.1** Pojačati *mobilizaciju domaćih resursa*, između ostalog i preko međunarodne podrške za zemlje u razvoju, kako bi se unaprijedili domaći kapaciteti za prikupljanje poreza i ostalih prihoda
- 1.2** Razvijene zemlje treba u potpunosti da primjene svoje *zvanične obaveze u vezi sa razvojnom pomoći*, između ostalog, da daju 0,7 odsto bruto nacionalnog dohotka u programe zvanične razvojne pomoći za zemlje u razvoju, od čega 0,15 do 0,20 odsto treba obezbijediti za najnerazvijenije zemlje
- 1.3** Mobilisati *dotatna finansijska sredstva iz višestrukih izvora za potrebe zemalja u razvoju*
- 1.4** Pomoći zemljama u razvoju da postignu *dugoročnu održivost dugova* kroz koordinisane politike usmjerene ka očuvanju načina za finansiranje dugova, otpis dugova i restrukturiranje dugova na primjeren način i baviti se spoljnim dugovima visoko zaduženih siromašnih zemalja kako bi se umanjile dužničke nevolje
- 1.5** Usvojiti i primijeniti *planove promovisanja investiranja za najnerazvijenije zemlje*

Preambula narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u **dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe** i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati **društveni napredak i bolji životni standard** u većoj slobodi

- Priznajući značaj **međunarodne saradnje** za poboljšanje životnih uslova djece u svakoj zemlji, a naročito u zemljama u razvoju

Član 4. [provedba] u okviru **međunarodne saradnje**

Tehnologija

- 1.6 Unaprijediti saradnju Sjever–Jug, Jug–Jug i triangularnu *regionalnu i međunarodnu saradnju* u oblasti *nauke, tehnologije i inovacija, kao i pristup ovim oblastima, i unaprijediti dijeljenje znanja* prema uzajamno dogovorenim uslovima, između ostalog i kroz unaprijeđenu koordinaciju u okviru postojećih mehanizama, a posebno na nivou Ujedinjenih naroda, kao i kroz globalne mehanizme upravljanja tehnologijama kada je tako dogovoreno
- 1.7 Promovisati *razvoj, prenos i širenje ekološki ispravnih tehnologija* u zemlje u razvoju na pozitivnim osnovama, uključujući koncesionalne i preferencijalne osnove, a prema uzajamnom dogovoru
- 1.8 Do kraja 2017. u potpunosti operacionalizovati *tehnološke banke i mehanizam za izgradnju kapaciteta u najnerazvijenijim zemljama u oblasti nauke, tehnologije i inovacija* te unaprijediti korištenje inovativnih tehnologija, a posebno informacione i komunikacione tehnologije

Član 13.1. slobodu da **traži, prima i daje informacije** i ideje svih vrsta

Član 17. ... jamčiće djetetu **pristup informacijama** i materijalima iz različitih domaćih i međunarodnih izvora

Član 28.3. Države–potpisnice će unaprjeđivati i ohrabrivati **međunarodnu saradnju** u stvarima koje se odnose na obrazovanje, naročito da bi se pridonijelo eliminaciji neukosti i nepismenosti širom svijeta i **olakšao pristup naučnom i tehničkom znanju** ...

Izgradnja kapaciteta

- 17.9 Unaprijediti međunarodnu *podršku za primjenu djelotvorne i ciljane izgradnje kapaciteta u zemljama u razvoju* kako bi se podržali nacionalni planovi za primjenu svih održivih razvojnih ciljeva, između ostalog i kroz saradnju Sjever–Jug i Jug–Jug, odnosno kroz triangularnu saradnju

Preambula Priznajući značaj **međunarodne saradnje** za poboljšanje životnih uslova djece u svakoj zemlji, a naročito u zemljama u razvoju

Član 4. [provedba] u okviru **međunarodne saradnje**

Razmjena

- 1.10 Promovisati univerzalni, zasnovan na pravilima, otvoren, nediskriminatorski i pravičan multilateralni *sistem razmjene* pod okriljem Svjetske trgovinske organizacije, između ostalog i preko zaključivanja pregovora u okviru njene „Razvojne agende iz Dohe“
- 1.11 Do kraja 2020. značajno *povećati nivoe izvoza zemalja u razvoju*, posebno u cilju udvostručavanja udjela najnerazvijenijih zemalja u svetskom izvozu
- 1.12 Ostvariti blagovremenu i trajnu primjenu *tržišnih pristupa bez carina i kvota* za sve najnerazvijenije zemlje u skladu sa odlukama Svjetske trgovinske organizacije, između ostalog i tako što de se obezbijediti da preferencijalna pravila o porijeklu koja se primjenjuju na uvoz iz najnerazvijenijih zemalja budu transparentna i jednostavna, odnosno da olakšavaju pristup tržištima

Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
	<ul style="list-style-type: none"> Priznajući značaj međunarodne saradnje za poboljšanje životnih uslova djece u svakoj zemlji, a naročito u zemljama u razvoju

Član 4. [provedba] u okviru **međunarodne saradnje**

Sistemska pitanja –Koherentnost institucija i politika

- 1.13 Unaprijediti *globalnu makroekonomsku stabilnost*, između ostalog i kroz koordinaciju politika, odnosno koherentnost politika
- 1.14 Unaprijediti *koherentnost politika za potrebe održivog razvoja*
- 1.15 *Poštovati oblast i vođstvo politika* svake zemlje kako bi se uspostavile i primjenjivale politike usmjerene ka iskorjenjivanju siromaštva i postizanju održivog razvoja

Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
	<ul style="list-style-type: none"> Priznajući značaj međunarodne saradnje za poboljšanje životnih uslova djece u svakoj zemlji, a naročito u zemljama u razvoju

Član 4.	[provedba] u okviru međunarodne saradnje
Sistemska pitanja – Višestrana partnerstva	
17.16 Unaprijediti globalno partnerstvo za postizanje održivog razvoja, upotpunjeno višestranim partnerstvima koja mobiliju i dijele znanja, stručnost, tehnologiju i finansijska sredstva, kako bi se pružila podrška za postizanje ciljeva održivog razvoja u svim zemljama, a posebno u zemljama u razvoju	
Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
	<ul style="list-style-type: none"> Priznajući značaj međunarodne saradnje za poboljšanje životnih uslova djece u svakoj zemlji, a naročito u zemljama u razvoju
Član 4.	[provedba] u okviru međunarodne saradnje
Član 13.1.	slobodu da traži, prima i daje informacije i ideje svih vrsta
Član 17.	... jamčiće djetetu pristup informacijama i materijalima iz različitih domaćih i međunarodnih izvora
Član 28.3.	Države–potpisnice će unaprjeđivati i ohrabrivati međunarodnu saradnju u stvarima koje se odnose na obrazovanje , naročito da bi se pridonijelo eliminaciji neukosti i nepismenosti širom svijeta i olakšao pristup naučnom i tehničkom znanju ...
17.17 Podržati i promovirati djelotvorna javna i javno–privatna partnerstva, odnosno partnerstva civilnog društva, gradeći ih na iskustvima i strategijama pronalaženja resursa za partnerstva	
Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
	<ul style="list-style-type: none"> Priznajući značaj međunarodne saradnje za poboljšanje životnih uslova djece u svakoj zemlji, a naročito u zemljama u razvoju
Član 4.	[provedba] u okviru međunarodne saradnje
Član 12.1.	Države–potpisnice će osigurati djetetu koje je u stanju da oblikuje svoje vlastite stavove pravo da slobodno izražava takve stavove po svim pitanjima koja se tiču djeteta , a stavovima će se pridavati odgovarajuća važnost u skladu s uzrastom i zrelošću djeteta

Sistemska pitanja – Podaci, praćenje i odgovornost

- 1.18 Do kraja 2020. unaprijediti podršku za izgradnju kapaciteta zemalja u razvoju, uključujući najnerazvijenije zemlje i male ostrvske države u razvoju, kako bi se *značajno povećala dostupnost visokokvalitetnih, blagovremenih i pouzdanih podataka razvrstanih po dohotku, polu, starosti, rasi, etničkoj pripadnosti, migratornom statusu, invalidnosti, geografskoj lokaciji i ostalim karakteristikama koje su relevantne u datim nacionalnim kontekstima*
- 1.19 Do kraja 2030. nadograditi postojeće inicijative kako bi se *razvila mjerila/indikator napretka u održivom razvoju, komplementarno mjerenju bruto domaćeg proizvoda, te podržati stvaranje kapaciteta koji se tiču statističkih podataka u zemljama u razvoju*

Preambula	narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i jednaka prava muškaraca i žena te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi
	<ul style="list-style-type: none"> Priznajući značaj međunarodne saradnje za poboljšanje životnih uslova djece u svakoj zemlji, a naročito u zemljama u razvoju
Član 4.	[provedba] u okviru međunarodne saradnje
Član 28.3.	Države–potpisnice će unaprjeđivati i ohrabrivati međunarodnu saradnju u stvarima koje se odnose na obrazovanje , naročito da bi se pridonijelo eliminaciji neukosti i nepismenosti širom svijeta i olakšao pristup naučnom i tehničkom znanju ...

Odjeljak B. Mapiranje u kontekstu Konvencije o pravima djeteta

Za pregled relevantnih općih i specifičnih ciljeva u okviru Globalnih ciljeva održivog razvoja, kliknite na pojedinačne članove Konvencije o pravima djeteta (skr. CRC)

Preambula

Smatrajući da u skladu s principima proglašenim u Povelji Ujedinjenih naroda, priznavanje urođenog dostojanstva i jednakih i neotuđivih prava svih članova ljudske porodice predstavlja temelj slobode, pravde i mira na svijetu

Cilj 1.	Okončati siromaštvo svuda i u svim oblicima
1.1.	Do kraja 2030. svuda i za sve ljude iskorijeniti ekstremno siromaštvo (ekstremno siromašni su ljudi koji žive sa manje od 1,25 dolara na dan)
1.2.	Do kraja 2030. najmanje za polovinu smanjiti broj muškaraca, žena i djece svih uzrasta koji žive u bilo kom obliku siromaštva (prema nacionalnim definicijama siromaštva)
1.b	Kreirati jasne okvire politika na nacionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou, zasnovane na razvojnim strategijama koje promovišu borbu protiv siromaštva i rodnu osjetljivost, kako bi se podržalo ubrzano investiranje u akcije na iskorjenjivanju siromaštva
Cilj 2.	Okončati glad, postići sigurnost u opskrbi hranom, unaprijediti kvalitet ishrane i promovisati održivu poljoprivredu
2.5.	Do kraja 2020. održavati genetsku raznolikost sjemena, kultivisanih biljaka i uzgajanih i domaćih životinja, odnosno njihovih srodnih divljih vrsta , između ostalog i preko pravilno vođenih i raznovrsnih banaka sjemena i biljaka na nacionalnim, regionalnim i međunarodnom nivou, i obezbijediti pristup koristima, odnosno pravično i ravnopravno dijeljenje koristi koje proističu iz korištenja genetskih resursa i sa njima povezanih tradicionalnih oblika znanja, a prema međunarodnom dogovoru
2.b	Ispraviti i spriječiti trgovinska ograničenja i deformacije na poljoprivrednim tržištima u svijetu, između ostalog i preko istovremenog eliminisanja svih vrsta izvoznih subvencija u poljoprivredi i svih izvoznih mjera sa ekvivalentnim efektom, u skladu sa zaduženjima iz „Razvojne agende iz Dohe“
Cilj 5.	Postići rodnu ravnopravnost i osnaživati sve žene i djevojčice
5.1.	Okončati svuda i sve oblike diskriminacije protiv žena i djevojčica
Cilj 6.	Osigurati sanitarne uslove i pristup pitkoj vodi za sve
6.5.	Do kraja 2030. primjeniti integrisano upravljanje vodnim resursima na svim nivoima, između ostalog i kroz prekograničnu saradnju, ako je to potrebno
Cilj 10.	Smanjiti nejednakost između i unutar država
10.1.	Do kraja 2030. progresivno postići i održati rast dohotka donjih 40 odsto stanovništva po stopi višoj od nacionalnog prosjeka

Cilj 16.	Promovisati miroljubiva, inkluzivna i pravedna društva, osigurati pristup pravdi za sve i graditi učinkovite, odgovorne i inkluzivne institucije na svim razinama
<i>... narodi Ujedinjenih naroda u Povelji ponovno potvrdili svoju vjeru u temeljna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudske osobe i te odlučili promicati društveni napredak i bolji životni standard u većoj slobodi</i>	
Cilj 1.	Okončati siromaštvo svuda i u svim oblicima
1.1.	Do kraja 2030. svuda i za sve ljude iskorijeniti ekstremno siromaštvo (ekstremno siromašni su ljudi koji žive sa manje od 1,25 dolara na dan)
1.2.	Do kraja 2030. najmanje za polovinu smanjiti broj muškaraca, žena i djece svih uzrasta koji žive u bilo kom obliku siromaštva (prema nacionalnim definicijama siromaštva)
1.b	Kreirati jasne okvire politika na nacionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou, zasnovane na razvojnim strategijama koje promovišu borbu protiv siromaštva i rodnu osjetljivost, kako bi se podržalo ubrzano investiranje u akcije na iskorjenjivanju siromaštva
Cilj 2.	Okončati glad, postići sigurnost u opskrbi hranom, unaprijediti kvalitet ishrane i promovisati održivu poljoprivredu
2.5.	Do kraja 2020. održavati genetsku raznolikost sjemena, kultivisanih biljaka i uzgajanih i domaćih životinja, odnosno njihovih srodnih divljih vrsta , između ostalog i preko pravilno vođenih i raznovrsnih banaka sjemena i biljaka na nacionalnim, regionalnim i međunarodnom nivou, i obezbijediti pristup koristima, odnosno pravično i ravnopravno dijeljenje koristi koje proističu iz korištenja genetskih resursa i sa njima povezanih tradicionalnih oblika znanja, a prema međunarodnom dogovoru
2.b	Ispraviti i spriječiti trgovinska ograničenja i deformacije na poljoprivrednim tržištima u svijetu, između ostalog i preko istovremenog eliminisanja svih vrsta izvoznih subvencija u poljoprivredi i svih izvoznih mjera sa ekvivalentnim efektom, u skladu sa zaduženjima iz „Razvojne agende iz Dohe“
5.5.	Osigurati da žene u potpunosti i djelotvorno učestvuju i imaju jednake mogućnosti da učestvuju u rukovođenju na svim nivoima donošenja odluka u političkom, privrednom i javnom životu
Cilj 6.	Osigurati sanitarne uslove i pristup pitkoj vodi za sve
6.5.	Do kraja 2030. primjeniti integrirano upravljanje vodnim resursima na svim nivoima, između ostalog i kroz prekograničnu saradnju, ako je to potrebno
Cilj 7.	Osigurati pristup materijalno pristupačnoj, pouzdanoj, održivoj i modernoj energiji za sve
Cilj 8.	Promovisati inkluzivan i održiv ekonomski rast, zaposlenost i dostojanstven rad za sve
8.1.	Održati ekonomski rast po glavi stanovnika u skladu sa nacionalnim okolnostima, a u najnerazvijenijim zemljama održati rast bruto domaćeg proizvoda na nivou od najmanje 7 odsto godišnje
8.2.	Postići više nivoe ekonomske produktivnosti preko diversifikacije, tehnoloških unapređenja i inovacija, između ostalog i fokusirajući se na radno intenzivne i visoko profitabilne sektore

8.3.	Promovisati razvojno orijentisane politike koje podržavaju proizvodne aktivnosti, stvaranje pristojnih poslova, preduzetništvo, kreativnost i inovativnost i podsticati formalno osnivanje i rast mikropreduzeća, odnosno malih i srednjih preduzeća, između ostalog i kroz pristup finansijskim uslugama
8.4.	Progresivno unaprijediti, do kraja 2030., globalnu efikasnost resursa u potrošnji i proizvodnji i uložiti napore da se ekonomski rast razdvoji od degradacije životne sredine u skladu sa 10-godišnjim okvirom programa koji se odnose na održivu potrošnju i proizvodnju, uz vodeću ulogu razvijenih zemalja
8.6.	Do kraja 2020. bitno smanjiti udio mladih koji nisu zaposleni niti su u procesu obrazovanja, odnosno obuke
8.9.	Do kraja 2030. osmisliti i primjeniti politike za promovisanje <i>održivog turizma</i> koji stvara radna mesta i promoviše lokalnu kulturu i proizvode
8.10.	Jačati kapacitete domaćih finansijskih institucija kako bi se podsticala i širila dostupnost bankarskih, osiguravajućih i finansijskih usluga za sve
8.b	Do kraja 2020. razviti i operacionalizovati globalnu strategiju za zapošljavanje mladih i primjeniti „Globalni pakt o zapošljavanju“ Međunarodne organizacije rada Organizacija
Cilj 9.	Izgraditi izdržljivu infrastrukturu, promovisati održivu industrijalizaciju i podsticati inovativnost
9.1.	Razviti kvalitetnu, pouzdanu, održivu i prilagodljivu infrastrukturu , uključujući regionalnu i međugraničnu infrastrukturu, kako bi se podržali ekonomski razvoj i ljudsko blagostanje , sa fokusom na jeftinom i jednakom pristupu za sve
9.2.	Promovisati inkluzivnu i održivu industrijalizaciju i, do kraja 2030. g., značajno povećati udio industrije u stopi zaposlenosti i bruto domaćem proizvodu, u skladu sa nacionalnim okolnostima, a u najnerazvijenijim zemljama udvostručiti njen udio
9.3.	Povećati pristup malih industrijskih i ostalih preduzeća finansijskim uslugama , posebno u zemljama u razvoju, što obuhvata i povoljne kredite, i povećati njihovu integraciju u lance vrijednosti i u tržišta
9.4.	Do kraja 2030. unaprijediti infrastrukturu i prilagoditi industrije kako bi postale održive, uz veću efikasnost u korišćenju resursa i šire usvajanje čistih i ekološki ispravnih tehnologija i industrijskih procesa, pri čemu sve zemlje preduzimaju aktivnosti u skladu sa svojim kapacitetima
9.5.	Proširiti naučna istraživanja , unaprijediti tehnološke kapacitete industrijskih sektora u svim zemljama, a posebno u zemljama u razvoju, što podrazumijeva da se, do kraja 2030. podstiču inovacije i da se broj zaposlenih u oblasti istraživanja i razvoja na milion ljudi znatno poveća, kao i da se poveća javna i privatna potrošnja na istraživanje i razvoj
Cilj 10.	Smanjiti nejednakost između i unutar država
10.1.	Do kraja 2030. progresivno postići i održati rast dohotka donjih 40 odsto stanovništva po stopi višoj od nacionalnog prosjeka

Cilj 11.	Učiniti gradove i naselja inkluzivnim, bezbjednim, izdržljivim i održivim
Cilj 12.	Osigurati modele održive potrošnje i proizvodnje
12.1.	Primijeniti 10-godišnji okvir programa za održivu potrošnju i proizvodnju , u kome će učestvovati sve zemlje, a razvijene zemlje će preuzeti rukovodeću ulogu, uzimajući u obzir stepen razvoja i kapacitete zemalja u razvoju
12.2.	Do kraja 2030. postići <i>održivo upravljanje i efikasno korišćenje prirodnih resursa</i>
12.5.	Do kraja 2030. <i>značajno smanjiti generisanje otpada</i> tako što će se sprječavati ili smanjivati njegovo generisanje, odnosno tako što će se otpad prerađivati i ponovo upotrebljavati
12.6.	Podsticati kompanije , posebno velike i međunarodne kompanije, da usvoje održive prakse i da integrišu informacije o održivosti u svoj ciklus izvještavanja
12.7.	Promovisati prakse javnih nabavki koje su održive , u skladu sa nacionalnim politikama i prioritetima
12.b	Razvijati i primenjivati alate za praćenje uticaja održivog razvoja na održivi turizam koji stvara radna mjesta i promoviše lokalnu kulturu i proizvode
12.c	Svesti na razumnu mjeru nedjelotvorne subvencije za fosilna goriva kojima se podstiče rasipna potrošnja otklanjanjem tržišnih deformacija, u skladu sa nacionalnim okolnostima, između ostalog i kroz restrukturiranje sistema oporezivanja i fazno ukidanje štetnih subvencija tamo gdje one postoje kako bi došao do izražaja njihov uticaj na životnu sredinu, uzimajući u obzir u potpunosti specifične potrebe i uslove zemalja u razvoju i svodeći na najmanju mjeru moguće negativne uticaje na njihov razvoj na način kojim se štite siromašni i pogođene zajednice
Cilj 13.	Preduzeti hitnu akciju u suzbijanju klimatskih promjena i njihovih posljedica* * Imajući u vidu da je Okvirna konvencija Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama vodeći međunarodni i međuvladin forum za pregovore o globalnom odgovoru na klimatske promjene.
13.1.	Oснаžiti prilagodljivost i adaptivni kapacitet na rizike povezane sa klimatskim uslovima i prirodnim katastrofama u svim zemljama
Cilj 14.	Zaštiti i održivo koristiti okeane, mora i morske resurse
14.2.	Do kraja 2020. održivo upravljati morskim i obalskim ekosistemima i zaštititi ih kako bi se izbjegli značajni negativni uticaji, između ostalog i kroz jačanje njihove prilagodljivosti, i preduzeti aktivnosti za njihovu obnovu kako bi okeani ponovo postali zdravi i produktivni
14.4.	Do kraja 2020. djelotvorno regulisati eksploataciju ribe i okončati prekomjerni ribolov, kao i nezakonit, neprijavljen i neregulisan ribolov , odnosno destruktivne ribarske prakse, i primijeniti naučno zasnovane planove upravljanja kako bi se obnovile zalihe riba u najkraćem mogućem roku, bar do nivoa na kojima se može proizvesti maksimalni održivi prinos koji je određen njihovim biološkim karakteristikama
14.5.	Do kraja 2020. očuvati najmanje 10 odsto obalskih i morskih oblasti , u skladu sa nacionalnim i međunarodnim zakonima i na osnovu najboljih postojećih naučnih informacija

14.6.	Do kraja 2020. zabraniti određene oblike subvencija za ribarstvo koje dovode do stvaranja prevelikog kapaciteta ribara i prekomjernog izlovljavanja ribe, ukinuti subvencije koje doprinose nezakonitom, neprijavljenom i neregulisanom ribolovu i uzdržati se od uvođenja novih sličnih subvencija, uz svijest da odgovarajući i djelotvorni specijalni i diferencijalni tretmani za zemlje u razvoju i najnerazvijenije zemlje treba da budu integralni dio pregovora Svjetske trgovinske organizacije u vezi sa subvencijama za ribarstvo
14.b	Obezbijediti pristup morskim resursima i tržištima za male profesionalne ribare
14.c	Osigurati punu primjenu međunarodnog prava, onako kako to predviđa „Konvencija Ujedinjenih naroda o pomorskom pravu“ za zemlje potpisnice, između ostalog, gdje je to primjenjivo, i postojećih regionalnih i međunarodnih planova za očuvanje i održivo korištenje okeana i njihovih resursa
Cilj 15.	Zaštititi, obnoviti i promicati održivo korištenja kopnenih ekosistema, održivo upravljati šumama, suzbijati dezertifikaciju, zaustaviti i preokrenuti degradaciju zemljišta i spriječiti dalji gubitak biološke raznolikosti
15.1.	Do kraja 2020. osigurati očuvanje, obnovu i održivo korišćenje kopnenih slatkovodnih ekosistema i njihovog okruženja, posebno šuma, močvarnog zemljišta, planina i isušenog zemljišta, u skladu sa obavezama prema međunarodnim sporazumima
15.2.	Do kraja 2020. promovisati implementaciju održivog upravljanja svim vrstama šuma , zaustaviti krčenje šuma, obnoviti uništene šume i znatno povećati pošumljavanje na globalnom nivou
15.3.	Do kraja 2030. boriti se protiv dezertifikacije , obnavljati degradirano zemljište i tlo, uključujući zemljište pod uticajem dezertifikacije, suša i poplava, i težiti da se u svijetu neutralizuje degradacija zemljišta
15.4.	Do kraja 2030. osigurati očuvanje planinskih ekosistema , uključujući njihov biodiverzitet, kako bi se njihovi kapaciteti unaprijedili tako da pružaju korist koja ima suštinski značaj za održivi razvoj
15.5.	Preduzeti hitne i značajne aktivnosti za smanjivanje degradacije prirodnih staništa, zaustaviti gubitak biodiverziteta i, do kraja 2020. g., zaštititi ugrožene vrste i spriječiti njihovo izumiranje
15.6.	Osigurati pravednu i jednaku raspodjelu koristi koja proističe iz korišćenja genetskih resursa i promovisati odgovarajući pristup takvim resursima, na način kako je to međunarodno usaglašeno
15.7.	Preduzeti hitne aktivnosti kako bi se okončali krivolov i trgovina zaštićenim životinjskim i biljnim vrstama i baviti se pitanjima potražnje i ponude nezakonitih proizvoda izrađenih od divljih životinja
15.8.	Do kraja 2020. uvesti mjere kako bi se spriječio i značajno umanjio uticaj invanzivnih stranih vrsta na kopnene i vodne ekosisteme, te kontrolisati ili iskorijeniti prioritetne vrste
15.9.	Do kraja 2020. integrisati vrijednosti ekosistema i biodiverziteta u nacionalno i lokalno planiranje, razvojne procese, strategije za smanjenje siromaštva i izvještaje

Cilj 16.	Promovisati miroljubiva, inkluzivna i pravedna društva, osigurati pristup pravdi za sve i graditi učinkovite, odgovorne i inkluzivne institucije na svim razinama
16.3.	Promovisati vladavinu prava na nacionalnom i međunarodnom nivou i svima osigurati jednak pristup pravdi
16.5.	Značajno smanjiti korupciju i podmićivanje u svim njihovim pojavnim oblicima
16.6.	Razviti djelotvorne, odgovorne i transparentne institucije na svim nivoima
16.7.	Osigurati odgovorno, inkluzivno, participativno i reprezentativno donošenje odluka na svim nivoima
16.8.	Proširiti i povećati učesće zemalja u razvoju u institucijama globalnog upravljanja
16.10.	Osigurati javni pristup informacijama i zaštitu osnovnih sloboda , u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i međunarodnim sporazumima
Cilj 17.	Učvrstiti globalno partnerstvo za održivi razvoj Finansije
17.1.	Pojačati mobilizaciju domaćih resursa , između ostalog i preko međunarodne podrške za zemlje u razvoju, kako bi se unaprijedili domaći kapaciteti za prikupljanje poreza i ostalih prihoda
17.2.	Razvijene zemlje treba u potpunosti da primjene svoje zvanične obaveze u vezi sa razvojnom pomoći , između ostalog, da daju 0,7 odsto bruto nacionalnog dohotka u programe zvanične razvojne pomoći za zemlje u razvoju, od čega 0,15 do 0,20 odsto treba obezbijediti za najnerazvijenije zemlje
17.3.	Mobilisati dodatna finansijska sredstva iz višestrukih izvora za potrebe zemalja u razvoju
17.4.	Pomoći zemljama u razvoju da postignu dugoročnu održivost dugova kroz koordinisane politike usmjerene ka očuvanju načina za finansiranje dugova, otpis dugova i restrukturiranje dugova na primjeren način i baviti se spoljnim dugovima visoko zaduženih siromašnih zemalja kako bi se umanjile dužničke nevolje
17.5.	Usvojiti i primjeniti planove promovisanja investiranja za najnerazvijenije zemlje Razmjena
17.10.	Promovisati univerzalni, zasnovan na pravilima, otvoren, nediskriminatorski i pravičan multilateralni sistem razmjene pod okriljem Svjetske trgovinske organizacije, između ostalog i preko zaključivanja pregovora u okviru njene „Razvojne agende iz Dohe“
17.11.	Do kraja 2020. značajno <i>povećati nivoe izvoza zemalja u razvoju</i> , posebno u cilju udvostručavanja udjela najnerazvijenijih zemalja u svetskom izvozu
17.12.	Ostvariti blagovremenu i trajnu primjenu tržišnih pristupa bez carina i kvota za sve najnerazvijenije zemlje u skladu sa odlukama Svjetske trgovinske organizacije, između ostalog i tako što de se obezbijediti da preferencijalna pravila o porijeklu koja se primjenjuju na uvoz iz najnerazvijenijih zemalja budu transparentna i jednostavna, Sistemska pitanja –Koherentnost institucija i politika
17.13.	Unaprijediti globalnu makroekonomsku stabilnost , između ostalog i kroz koordinaciju politika, odnosno koherentnost politika
17.14.	Unaprijediti koherentnost politika za potrebe održivog razvoja
17.15.	Poštivati oblast i vođstvo politika svake zemlje kako bi se uspostavile i primjenjivale politike usmjerene ka iskorjenjivanju siromaštva i postizanju održivog razvoja Sistemska pitanja – Višestrana partnerstva

17.16.	Unaprijediti globalno partnerstvo za postizanje održivog razvoja , upotpunjeno višestranim partnerstvima koja mobilišu i dijele znanja, stručnost, tehnologiju i finansijska sredstva, kako bi se pružila podrška za postizanje ciljeva održivog razvoja u svim zemljama, a posebno u zemljama u razvoju
17.17.	Podržati i promovisati djelotvorna javna i javno–privatna partnerstva, odnosno partnerstva civilnog društva , gradeći ih na iskustvima i strategijama pronalaženja resursa za partnerstva Sistemska pitanja – Podaci, praćenje i odgovornost
17.18.	Do kraja 2020. unaprijediti podršku za izgradnju kapaciteta zemalja u razvoju, uključujući najnerazvijenije zemlje i male ostrvske države u razvoju, kako bi se značajno povećala dostupnost visokokvalitetnih, blagovremenih i pouzdanih podataka razvrstanih po dohotku, polu, starosti, rasi, etničkoj pripadnosti, migratornom statusu, invalidnosti, geografskoj lokaciji i ostalim karakteristikama koje su relevantne u datim nacionalnim kontekstima
17.19.	Do kraja 2030. nadograditi postojeće inicijative kako bi se razvila mjerila/indikator napretka u održivom razvoju , komplementarno mjerenju bruto domaćeg proizvoda, te podržati stvaranje kapaciteta koji se tiču statističkih podataka u zemljama u razvoju

Ubijedeni da bi porodici, kao osnovnoj grupi društva i prirodnom okruženju za rast i dobrobit svojih članova, a naročito djece, trebalo pružiti potrebnu zaštitu i pomoć, tako da bi mogla potpuno preuzeti svoje obaveze u okviru ljudske zajednice

Cilj 3. Promovisati **zdrav život i dobrobit svih ljudi, svih životnih dobi**

Priznajući da bi dijete, zbog potpunog i skladnog razvoja svoje ličnosti trebalo da odrasta u porodičnom okruženju, u atmosferi sreće, ljubavi i razumijevanja

3.1. Do kraja 2030. smanjiti **globalnu stopu smrtnosti** kod majki na manje od 70 na 100.000 živorođenja

Smatrajući da dijete treba da bude potpuno spremno da živi pojedinačnim životom u društvu, i odgojeno u duhu ideala proklamiranih u Povelji Ujedinjenih naroda, a naročito u duhu mira, dostojanstva, tolerancije, slobode, jednakosti i solidarnosti;

4.7. Do kraja 2030. obezbijediti da svi učenici **steknu znanja i vještine potrebne da se unaprijedi održivi razvoj**, između ostalog i putem

edukacije za održivi razvoj i održive stilove života, ljudska prava, rodnu ravnopravnost, kao i za promovisanje kulture mira i nenasilja, pripadnosti globalnoj zajednici i poštovanja kulturne raznolikosti i doprinosa kulture održivom razvoju

... da u svim državama svijeta postoje djeca koja žive pod izuzetno teškim uslovima i da ta djeca trebaju posebnu brigu

Cilj 1.	Okončati siromaštvo svuda i u svim oblicima
1.1.	Do kraja 2030. svuda i za sve ljude iskorijeniti ekstremno siromaštvo (ekstremno siromašni su ljudi koji žive sa manje od 1,25 dolara na dan)
1.2.	Do kraja 2030. najmanje za polovinu smanjiti broj muškaraca, žena i djece svih uzrasta koji žive u bilo kom obliku siromaštva (prema nacionalnim definicijama siromaštva)
1.b	Kreirati jasne okvire politika na nacionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou, zasnovane na razvojnim strategijama koje promovišu borbu protiv siromaštva i rodnu osjetljivost, kako bi se podržalo ubrzano investiranje u akcije na iskorjenjivanju siromaštva
Cilj 2.	Okončati glad, postići sigurnost u opskrbi hranom, unaprijediti kvalitet ishrane i promovisati održivu poljoprivredu
2.5.	Do kraja 2020. održavati genetsku raznolikost sjemena, kultivisanih biljaka i uzgajanih i domaćih životinja, odnosno njihovih srodnih divljih vrsta , između ostalog i preko pravilno vođenih i raznovrsnih banaka sjemena i biljaka na nacionalnim, regionalnim i međunarodnom nivou, i obezbijediti pristup koristima, odnosno pravično i ravnopravno dijeljenje koristi koje proističu iz korištenja genetskih resursa i sa njima povezanih tradicionalnih oblika znanja, a prema međunarodnom dogovoru
2.b	Ispraviti i spriječiti trgovinska ograničenja i deformacije na poljoprivrednim tržištima u svijetu, između ostalog i preko istovremenog eliminisanja svih vrsta izvoznih subvencija u poljoprivredi i svih izvoznih mjera sa ekvivalentnim efektom, u skladu sa zaduženjima iz „Razvojne agende iz Dohe“
6.2.	Do kraja 2030. postići adekvatan i jednak pristup sanitarnim i higijenskim uslovima za sve , kao i okončanje prakse obavljanja defekacije na otvorenom, uz obraćanje posebne pažnje na potrebe žena i djevojčica, odnosno onih u ranjivim situacijama
8.8.	Zaštititi radna prava i promovisati bezbjedno i sigurno radno okruženje za sve radnike , uključujući radnike migrante , a posebno žene migrante, i one koji rade opasne poslove
10.2.	Do kraja 2030. osnažiti i promovisati socijalnu, ekonomsku i političku inkluziju svih, bez obzira na starost , pol, invalidnost, rasu, etničku pripadnost, porijeklo, religiju ili ekonomski, odnosno neki drugi status
Cilj 11.	Učiniti gradove i naselja inkluzivnim, bezbjednim, izdržljivim i održivim
13.b	Promovisati mehanizme za podizanje kapaciteta za djelotvorno planiranje i upravljanje u vezi sa klimatskim promjenama u najnerazvijenijim zemljama, što podrazumijeva i fokusiranje na žene i mlade, odnosno na lokalne i marginalizovane zajednice

Cilj 16.	Promovisati miroljubiva, inkluzivna i pravedna društva, osigurati pristup pravdi za sve i graditi učinkovite, odgovorne i inkluzivne institucije na svim razinama
Uzimajući u obzir značaj tradicija i kulturnih vrijednosti svakog naroda za zaštitu i skladni razvitak djeteta	
4.5.	Do kraja 2030. eliminirati rodnu nejednakost u obrazovanju i obezbijediti jednak pristup svim nivoima obrazovanja i stručnim obukama za ranjive grupe , uključujući osobe sa invaliditetom, starosjedelačko stanovništvo i djecu u ranjivim situacijama
4.7.	Do kraja 2030. obezbijediti da svi učenici steknu znanja i vještine potrebne da se unaprijedi održivi razvoj , između ostalog i putem edukacije za održivi razvoj i održive stilove života, ljudska prava, rodnu ravnopravnost, kao i za promovisanje kulture mira i nenasilja, pripadnosti globalnoj zajednici i poštovanja kulturne raznolikosti i doprinosa kulture održivom razvoju
11.4.	Pojačati napore da se zaštiti i obezbijedi svjetska kulturna i prirodna baština
Priznajući značaj međunarodne saradnje za poboljšanje životnih uslova djece u svakoj zemlji, a naročito u zemljama u razvoju	
1.a	Osigurati značajnu mobilizaciju resursa iz različitih izvora, između ostalog i kroz povećanu razvojnu saradnju , kako bi se obezbijedila adekvatna i predvidljiva sredstva za zemlje u razvoju, posebno za one najnerazvijenije, u smislu sprovođenja programa i politika za okončanje svih oblika siromaštva
2.a	Povećati investiranje , između ostalog i preko unapređivanja međunarodne saradnje , u seosku infrastrukturu, poljoprivredna istraživanja i savjetodavne usluge, razvoj tehnologije i banaka biljnog i stočnog genetskog materijala kako bi se unaprijedili poljoprivredni proizvodni kapaciteti u zemljama u razvoju, a posebno u najnerazvijenijim zemljama
6.a	Do kraja 2030. proširiti međunarodnu saradnju sa zemljama u razvoju i podršku tim zemljama u stvaranju kapaciteta za aktivnosti i programe vezane za vodu i sanitarne uslove, uključujući prikupljanje vode, desalinaciju, efikasno korišćenje vode, tretman otpadnih voda, recikliranje i tehnologije ponovne upotrebe vode
7.a	Do kraja 2030. unaprijediti međunarodnu saradnju kako bi se olakšao pristup istraživanju i tehnologiji čiste energije , uključujući obnovljivu energiju, energetske efikasnosti i naprednu i čistiju tehnologiju fosilnih goriva, i promovisati investiranje u energetske infrastrukture i tehnologije čiste energije
8.a	Povećati podršku na osnovu „ Pomoći za trgovinu “ za zemlje u razvoju, posebno za najnerazvijenije zemlje, između ostalog i preko „Unaprijeđenog integriranog okvira za pitanja trgovinsko-tehničke pomoći najnerazvijenijim zemljama“

9.a	Olakšati razvoj održive i prilagodljive infrastrukture u zemljama u razvoju kroz <i>unapređivanje finansijske, tehnološke i tehničke podrške</i> afričkim zemljama, najnerazvijenijim zemljama, zemljama u razvoju koje nemaju izlaz na more i malim ostrvskim državama u razvoju
9.b	Podržati razvoj domaće tehnologije, istraživanja i inovacija u zemljama u razvoju , između ostalog i tako što de se obezbijediti pogodno okruženje u pogledu politika za, uz ostalo, industrijsku diverzifikaciju i dodavanje vrijednosti dobrima
10.5.	Unaprijediti propise i nadzor globalnih finansijskih tržišta i institucija te pojačati primjenu tih propisa
10.a	Primenjivati princip specijalnog i diferencijalnog tretmana za zemlje u razvoju , posebno za najnerazvijenije zemlje, u skladu sa sporazumima Svjetske trgovinske organizacije
10.b	Podsticati zvaničnu razvojnu pomoć i finansijske tokove , pa i direktne strane investicije, za države u kojima postoji najveća potreba, a posebno za najnerazvijenije zemlje, afričke zemlje, male ostrvske države u razvoju i zemlje u razvoju koje nemaju izlaz na more, u skladu sa njihovim nacionalnim planovima i programima
11.c	Podržati najnerazvijenije zemlje, između ostalog i kroz finansijsku i tehničku pomoć , u izgradnji održivih i prilagodljivih zgrada za koje se koriste lokalni materijali
13.a	Primjeniti obavezu koju su razvijene zemlje potpisnice „Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama” preuzele kako bi zajedno prikupile 100 milijardi dolara godišnje do 2020. iz svih izvora i tako odgovorile na potrebe zemalja u razvoju u kontekstu značajnih aktivnosti na ublažavanju negativnih uticaja klimatskih promjena i transparentnosti primjene, te u potpunosti operacionalizovati Zeleni klimatski fond kroz njegovu kapitalizaciju, što je prije moguće
13.b	Promovisati mehanizme za podizanje kapaciteta za djelotvorno planiranje i upravljanje u vezi sa klimatskim promjenama u najnerazvijenijim zemljama, što podrazumijeva i fokusiranje na žene i mlade, odnosno na lokalne i marginalizovane zajednice
14.7.	Do kraja 2030. uvećati ekonomsku korist za male ostrvske države u razvoju i najnerazvijenije zemlje na osnovu održivog korišćenja morskih resursa , između ostalog i preko održivog upravljanja ribarstvom, vodoprivredom i turizmom
15.a	Mobilisati i značajno povećati <i>finansijska sredstva iz svih izvora</i> radi očuvanja i održivog korišćenja biodiverziteta i ekosistema
15.b	Mobilisati <i>značajna sredstva iz svih izvora i na svim nivoima</i> kako bi se finansiralo održivo upravljanje šumama i pružili odgovarajući podsticaji zemljama u razvoju za unapređenje takvog upravljanja, uključujući očuvanje i pošumljavanje
15.c	Unaprijediti globalnu podršku naporima koji se ulažu u borbu protiv krivolova i trgovine zaštićenim vrstama , uključujući povećanje kapaciteta lokalnih zajednica da traže održive mogućnosti za život

16.8.	Proširiti i povećati učesće zemalja u razvoju u institucijama globalnog upravljanja
16.a	Osnažiti relevantne nacionalne institucije , između ostalog i preko međunarodne saradnje , za izgradnju kapaciteta na svim nivoima, posebno u zemljama u razvoju, radi sprečavanja nasilja i borbe protiv terorizma i kriminala
Cilj 17.	Učvrstiti globalno partnerstvo za održivi razvoj Finansije
17.1.	Pojačati mobilizaciju domaćih resursa , između ostalog i preko međunarodne podrške za zemlje u razvoju, kako bi se unaprijedili domaći kapaciteti za prikupljanje poreza i ostalih prihoda
17.2.	Razvijene zemlje treba u potpunosti da primjene svoje zvanične obaveze u vezi sa razvojnom pomoći , između ostalog, da daju 0,7 odsto bruto nacionalnog dohotka u programe zvanične razvojne pomoći za zemlje u razvoju, od čega 0,15 do 0,20 odsto treba obezbijediti za najnerazvijenije zemlje
17.3.	Mobilisati <i> dodatna finansijska sredstva iz višestrukih izvora za potrebe zemalja u razvoju</i>
17.4.	Pomoći zemljama u razvoju da postignu dugoročnu održivost dugova kroz koordinisane politike usmjerene ka očuvanju načina za finansiranje dugova, otpis dugova i restrukturiranje dugova na primjeren način i baviti se spoljnim dugovima visoko zaduženih siromašnih zemalja kako bi se umanjile dužničke nevolje
17.5.	Usvojiti i primjeniti planove promovisanja investiranja za najnerazvijenije zemlje Izgradnja kapaciteta
17.9.	Unaprijediti međunarodnu podršku za primjenu djelotvorne i ciljane izgradnje kapaciteta u zemljama u razvoju kako bi se podržali nacionalni planovi za primjenu svih održivih razvojnih ciljeva, između ostalog i kroz saradnju Sjever–Jug i Jug–Jug, odnosno kroz triangularnu saradnju
17.10.	Razmjena Promovisati univerzalni, zasnovan na pravilima, otvoren, nediskriminatorski i pravičan multilateralni sistem razmjene pod okriljem Svjetske trgovinske organizacije, između ostalog i preko zaključivanja pregovora u okviru njene „Razvojne agende iz Dohe“
17.11.	Do kraja 2020. značajno <i>povećati nivo</i> e izvoza zemalja u razvoju, posebno u cilju udvostručavanja udjela najnerazvijenijih zemalja u svetskom izvozu

17.12.	Ostvariti blagovremenu i trajnu primjenu tržišnih pristupa bez carina i kvota za sve najnerazvijenije zemlje u skladu sa odlukama Svjetske trgovinske organizacije, između ostalog i tako što se obezbijediti da preferencijalna pravila o porijeklu koja se primjenjuju na uvoz iz najnerazvijenijih zemalja budu transparentna i jednostavna, odnosno da olakšavaju pristup tržištima.
Sistemska pitanja –Koherentnost institucija i politika	
17.13.	Unaprijediti globalnu makroekonomsku stabilnost , između ostalog i kroz koordinaciju politika, odnosno koherentnost politika
17.14.	Unaprijediti koherentnost politika za potrebe održivog razvoja
17.15.	<i>Poštovati oblast i vodstvo politika</i> svake zemlje kako bi se uspostavile i primjenjivale politike usmjerene ka iskorjenjivanju siromaštva i postizanju održivog razvoja
Sistemska pitanja – Višestrana partnerstva	
17.16.	Unaprijediti globalno partnerstvo za postizanje održivog razvoja , upotpunjeno višestranim partnerstvima koja mobilišu i dijele znanja, stručnost, tehnologiju i finansijska sredstva, kako bi se pružila podrška za postizanje ciljeva održivog razvoja u svim zemljama, a posebno u zemljama u razvoju
17.17.	Podržati i promovisati djelotvorna javna i javno–privatna partnerstva, odnosno partnerstva civilnog društva , gradeći ih na iskustvima i strategijama pronalaženja resursa za partnerstva
Sistemska pitanja – Podaci, praćenje i odgovornost	
17.18.	Do kraja 2020. unaprijediti podršku za izgradnju kapaciteta zemalja u razvoju, uključujući najnerazvijenije zemlje i male ostrvske države u razvoju, kako bi se značajno povećala dostupnost visokokvalitetnih, blagovremenih i pouzdanih podataka razvrstanih po dohotku, polu, starosti, rasi, etničkoj pripadnosti, migratornom statusu, invalidnosti, geografskoj lokaciji i ostalim karakteristikama koje su relevantne u datim nacionalnim kontekstima
17.19.	Do kraja 2030. nadograditi postojeće inicijative kako bi se razvila mjerila/indikator napretka u održivom razvoju , komplementarno mjerenju bruto domaćeg proizvoda, te podržati stvaranje kapaciteta koji se tiču statističkih podataka u zemljama u razvoju

Član 1. U ovoj Konvenciji dijete znači svako ljudsko biće mlađe od 18 godina, osim ako se po zakonu koji se primjenjuje na dijete punoljetnost ne stječe ranije.

Svi ciljevi	[Za djecu su relevantni svi Globalni ciljevi. Međutim, u nastavku je pobrojan i cijeli niz ciljeva u kojima se eksplicitno navode djeca.]
1.2.	Do kraja 2030. najmanje za polovinu smanjiti broj muškaraca, žena i djece svih uzrasta koji žive u bilo kom obliku siromaštva (prema nacionalnim definicijama siromaštva)
2.1.	Do kraja 2030. okončati glad i osigurati da svim ljudima, a posebno siromašnima i licima u osjetljivim okolnostima, uključujući dojenčad , tokom cijele godine bude dostupna bezbjedna i hranljiva hrana u dovoljnim količinama
2.2.	Do kraja 2030. okončati sve oblike neuhranjenosti, uz postizanje (do kraja 2025. godine) međunarodno dogovorenih ciljeva koji se odnose na zaostajanje u tjelesnom razvoju kod djece mlađe od 5 godina , i usmjeriti pažnju na nutritivne potrebe adolescentkinja , trudnica i dojilja, te starijih lica
3.1.	Do kraja 2030. smanjiti globalnu stopu smrtnosti kod majki na manje od 70 na 100.000 živorođenja [<i>također uključuje i bebe</i>]
3.2.	Do kraja 2030. okončati smrtne slučajeve koji se mogu spriječiti kod novorođenčadi i djece mlađe od 5 godina na 12 na 1.000 živorođenih i smrtnost djece mlađe od 5 godina smrtnosti barem kao niska kao i 25 po 1000 živorođenih
4.1.	Do kraja 2030. obezbijediti da sve djevojčice i dječaci završe besplatno, jednako i kvalitetno osnovno i srednje obrazovanje koje vodi ka relevantnim i djelotvornim ishodima učenja
4.2.	Do kraja 2030. obezbijediti da sve djevojčice i dječaci imaju pristup kvalitetnom razvoju u ranom djetinjstvu, brizi i predškolskom obrazovanju kako bi se pripremili za osnovno obrazovanje
4.5.	Do kraja 2030. eliminisati rodnu nejednakost u obrazovanju i obezbijediti jednak pristup svim nivoima obrazovanja i stručnim obukama za ranjive grupe, uključujući osobe sa invaliditetom, starosjedelačko stanovništvo i djecu u ranjivim situacijama
4.a	Izgraditi i poboljšati obrazovne objekte koji su prilagođeni djeci , osobama sa invaliditetom i rodnim razlikama, te obezbijediti bezbjedna, nenasilna, inkluzivna i djelotvorna okruženja za učenje za sve
Cilj 5.	Postići rodnu ravnopravnost i osnaživati sve žene i djevojčice
5.1.	Okončati svuda i sve oblike diskriminacije protiv žena i djevojčica
5.2.	Eliminisati sve oblike nasilja nad ženama i djevojčicama u javnoj i privatnoj sferi, uključujući trgovinu ljudima, odnosno seksualnu eksploataciju i druge oblike eksploatacije
5.3.	Eliminisati sve štetne prakse kao što su dječiji , rani i nasilni brakovi i obrezivanje ženskih genitalija

5.c	Usvojiti i osnažiti dobre politike i izvršno zakonodavstvo za promovisanje rodne ravnopravnosti i osnaživanja svih žena i djevojčica na svim nivoima
6.2.	Do kraja 2030. postići adekvatan i jednak pristup sanitarnim i higijenskim uslovima za sve, kao i okončanje prakse obavljanja defekacije na otvorenom, uz obraćanje posebne pažnje na potrebe žena i djevojčica , odnosno onih u ranjivim situacijama
8.7.	Preuzeti neposredne i djelotvorne mjere kako bi se iskorijenio prinudni rad, okončalo moderno ropstvo i trgovina ljudima i obezbijedila zabrana i eliminisali najgori oblici dječijeg rada , uključujući regrutovanje i korištenje djece vojnika , i do kraja 2025. okončati dječiji rad u svim njegovim oblicima
11.2.	Do kraja 2030. omogućiti pristup bezbjednim, jeftinim, pristupačnim i održivim transportnim sistemima za sve, unapređujući bezbjednost na putevima, prije svega proširivanjem obima javnog prevoza, uz obraćanje posebne pažnje na potrebe onih koji se nalaze u ranjivim situacijama, žena, djece , osoba sa invaliditetom i starijih lica
11.7.	Do kraja 2030. omogućiti univerzalni pristup bezbjednim, inkluzivnim i pristupačnim zelenim i javnim površinama, posebno za žene i djecu , starija lica i osobe sa invaliditetom
16.2.	Okončati zloupotrebu i eksploataciju djece, trgovinu djecom i sve oblike nasilja i torture nad djecom

Član 2.

1. Države–potpisnice će poštovati i garantirati prava izložena u ovoj Konvenciji svakom djetetu u svojoj jurisdikciji, bez diskriminacije bilo koje vrste, bez obzira kojoj rasi, boji, spolu, jeziku, religiji, političkom ili drugom mišljenju, nacionalnom, etničkom ili društvenom porijeklu, bez obzira na imovinsko stanje, onesposobljenosti, rođenje ili drugi status kome dijete, njegovi roditelji ili zakonski staratelji pripadaju.

2. Države–potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće mjere da osiguraju zaštitu djeteta od svih oblika diskriminacije ili kazne na osnovu statusa, aktivnosti, izraženog mišljenja ili ubjeđenja roditelja djeteta, zakonskih staratelja ili članova porodice.

Svi ciljevi	[Kao jedan od vodećih ciljeva Konvencije, navedeno je primjenjivo na sve Globalne ciljeve. Odredbe člana 2. su posebno relevantne za sljedeće Globalne ciljeve.]
1.1.	Do kraja 2030. svuda i za sve ljude iskorijeniti ekstremno siromaštvo (ekstremno siromašni su ljudi koji žive sa manje od 1,25 dolara na dan)
1.2.	Do kraja 2030. najmanje za polovinu smanjiti broj muškaraca, žena i djece svih uzrasta koji žive u bilo kom obliku siromaštva (prema nacionalnim definicijama siromaštva)
2.1.	Do kraja 2030. okončati glad i osigurati da svim ljudima , a posebno siromašnima i licima u osjetljivim okolnostima, uključujući dojenčad, tokom cijele godine bude dostupna bezbjedna i hranljiva hrana u dovoljnim količinama
Cilj 3.	Promovisati zdrav život i dobrobit svih ljudi, svih životnih dobi
4.1.	Do kraja 2030. obezbijediti da sve djevojčice i dječaci završe besplatno, jednako i kvalitetno osnovno i srednje obrazovanje koje vodi ka relevantnim i djelotvornim ishodima učenja
4.5.	Do kraja 2030. eliminirati rodnu nejednakost u obrazovanju i obezbijediti jednak pristup svim nivoima obrazovanja i stručnim obukama za ranjive grupe, uključujući osobe sa invaliditetom, starosjedelačko stanovništvo i djecu u ranjivim situacijama
Cilj 5.	Postići rodnu ravnopravnost i osnaživati sve žene i djevojčice
5.1.	Okončati svuda i sve oblike diskriminacije protiv žena i djevojčica
5.5.	Osigurati da žene u potpunosti i djelotvorno učestvuju i imaju jednake mogućnosti da učestvuju u rukovođenju na svim nivoima donošenja odluka u političkom, privrednom i javnom životu
Cilj 6.	Osigurati sanitarne uslove i pristup pitkoj vodi za sve
6.1.	Do kraja 2030. postići univerzalan i jednak pristup bezbjednoj i jeftinoj pijaćoj vodi za sve
6.2.	Do kraja 2030. postići adekvatan i jednak pristup sanitarnim i higijenskim uslovima za sve , kao i okončanje prakse obavljanja defekacije na otvorenom, uz obraćanje posebne pažnje na potrebe žena i djevojčica, odnosno onih u ranjivim situacijama

6.5.	Do kraja 2030. primjeniti integrisano upravljanje vodnim resursima na svim nivoima, između ostalog i kroz prekograničnu saradnju, ako je to potrebno
Cilj 7.	Osigurati pristup materijalno pristupačnoj, pouzdanoj, održivoj i modernoj energiji za sve
7.1.	Do kraja 2030. osigurati univerzalni pristup jeftinim, pouzdanim i modernim energetskekim uslugama
Cilj 8.	Promovisati inkluzivan i održiv ekonomski rast, zaposlenost i dostojanstven rad za sve
8.5.	Do kraja 2030. postići punu i produktivnu zaposlenost i dostojanstven rad za sve žene i muškarce, što obuhvata i mlade ljude i osobe sa invaliditetom , kao i istu platu za rad jednake vrijednosti
9.c	Značajno povećati pristup informacionim i komunikacionim tehnologijama i uložiti napore da se obezbijedi univerzalni i jeftin pristup internetu u najnerazvijenijim zemljama do 2020.
Cilj 10.	Smanjiti nejednakost između i unutar država
10.2.	Do kraja 2030. osnažiti i promovisati socijalnu, ekonomsku i političku inkluziju svih, bez obzira na starost , pol, invalidnost, rasu, etničku pripadnost, porijeklo, religiju ili ekonomski, odnosno neki drugi status
10.3.	Osigurati jednake mogućnosti i smanjiti nejednakosti u ishodima, između ostalog i tako što će se eliminirati diskriminatorni zakoni, politike i prakse i što će se, u tom pogledu, promovirati prikladno zakonodavstvo, politike i aktivnosti
11.1.	Do kraja 2030. osigurati da svi imaju pristup adekvatnom, bezbjednom i jeftinom smještaju i osnovnim uslugama te unaprijediti uslove u nehiigijenskim naseljima
11.2.	Do kraja 2030. omogućiti pristup bezbjednim, jeftinim, pristupačnim i održivim transportnim sistemima za sve , unapređujući bezbjednost na putevima, prije svega proširivanjem obima javnog prevoza, uz obraćanje posebne pažnje na potrebe onih koji se nalaze u ranjivim situacijama , žena, djece, osoba sa invaliditetom i starijih lica
11.7.	Do kraja 2030. omogućiti univerzalni pristup bezbjednim, inkluzivnim i pristupačnim zelenim i javnim površinama , posebno za žene i djecu, starija lica i osobe sa invaliditetom
15.6.	Osigurati pravednu i jednaku raspodjelu koristi koja proističe iz korišćenja genetskih resursa i promovirati odgovarajući pristup takvim resursima, na način kako je to međunarodno usaglašeno
16.7.	Osigurati odgovorno, inkluzivno, participativno i reprezentativno donošenje odluka na svim nivoima. Promovirati i sprovesti
16.b	nediskriminatorne zakone i politike radi postizanja održivog razvoja

Član 3.

3.1. U svim akcijama u vezi s djecom, bez obzira da li ih poduzimaju javne ili privatne društvene dobrotvorne institucije, sudovi, upravne vlasti ili zakonska tijela, najbolji interesi djeteta biće od prvenstvenog značaja

Svi ciljevi [Kao jedan od vodećih ciljeva Konvencije, član 3.1 je primjenjiv na sve Globalne ciljeve. Može se smatrati da se sve aktivnosti usmjerene na ostvarivanje Globalnih ciljeva tiču djece.]

3.2. Države–potpisnice uzimaju na sebe da osiguraju djetetu zaštitu i brigu koja je potrebna za njegovu dobrobit, uzimajući u obzir prava i dužnosti njegovih roditelja, zakonskih staratelja ili drugih pojedinaca zakonski odgovornih za njega, i da bi se ovo postiglo, preduzeće sve zakonske i upravne mjere

Cilj 3. Promovisati zdrav život i **dobrobit svih ljudi, svih životnih dobi**

3.3. Države–potpisnice će osigurati da se institucije, službe i ustanove odgovorne za brigu o djeci i njihovu zaštitu pridržavaju standarda uspostavljenih od odgovarajućih vlasti, naročito u pogledu sigurnosti, zdravlja, u broju i prikladnosti njihovog osoblja kao i odgovarajućeg nadzora nad njima

3.c Značajno povećati **finansiranje u oblasti zdravstva**, kao i regrutovanje, razvijanje, obučavanje i zadržavanje **zdravstvenih radnika** u zemljama u razvoju, posebno u najnerazvijenijim zemljama i malim ostrvskim državama u razvoju

4.c Do kraja 2030. znatno povećati **broj kvalifikovanih učitelja**, između ostalog i kroz **međunarodnu saradnju** za obuku učitelja u zemljama u razvoju, posebno u najnerazvijenijim zemljama i malim ostrvskim državama u razvoju

6.1. Do kraja 2030. postići **univerzalan i jednak pristup bezbjednoj i jeftinoj pijaćoj vodi za sve**

6.2. Do kraja 2030. postići **adekvatan i jednak pristup sanitarnim i higijenskim uslovima za sve**, kao i okončanje prakse obavljanja defekacije na otvorenom, uz obraćanje posebne pažnje na potrebe žena i djevojčica, odnosno onih u ranjivim situacijama

Član 4.

Države–potpisnice će poduzeti *sve odgovarajuće zakonske, upravne i druge mjere za implementaciju prava priznatih u ovoj Konvenciji Što se tiče ekonomskih, društvenih i kulturnih prava, države–potpisnice će poduzeti takve mjere do krajnjih granica njima dostupnih sredstava, a, tamo gdje je to potrebno, i u okvirima međunarodne saradnje*

Svi ciljevi	[Kao jedan od članova za koje Odbor za prava djeteta smatra da ima sveobuhvatnu relevantnost za Konvenciju, navedeno vrijedi za sve Globalne ciljeve. Odredbe člana 4. su posebno relevantne za sljedeće Globalne ciljeve.]
1.3.	Primijeniti odgovarajuće nacionalne sisteme socijalne zaštite i mjere za sve, uključujući najugroženije, i do kraja 2030. postići dovoljno veliki obuhvat siromašnih i ranjivih
1.a	Osigurati značajnu mobilizaciju resursa iz različitih izvora, između ostalog i kroz povećanu razvojnu saradnju , kako bi se obezbijedila adekvatna i predvidljiva sredstva za zemlje u razvoju, posebno za one najnerazvijenije, u smislu sprovođenja programa i politika za okončanje svih oblika siromaštva
2.a	Povećati investiranje , između ostalog i preko unapređivanja međunarodne saradnje , u seosku infrastrukturu, poljoprivredna istraživanja i savjetodavne usluge, razvoj tehnologije i banaka biljnog i stočnog genetskog materijala kako bi se unaprijedili poljoprivredni proizvodni kapaciteti u zemljama u razvoju, a posebno u najnerazvijenijim zemljama
3.c	Značajno povećati finansiranje u oblasti zdravstva , kao i regrutovanje, razvijanje, obučavanje i zadržavanje zdravstvenih radnika u zemljama u razvoju, posebno u najnerazvijenijim zemljama i malim ostrvskim državama u razvoju
4.c	Do kraja 2030. znatno povećati broj kvalifikovanih učitelja , između ostalog i kroz međunarodnu saradnju za obuku učitelja u zemljama u razvoju, posebno u najnerazvijenijim zemljama i malim ostrvskim državama u razvoju
5.c	Usvojiti i osnažiti dobre politike i izvršno zakonodavstvo za promovisanje rodne ravnopravnosti i osnaživanja svih žena i djevojčica na svim nivoima
6.a	Do kraja 2030. proširiti međunarodnu saradnju sa zemljama u razvoju i podršku tim zemljama u stvaranju kapaciteta za aktivnosti i programe vezane za vodu i sanitarne uslove, uključujući prikupljanje vode, desalinaciju, efikasno korišćenje vode, tretman otpadnih voda, recikliranje i tehnologije ponovne upotrebe vode
7.a	Do kraja 2030. unaprijediti međunarodnu saradnju kako bi se olakšao pristup istraživanju i tehnologiji čiste energije , uključujući obnovljivu energiju, energetska efikasnost i naprednu i čistiju tehnologiju fosilnih goriva, i promovisati investiranje u energetska infrastrukturu i tehnologiju čiste energije

Cilj 8.	Promovisati inkluzivan i održiv ekonomski rast, zaposlenost i dostojanstven rad za sve
8.1.	Održati ekonomski rast po glavi stanovnika u skladu sa nacionalnim okolnostima, a u najnerazvijenijim zemljama održati rast bruto domaćeg proizvoda na nivou od najmanje 7 odsto godišnje
8.2.	Postići više nivoe ekonomske produktivnosti preko diversifikacije, tehnoloških unapređenja i inovacija, između ostalog i fokusirajući se na radno intenzivne i visoko profitabilne sektore
8.a	Povećati podršku na osnovu „ Pomoći za trgovinu “ za zemlje u razvoju, posebno za najnerazvijenije zemlje, između ostalog i preko „Unaprijeđenog integrisanog okvira za pitanja trgovinsko-tehničke pomoći najnerazvijenijim zemljama“
9.a	Olakšati razvoj održive i prilagodljive infrastrukture u zemljama u razvoju kroz unapređivanje finansijske, tehnološke i tehničke podrške afričkim zemljama, najnerazvijenijim zemljama, zemljama u razvoju koje nemaju izlaz na more i malim ostrvskim državama u razvoju
9.b	Podržati razvoj domaće tehnologije, istraživanja i inovacija u zemljama u razvoju , između ostalog i tako što de se obezbijediti pogodno okruženje u pogledu politika za, uz ostalo, industrijsku diverzifikaciju i dodavanje vrijednosti dobrima
10.3.	Osigurati jednake mogućnosti i smanjiti nejednakosti u ishodima, između ostalog i tako što će se eliminirati diskriminatorni zakoni, politike i prakse i što će se, u tom pogledu, promovirati prikladno zakonodavstvo, politike i aktivnosti
10.4.	Usvojiti politike , posebno fiskalnu politiku i politike u oblasti plata i socijalne zaštite , i progresivno postići veću ravnopravnost
10.5.	Unaprijediti propise i nadzor globalnih finansijskih tržišta i institucija te pojačati primjenu tih propisa
10.a	Primenjivati princip specijalnog i diferencijalnog tretmana za zemlje u razvoju , posebno za najnerazvijenije zemlje, u skladu sa sporazumima Svjetske trgovinske organizacije
10.b	Podsticati zvaničnu razvojnu pomoć i finansijske tokove , pa i direktne strane investicije, za države u kojima postoji najveća potreba, a posebno za najnerazvijenije zemlje, afričke zemlje, male ostrvske države u razvoju i zemlje u razvoju koje nemaju izlaz na more, u skladu sa njihovim nacionalnim planovima i programima

11.c	Podržati najnerazvijenije zemlje, između ostalog i kroz finansijsku i tehničku pomoć , u izgradnji održivih i prilagodljivih zgrada za koje se koriste lokalni materijali
13.2.	Integrirati mjere vezane za klimatske promjene u nacionalne politike, strategije i planiranje
13.a	Primjeniti obavezu koju su razvijene zemlje potpisnice „Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama“ preuzele kako bi zajedno prikupile 100 milijardi dolara godišnje do 2020. iz svih izvora i tako odgovorile na potrebe zemalja u razvoju u kontekstu značajnih aktivnosti na ublažavanju negativnih uticaja klimatskih promjena i transparentnosti primjene, te u potpunosti operacionalizovati Zeleni klimatski fond kroz njegovu kapitalizaciju, što je prije moguće
13.b	Promovirati mehanizme za podizanje kapaciteta za djelotvorno planiranje i upravljanje u vezi sa klimatskim promjenama u najnerazvijenijim zemljama, što podrazumijeva i fokusiranje na žene i mlade, odnosno na lokalne i marginalizovane zajednice
14.7.	Do kraja 2030. uvećati ekonomsku korist za male ostrvske države u razvoju i najnerazvijenije zemlje na osnovu održivog korišćenja morskih resursa , između ostalog i preko održivog upravljanja ribarstvom, vodoprivredom i turizmom
15.9.	Do kraja 2020. integrirati vrijednosti ekosistema i biodiverziteta u nacionalno i lokalno planiranje, razvojne procese, strategije za smanjenje siromaštva i izvještaje
15.a	Mobilisati i značajno povećati finansijska sredstva iz svih izvora radi očuvanja i održivog korišćenja biodiverziteta i ekosistema
15.b	Mobilisati značajna sredstva iz svih izvora i na svim nivoima kako bi se finansiralo održivo upravljanje šumama i pružili odgovarajući podsticaji zemljama u razvoju za unapređenje takvog upravljanja, uključujući očuvanje i pošumljavanje
15.c	Unaprijediti globalnu podršku naporima koji se ulažu u borbu protiv krivolova i trgovine zaštićenim vrstama , uključujući povećanje kapaciteta lokalnih zajednica da traže održive mogućnosti za život
Cilj 16.	Promovirati miroljubiva, inkluzivna i pravedna društva, osigurati pristup pravdi za sve i graditi učinkovite, odgovorne i inkluzivne institucije na svim razinama
16.5.	Značajno smanjiti korupciju i podmićivanje u svim njihovim pojavnim oblicima
16.6.	Razviti djelotvorne, odgovorne i transparentne institucije na svim nivoima

16.8.	Proširiti i povećati učesće zemalja u razvoju u institucijama globalnog upravljanja
16.a	Oснаžiti relevantne nacionalne institucije , između ostalog i preko međunarodne saradnje , za izgradnju kapaciteta na svim nivoima, posebno u zemljama u razvoju, radi sprečavanja nasilja i borbe protiv terorizma i kriminala
16.b	Promovisati i sprovoditi nediskriminatorske zakone i politike radi postizanja održivog razvoja
Cilj 17.	Učvrstiti globalno partnerstvo za održivi razvoj
	Finansije
17.1.	Pojačati mobilizaciju domaćih resursa , između ostalog i preko međunarodne podrške za zemlje u razvoju, kako bi se unaprijedili domaći kapaciteti za prikupljanje poreza i ostalih prihoda
17.2.	Razvijene zemlje treba u potpunosti da primjene svoje zvanične obaveze u vezi sa razvojnom pomoći , između ostalog, da daju 0,7 odsto bruto nacionalnog dohotka u programe zvanične razvojne pomoći za zemlje u razvoju, od čega 0,15 do 0,20 odsto treba obezbijediti za najnerazvijenije zemlje
17.3.	Mobilisati dodatna finansijska sredstva iz višestrukih izvora za potrebe zemalja u razvoju
17.4.	Pomoći zemljama u razvoju da postignu dugoročnu održivost dugova kroz koordinisane politike usmjerene ka očuvanju načina za finansiranje dugova, otpis dugova i restrukturiranje dugova na primjeren način i baviti se spoljnim dugovima visoko zaduženih siromašnih zemalja kako bi se umanjile dužničke nevolje
17.5.	Usvojiti i primjeniti planove promovisanja investiranja za najnerazvijenije zemlje
	Izgradnja kapaciteta
17.9.	Unaprijediti međunarodnu podršku za primjenu djelotvorne i ciljane izgradnje kapaciteta u zemljama u razvoju kako bi se podržali nacionalni planovi za primjenu svih održivih razvojnih ciljeva, između ostalog i kroz saradnju Sjever–Jug i Jug–Jug, odnosno kroz triangularnu saradnju
	Razmjena
17.10.	Promovisati univerzalni, zasnovan na pravilima, otvoren, nediskriminatorski i pravičan multilateralni sistem razmjene pod okriljem Svjetske trgovinske organizacije, između ostalog i preko zaključivanja pregovora u okviru njene „Razvojne agende iz Dohe“
17.11.	Do kraja 2020. značajno <i>povećati nivo</i> e izvoza zemalja u razvoju, posebno u cilju udvostručavanja udjela najnerazvijenijih zemalja u svjetskom izvozu

17.12.	Ostvariti blagovremenu i trajnu primjenu tržišnih pristupa bez carina i kvota za sve najnerazvijenije zemlje u skladu sa odlukama Svjetske trgovinske organizacije, između ostalog i tako što de se obezbijediti da preferencijalna pravila o porijeklu koja se primjenjuju na uvoz iz najnerazvijenijih zemalja budu transparentna i jednostavna, odnosno da olakšavaju pristup tržištima
Sistemska pitanja –Koherentnost institucija i politika	
17.13.	Unaprijediti globalnu makroekonomsku stabilnost , između ostalog i kroz koordinaciju politika, odnosno koherentnost politika
17.14.	Unaprijediti koherentnost politika za potrebe održivog razvoja
17.15.	Poštovati oblast i vođstvo politika svake zemlje kako bi se uspostavile i primjenjivale politike usmjerene ka iskorjenjivanju siromaštva i postizanju održivog razvoja
Sistemska pitanja – Višestrana partnerstva	
17.16.	Unaprijediti globalno partnerstvo za postizanje održivog razvoja , upotpunjeno višestranim partnerstvima koja mobilisu i dijele znanja, stručnost, tehnologiju i finansijska sredstva, kako bi se pružila podrška za postizanje ciljeva održivog razvoja u svim zemljama, a posebno u zemljama u razvoju
17.17.	Podržati i promovisati djelotvorna javna i javno–privatna partnerstva, odnosno partnerstva civilnog društva , gradeći ih na iskustvima i strategijama pronalaženja resursa za partnerstva
Sistemska pitanja – Podaci, praćenje i odgovornost	
17.18.	Do kraja 2020. unaprijediti podršku za izgradnju kapaciteta zemalja u razvoju, uključujući najnerazvijenije zemlje i male ostrvske države u razvoju, kako bi se značajno povećala dostupnost visokokvalitetnih, blagovremenih i pouzdanih podataka razvrstanih po dohotku, polu, starosti, rasi, etničkoj pripadnosti, migratornom statusu, invalidnosti, geografskoj lokaciji i ostalim karakteristikama koje su relevantne u datim nacionalnim kontekstima
17.19.	Do kraja 2030. nadograditi postojeće inicijative kako bi se razvila mjerila/indikator napretka u održivom razvoju , komplementarno mjerenju bruto domaćeg proizvoda, te podržati stvaranje kapaciteta koji se tiču statističkih podataka u zemljama u razvoju

CRC
5.

Član 5.

Države–potpisnice će poštovati odgovornosti, prava i dužnosti roditelja, ili, gdje je to primjenjivo, članova šire porodice ili društvene zajednice prema lokalnim običajima zakonskih staratelja ili drugih osoba zakonski odgovornih za dijete, da bi se pružilo, na način usklađen s razvojnim sposobnostima djeteta, odgovarajuće usmjerenje i vođstvo u primjeni prava djeteta priznatih u ovoj Konvenciji

Svi ciljevi	[Kao jedan od članova za koje Odbor za prava djeteta smatra da ima sveobuhvatnu relevantnost za Konvenciju, navedeno vrijedi za sve Globalne ciljeve. Odredbe člana 5. su posebno relevantne za sljedeće Globalne ciljeve.]
5.4.	Prepoznati i vrednovati neplaćeno staranje i rad u domaćinstvu kroz obezbjeđivanje javnih usluga , infrastrukture i politike socijalne zaštite te kroz promovisanje zajedničke odgovornosti u domaćinstvu i porodici, na način koji je prikladan u odgovarajućoj državi

Član 6.

1. Države–potpisnice priznaju da svako dijete ima urođeno pravo na život.

2. Države–potpisnice će do krajnje moguće mjere osigurati preživljavanje i razvoj djeteta

Svi ciljevi	[Kao jedan od vodećih ciljeva Konvencije, navedeno je primjenjivo na sve Globalne ciljeve. Odredbe člana 6. su posebno relevantne za sljedeće Globalne ciljeve.]
Cilj 2.	Okončati glad, postići sigurnost u opskrbi hranom, unaprijediti kvalitet ishrane i promovisati održivu poljoprivredu
2.1.	Do kraja 2030. okončati glad i osigurati da svim ljudima , a posebno siromašnima i licima u osjetljivim okolnostima, uključujući dojenčad, tokom cijele godine bude dostupna bezbjedna i hranljiva hrana u dovoljnim količinama
2.2.	Do kraja 2030. okončati sve oblike neuhranjenosti , uz postizanje (do kraja 2025. godine) međunarodno dogovorenih ciljeva koji se odnose na zaostajanje u tjelesnom razvoju kod djece mlađe od 5 godina, i usmjeriti pažnju na nutritivne potrebe adolescentkinja, trudnica i dojilja , te starijih lica
2.5.	Do kraja 2020. održavati genetsku raznolikost sjemena, kultivisanih biljaka i uzgajanih i domaćih životinja, odnosno njihovih srodnih divljih vrsta između ostalog i preko pravilno vođenih i raznovrsnih banaka sjemena i biljaka na nacionalnim, regionalnim i međunarodnom nivou, i obezbijediti pristup koristima, odnosno pravično i ravnopravno dijeljenje koristi koje proističu iz korištenja genetskih resursa i sa njima povezanih tradicionalnih oblika znanja, a prema međunarodnom dogovoru
2.b	Ispraviti i spriječiti trgovinska ograničenja i deformacije na poljoprivrednim tržištima u svijetu , između ostalog i preko istovremenog eliminisanja svih vrsta izvoznih subvencija u poljoprivredi i svih izvoznih mjera sa ekvivalentnim efektom, u skladu sa zaduženjima iz „Razvojne agende iz Dohe“
Cilj 3.	Promovisati zdrav život i dobrobit svih ljudi, svih životnih dobi
3.2.	Do kraja 2030. okončati smrtno slučajevne koji se mogu spriječiti kod novorođenčadi i djece mlađe od 5 godina na 12 po 1.000 živorođenih i smrtnosti djece mlađe od 5 godina na najmanje 25 po 1.000 živorođenih
3.3.	Do kraja 2030. okončati epidemije AIDS–a, tuberkuloze, malarije i zanemarenih tropskih bolesti i nastaviti borbu protiv hepatitisa, bolesti koje se prenose vodom i ostalih zaraznih bolesti
3.4.	Do kraja 2030. smanjiti za jednu trećinu broj prijevremenih smrtnih slučajeva od nezaraznih bolesti kroz prevenciju i liječenje i promovisati mentalno zdravlje i blagostanje
6.1.	Do kraja 2030. postići univerzalan i jednak pristup bezbjednoj i jeftinoj pijaćoj vodi za sve
6.2.	Do kraja 2030. postići adekvatan i jednak pristup sanitarnim i higijenskim uslovima za sve , kao i okončanje prakse obavljanja defekacije na otvorenom, uz obraćanje posebne pažnje na potrebe žena i djevojčica, odnosno onih u ranjivim situacijama

11.5.	Do kraja 2030. značajno smanjiti broj smrtnih slučajeva i broj ugroženih ljudi te znatno smanjiti ekonomske gubitke do kojih dovode elementarne nepogode , između ostalog i one povezane sa vodom, usmjeravajući pažnju na zaštitu siromašnih i onih u ranjivim situacijama
 Cilj 13. 	 Preduzeti hitnu akciju u suzbijanju klimatskih promjena i njihovih posljedica* * Imajući u vidu da je Okvirna konvencija Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama vodeći međunarodni i međuvladin forum za pregovore o globalnom odgovoru na klimatske promjene.
 13.1. 	Osnažiti prilagodljivost i adaptivni kapacitet na rizike povezane sa klimatskim uslovima i prirodnim katastrofama u svim zemljama
 16.1. 	 Svuda značajno smanjiti sve oblike nasilja i sa njima povezane stope smrtnih slučajeva
 16.2. 	 Okončati zloupotrebu i eksploataciju djece, trgovinu djecom i sve oblike nasilja i torture nad djecom
 16.4. 	 Do kraja 2030. značajno smanjiti nezakonite tokove novca i oružja, poboljšati pronalaženje i vraćanje ukradene imovine i boriti se protiv svih oblika organizovanog kriminala
 6.2. Države – potpisnice će do krajnje moguće mjere osigurati preživljavanje i razvoj djeteta 	
 Cilj 1. 	 Okončati siromaštvo svuda i u svim oblicima
 1.1. 	Do kraja 2030. svuda i za sve ljude iskorijeniti ekstremno siromaštvo (ekstremno siromašni su ljudi koji žive sa manje od 1,25 dolara na dan)
 1.2. 	Do kraja 2030. najmanje za polovinu smanjiti broj muškaraca, žena i djece svih uzrasta koji žive u bilo kom obliku siromaštva (prema nacionalnim definicijama siromaštva)
 1.b 	Kreirati jasne okvire politika na nacionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou, zasnovane na razvojnim strategijama koje promovišu borbu protiv siromaštva i rodnu osjetljivost, kako bi se podržalo ubrzano investiranje u akcije na iskorjenjivanju siromaštva
 Cilj 4. 	 Osigurati inkluzivno i kvalitetno obrazovanje i promovisati mogućnost cjeloživotnog učenja
 4.2. 	Do kraja 2030. obezbijediti da sve djevojčice i dječaci imaju pristup kvalitetnom razvoju u ranom djetinjstvu, brizi i predškolskom obrazovanju kako bi se pripremili za osnovno obrazovanje
 Cilj 11. 	 Učiniti gradove i naselja inkluzivnim, bezbjednim, izdržljivim i održivim

Član 7.

1. Dijete će biti *registrirano odmah nakon rođenja i imaće od rođenja pravo na ime, pravo da stekne državljanstvo, i, koliko je to moguće, pravo da poznaje svoje roditelje i da se oni brinu za njega*

2. Države–potpisnice će osigurati implementaciju tih prava u skladu sa svojim nacionalnim zakonima i svojim obavezama prema relevantnim međunarodnim instrumentima u ovoj oblasti, naročito tamo gdje bi dijete bilo bez državljanstva.

16.9. Do kraja 2030. za sve obezbijediti **zakonski identitet, uključujući registraciju prilikom rođenja**

7.1. Dijete će biti registrirano odmah nakon rođenja i imaće od rođenja pravo na ime, pravo da stekne državljanstvo, i, koliko je to moguće, *pravo da poznaje svoje roditelje i da se oni brinu za njega.*

3.1. Do kraja 2030. smanjiti **globalnu stopu smrtnosti** kod majki na manje od 70 na 100.000 živorođenja

Član 8.

1. Države–potpisnice će poštovati pravo djeteta da sačuva svoj *identitet, uključujući državljanstvo, ime i porodične odnose* koje priznaje zakon, bez nezakonitog uplitanja.

2. Tamo gdje je dijete nezakonito lišeno nekih ili svih elemenata svoga identiteta, države potpisnice će pružiti *odgovarajuću pomoć i zaštitu* da bi se što prije uspostavio djetetov identitet.

10.7. Olakšati **uređenu, bezbjednu, regularnu i odgovornu migraciju i mobilnost ljudi**, između ostalog i kroz primjenu planiranih i dobro vođenih migracionih politika

16.9. Do kraja 2030. za sve obezbijediti **zakonski identitet, uključujući registraciju prilikom rođenja**

Član 9.

1. Države–potpisnice će se pobrinuti da *dijete ne bude protiv svoje volje odvojeno od svojih roditelja, osim kada nadležne vlasti koje podliježu sudskom ispitivanju odluče, u skladu s odgovarajućim zakonima i procedurama, da je takvo odvajanje potrebno u najboljem interesu djeteta*. Takva odluka može biti potrebna u određenim slučajevima kao što su zlostavljanje ili zanemarivanje djeteta od roditelja, ili gdje roditelji žive odvojeno i mora se donijeti odluka o djetetovom mjestu stanovanja.

2. U bilo kakvim postupcima koji proizilaze iz stava 1. ovog člana, sve zainteresirane strane će dobiti *priliku da učestvuju u postupku* i izraze svoje poglede.

3. Države–potpisnice će poštovati pravo djeteta koje je odvojeno od jednog ili oba roditelja da *održava lične veze i neposredni dodir s oba roditelja redovno*, osim kada je to suprotno interesima djeteta.

4. Tamo gdje takvo odvajanje proizilazi iz bilo kakve akcije koju je započela država potpisnica, kao što su pritvor, zatvor, progon, deportacija ili smrt (uključujući smrt proizašlu iz bilo kojeg uzroka dok je dotična osoba pod nadzorom) jednog ili oba roditelja, ili samog djeteta, ta država–potpisnica će, na zahtjev, dati roditeljima, djetetu ili, ako je to primjereno, drugom članu porodice *bitne informacije o mjestu na kome se nalazi odsutni član (ili članovi) porodice*, osim ako bi davanje takve informacije bilo štetno po dobrobit djeteta. Države–potpisnice će, nadalje, jamčiti da podnošenje takvog zahtjeva neće imati nikakve negativne posljedice po osobu (ili osobe) koje su u pitanju.

10.7. Olakšati **uređenu, bezbjednu, regularnu i odgovornu migraciju i mobilnost ljudi**, između ostalog i kroz primjenu planiranih i dobro vođenih migracionih politika

1.3 : Države–potpisnice će poštovati pravo djeteta koje je odvojeno od jednog ili oba roditelja da *održava lične veze i neposredni dodir s oba roditelja redovno*, osim kada je to suprotno interesima djeteta.

1.4 : Tamo gdje takvo odvajanje proizilazi iz bilo kakve akcije koju je započela država potpisnica, kao što su pritvor, zatvor, progon, deportacija ili smrt (uključujući smrt proizašlu iz bilo kojeg uzroka dok je dotična osoba pod nadzorom) jednog ili oba roditelja, ili samog djeteta, ta država–potpisnica će, na zahtjev, dati roditeljima, djetetu ili, ako je to primjereno, drugom članu porodice *bitne informacije o mjestu na kome se nalazi odsutni član (ili članovi) porodice*, osim ako bi davanje takve informacije bilo štetno po dobrobit djeteta. Države–potpisnice će, nadalje, jamčiti da podnošenje takvog zahtjeva neće imati nikakve negativne posljedice po osobu (ili osobe) koje su u pitanju.

5.4. **Prepoznati i vrednovati neplaćeno staranje i rad u domaćinstvu** kroz obezbjeđivanje **javnih usluga**, infrastrukture i **politike socijalne zaštite** te kroz **promovisanje zajedničke odgovornosti u domaćinstvu i porodici**, na način koji je prikladan u odgovarajućoj državi

Član 10.

1. U skladu s obavezama država–potpisnica iz člana 9. stav 1. *molbe djeteta ili njegovih roditelja da uđu u državu–potpisnicu ili izadu iz nje u cilju ponovnog sjedinjenja porodice rješavat će države–potpisnice na pozitivan, human i brz način. Države*

potpisnice će nadalje jamčiti da podnošenje takvog zahtjeva neće imati nikakve negativne posljedice za podnositelje molbe i članove njihove porodice..

2. Dijete čiji roditelji žive u različitim državama imat će pravo, osim u izuzetnim slučajevima, da redovno održava *lične odnose i neposredni dodir s oba roditelja*. Da bi se to postiglo i u skladu s obavezom država–potpisnica iz člana 9. stav 1. države–potpisnice će *poštovati pravo djeteta i njegovih roditelja da napuste bilo koju zemlju, uključujući i svoju, kao i da uđu u svoju zemlju*. Pravo napuštanja bilo koje zemlje biće ograničeno samo zakonskim propisima koji su potrebni da bi se zaštitila javna sigurnost, javni red (ordre public), javno zdravlje, moral, ili prava i slobode drugih, i ono je u skladu sa svim drugim pravima priznatim u ovoj Konvenciji.

10.7. Olakšati **uređenu, bezbjednu, regularnu i odgovornu migraciju i mobilnost ljudi**, između ostalog i kroz primjenu planiranih i dobro vođenih migracionih politika

10.2. Dijete čiji roditelji žive u različitim državama imat će pravo, osim u izuzetnim slučajevima, da redovno održava *lične odnose i neposredni dodir s oba roditelja*. Da bi se to postiglo i u skladu s obavezom država–potpisnica iz člana 9. stav 1. države–potpisnice će *poštovati pravo djeteta i njegovih roditelja da napuste bilo koju zemlju, uključujući i svoju, kao i da uđu u svoju zemlju*. Pravo napuštanja bilo koje zemlje biće ograničeno samo zakonskim propisima koji su potrebni da bi se zaštitila javna sigurnost, javni red (ordre public), javno zdravlje, moral, ili prava i slobode drugih, i ono je u skladu sa svim drugim pravima priznatim u ovoj Konvenciji.

5.4. **Prepoznati i vrednovati neplaćeno staranje i rad u domaćinstvu** kroz obezbjeđivanje **javnih usluga**, infrastrukture i **politike socijalne zaštite** te kroz **promovisanje zajedničke odgovornosti u domaćinstvu i porodici**, na način koji je prikladan u odgovarajućoj državi

Član 11.

1. Države–potpisnice će preduzeti mjere protiv *nezakonitog odvođenja i ne vraćanja djece iz inostranstva*.

2. U tom cilju države–potpisnice će težiti zaključivanju bilateralnih ili multilateralnih sporazuma ili produžavanju postojećih sporazuma.

10.7. Olakšati **uređenu, bezbjednu, regularnu i odgovornu migraciju i mobilnost ljudi**, između ostalog i kroz primjenu planiranih i dobro vođenih migracionih politika

Član 12.

1. Države–potpisnice će osigurati djetetu koje je u stanju da oblikuje svoje *vlastite stavove pravo da slobodno izražava takve stavove po svim pitanjima koja se tiču djeteta, a stavovima će se pridavati odgovarajuća važnost u skladu s uzrastom i zrelošću djeteta*

2. U ovu svrhu dijete će posebno dobiti priliku da bude saslušano u bilo kakvom sudskom ili upravnom postupku koji se tiče djeteta, bilo direktno, preko predstavnika ili odgovarajućeg tijela, na način koji je u skladu s proceduralnim pravilima nacionalnog zakona.

Svi ciljevi	[Kao jedan od vodećih ciljeva Konvencije, navedeno je primjenjivo na sve Globalne ciljeve. Odredbe člana 12. su posebno relevantne za sljedeće Globalne ciljeve.]
16.10.	Osigurati javni pristup informacijama i zaštitu osnovnih sloboda , u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i međunarodnim sporazumima
12.1. Države–potpisnice će osigurati djetetu koje je u stanju da oblikuje svoje vlastite stavove pravo da slobodno izražava takve stavove po svim pitanjima koja se tiču djeteta, a stavovima će se pridavati odgovarajuća važnost u skladu s uzrastom i zrelošću djeteta.	
Cilj 6.b	Podržati i pojačati učešće lokalnih zajednica u unapređivanju upravljanja vodom i sanitarnim uslovima
10.6.	Osigurati da zemlje u razvoju budu bolje predstavljene i da se čuje njihov glas u procesu donošenja odluka u globalnim međunarodnim ekonomskim i finansijskim institucijama kako bi se stvorile djelotvornije, kredibilnije, odgovornije i legitimnije institucije
11.3.	Do kraja 2030. u svim zemljama unaprijediti inkluzivnu i održivu urbanizaciju i kapacitete za participativno, integrisano i održivo planiranje ljudskih naselja i za upravljanje njima
13.b	Promovisati mehanizme za podizanje kapaciteta za djelotvorno planiranje i upravljanje u vezi sa klimatskim promjenama u najnerazvijenijim zemljama, što podrazumijeva i fokusiranje na žene i mlade, odnosno na lokalne i marginalizovane zajednice
16.7.	Osigurati odgovorno, inkluzivno, participativno i reprezentativno donošenje odluka na svim nivoima
17.17.	[Sistemska pitanja – Višestrana partnerstva] Podržati i promovisati djelotvorna javna i javno–privatna partnerstva, odnosno partnerstva civilnog društva , gradeći ih na iskustvima i strategijama pronalaženja resursa za partnerstva

Član 13.

1. Dijete će imati *slobodu izražavanja*, i to pravo uključuje slobodu da *traži, prima i daje informacije i ideje svih vrsta, bez obzira na granice, bilo usmeno ili pismeno, u štampi, u obliku umjetnosti ili preko bilo kojeg drugog medija po dječijem izboru.*

2. Izražavanje ovog prava može biti podložno izvjesnim ograničenjima, ali ona moraju biti samo ona predviđena zakonom i neophodna:

- (a) za poštovanje prava ili ugleda drugih, ili
- (b) za zaštitu nacionalne sigurnosti ili javnog reda (*ordre public*), ili javnog zdravlja ili morala.

Cilj 4.	Osigurati inkluzivno i kvalitetno obrazovanje i promovisati mogućnost cjeloživotnog učenja
6.b	Podržati i pojačati učesće lokalnih zajednica u unapređivanju upravljanja vodom i sanitarnim uslovima
10.6.	Osigurati da zemlje u razvoju budu bolje predstavljene i da se čuje njihov glas u procesu donošenja odluka u globalnim međunarodnim ekonomskim i finansijskim institucijama kako bi se stvorile djelotvornije, kredibilnije, odgovornije i legitimnije institucije
11.3.	Do kraja 2030. u svim zemljama unaprijediti inkluzivnu i održivu urbanizaciju i kapacitete za participativno, integrisano i održivo planiranje ljudskih naselja i za upravljanje njima
13.b	Promovisati mehanizme za podizanje kapaciteta za djelotvorno planiranje i upravljanje u vezi sa klimatskim promjenama u najnerazvijenijim zemljama, što podrazumijeva i fokusiranje na žene i mlade, odnosno na lokalne i marginalizovane zajednice
16.7.	Osigurati odgovorno, inkluzivno, participativno i reprezentativno donošenje odluka na svim nivoima
16.10.	Osigurati javni pristup informacijama i zaštitu osnovnih sloboda , u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i međunarodnim sporazumima
13.1. Dijete će imati slobodu izražavanja, i to pravo uključuje slobodu da traži, prima i daje informacije i ideje svih vrsta, bez obzira na granice, bilo usmeno ili pismeno, u štampi, u obliku umjetnosti ili preko bilo kojeg drugog medija po dječijem izboru.	
2.3.	Do kraja 2030. udvostručiti poljoprivrednu produktivnost i prihode malih proizvođača hrane , a posebno žena, starosjedilačkog stanovništva, porodičnih poljoprivrednih proizvođača, stočara i ribara, između ostalog i preko bezbjednog i jednakog pristupa zemljištu, drugih proizvodnih resursa i inputa, znanja , finansijskih usluga, tržišta i mogućnosti za ostvarivanje dodatne vrijednosti , odnosno za zapošljavanje van poljoprivrede
2.c	Usvojiti mjere koje će obezbijediti odgovarajuće funkcionisanje tržišta hrane i njihovih robnih derivata te olakšati blagovremeni pristup informacijama o tržištima , između ostalog i o rezervama hrane kako bi se pomoglo da se ograniči ekstremna nestabilnost cijena hrane

3.7.	Do kraja 2030. obezbijediti univerzalni pristup uslugama koje se odnose na polnu i reproduktivnu zdravstvenu zaštitu , između ostalog i uslugama za planiranje porodice, informisanje i obrazovanje, kao i integrisanje pitanja reproduktivnog zdravlja u nacionalne strategije i programe
3.d	Ojačati kapacitete svih zemalja, a posebno zemalja u razvoju, za rano upozoravanje, smanjivanje rizika i upravljanje nacionalnim i globalnim zdravstvenim rizicima
9.c	Značajno povećati pristup informacionim i komunikacionim tehnologijama i uložiti napore da se obezbijedi univerzalni i jeftin pristup internetu u najnerazvijenijim zemljama do 2020.
12.8.	Do kraja 2030. osigurati da ljudi svuda imaju relevantne informacije i svijest o održivom razvoju i prirodnim stilovima života
13.3.	Unaprijediti obrazovanje, podizanje nivoa svijesti, kao i ljudske i institucionalne kapacitete u vezi sa ublažavanjem i smanjivanjem uticaja klimatskih promjena, odnosno sa prilagođavanjem i ranim upozoravanjem na klimatske promjene
Cilj 14.	Zaštiti i održivo koristiti okeane, mora i morske resurse
Cilj 15.	Zaštititi, obnoviti i promicati održivo korištenja kopnenih ekosistema, održivo upravljati šumama, suzbijati dezertifikaciju, zaustaviti i preokrenuti degradaciju zemljišta i spriječiti dalji gubitak biološke raznolikosti
	Tehnologija
17.6.	Unaprijediti saradnju Sjever–Jug, Jug–Jug i triangularnu regionalnu i međunarodnu saradnju u oblasti nauke, tehnologije i inovacija, kao i pristup ovim oblastima, i unaprijediti dijeljenje znanja prema uzajamno dogovorenim uslovima, između ostalog i kroz unaprijeđenu koordinaciju u okviru postojećih mehanizama, a posebno na nivou Ujedinjenih naroda, kao i kroz globalne mehanizme upravljanja tehnologijama kada je tako dogovoreno
17.7.	Promovisati razvoj, prenos i širenje ekološki ispravnih tehnologija u zemlje u razvoju na pozitivnim osnovama , uključujući koncesionalne i preferencijalne osnove, a prema uzajamnom dogovoru
17.8.	Do kraja 2017. u potpunosti operacionalizovati tehnološke banke i mehanizam za izgradnju kapaciteta u najnerazvijenijim zemljama u oblasti nauke, tehnologije i inovacija te unaprijediti korišćenje inovativnih tehnologija, a posebno informacione i komunikacione tehnologije
	Sistemska pitanja – Višestrana partnerstva
17.16.	Unaprijediti globalno partnerstvo za postizanje održivog razvoja , upotpunjeno višestranim partnerstvima koja mobilišu i dijele znanja, stručnost, tehnologiju i finansijska sredstva, kako bi se pružila podrška za postizanje ciljeva održivog razvoja u svim zemljama, a posebno u zemljama u razvoju

Član 14.

1. Države–potpisnice će poštovati pravo djeteta na *slobodu misli, savjesti i religije*.

2. Države–potpisnice će poštovati prava i dužnosti roditelja i, kada je to primjenljivo, staratelja, da daju usmjerenje djetetu u ispoljavanju njegovih prava na način koji je u skladu s razvojnim sposobnostima djeteta.

3. Sloboda da se ispoljava vjera ili uvjerenja može se ograničiti samo na način propisan zakonom, i ako je to neophodno da bi se zaštitila javna sigurnost, red, zdravlje ili moral, ili osnovna prava i slobode drugih.

4.7. Do kraja 2030. obezbijediti da svi učenici steknu **znanja i vještine potrebne da se unaprijedi održivi razvoj**, između ostalog i putem **edukacije za održivi razvoj i održive stilove života, ljudska prava, rodnu ravnopravnost, kao i za promovisanje kulture mira i nenasilja, pripadnosti globalnoj zajednici i poštovanja kulturne raznolikosti i doprinosa kulture održivom razvoju**

16.10. Osigurati **javni pristup informacijama i zaštitu osnovnih sloboda**, u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i međunarodnim sporazumima

Član 15.

1. Države–potpisnice priznaju pravo djeteta na *slobodu udruživanja i na slobodu mirnog zbora*.

2. Nikakva se ograničenja ne mogu staviti na ispoljavanje ovih prava osim onih nametnutih u skladu sa zakonom i koja su potrebna u demokratskom društvu, u interesu državne sigurnosti ili javne bezbjednosti, javnog reda (ordre public), zaštite javnog zdravlja, morala ili zaštite prava i sloboda drugih.

2.3.	Do kraja 2030. udvostručiti poljoprivrednu produktivnost i prihode malih proizvođača hrane , a posebno žena, starosjedilačkog stanovništva, porodičnih poljoprivrednih proizvođača, stočara i ribara, između ostalog i preko bezbjednog i jednakog pristupa zemljištu, drugih proizvodnih resursa i inputa, znanja , finansijskih usluga, tržišta i mogućnosti za ostvarivanje dodatne vrijednosti , odnosno za zapošljavanje van poljoprivrede
6.b	Podržati i pojačati učesće lokalnih zajednica u unapređivanju upravljanja vodom i sanitarnim uslovima
8.8.	Zaštititi radna prava i promovisati bezbjedno i sigurno radno okruženje za sve radnike , uključujući radnike migrante , a posebno žene migrante, i one koji rade opasne poslove
11.3.	Do kraja 2030. u svim zemljama unaprijediti inkluzivnu i održivu urbanizaciju i kapacitete za participativno , integrisano i održivo planiranje ljudskih naselja i za upravljanje njima
13.b	Promovisati mehanizme za podizanje kapaciteta za djelotvorno planiranje i upravljanje u vezi sa klimatskim promjenama u najnerazvijenijim zemljama, što podrazumijeva i fokusiranje na žene i mlade, odnosno na lokalne i marginalizovane zajednice
16.7.	Osigurati odgovorno, inkluzivno, participativno i reprezentativno donošenje odluka na svim nivoima
16.10.	Osigurati javni pristup informacijama i zaštitu osnovnih sloboda , u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i međunarodnim sporazumima

Član 16.

1. Nijedno dijete neće biti podvrgnuto proizvoljnom ili nezakonitom uplitanju u njegov *privatni život, porodicu, dom ili dopisivanje*, niti nezakonitim napadima na njegovu čast i ugled.

2. Dijete ima pravo na zakonsku zaštitu protiv takvog uplitanja ili napada.

6.2.	Do kraja 2030. postići adekvatan i jednak pristup sanitarnim i higijenskim uslovima za sve , kao i okončanje prakse obavljanja defekacije na otvorenom, uz obraćanje posebne pažnje na potrebe žena i djevojčica, odnosno onih u ranjivim situacijama
11.1.	Do kraja 2030. osigurati da svi imaju pristup adekvatnom, bezbjednom i jeftinom smještaju i osnovnim uslugama te unaprijediti uslove u nehigijenskim naseljima
16.10.	Osigurati javni pristup informacijama i zaštitu osnovnih sloboda , u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i međunarodnim sporazumima

Član 17.

Države–potpisnice priznaju značajnu funkciju masovnih medija i jamčiće djetetu *pristup informacijama i materijalima iz različitih domaćih i međunarodnih izvora, naročito onih koji imaju za cilj unapređenje djetetove društvene, duhovne i moralne dobrobiti i fizičkog i mentalnog zdravlja. U tom cilju države–potpisnice će:*

- (a) Podržavati masovne medije u širenju informacija i materijala koji donose djetetu društvenu i kulturnu korist i u duhu člana 29.
- (b) Podržavati međunarodnu saradnju u proizvodnji, razmjeni i širenju takvih informacija i materijala iz različitih kulturnih, nacionalnih i međunarodnih izvora;
- (c) Podržavati proizvodnju i distribuciju dječijih knjiga;
- (d) Podržavati masovne medije da posvete posebnu pažnju lingvističkim potrebama djeteta koje pripada manjinskoj grupi ili koje je autohtono
- (e) Podržavati razvitak odgovarajućih smjernica za zaštitu djeteta od informacija ili materijala koji štetno djeluju na njegovu dobrobit, imajući na umu odredbe članova 13. i 18.

Cilj 2.	Okončati glad, postići sigurnost u opskrbi hranom, unaprijediti kvalitet ishrane i promovisati održivu poljoprivredu
2.3.	Do kraja 2030. udvostručiti poljoprivrednu produktivnost i prihode malih proizvođača hrane , a posebno žena, starosjedilačkog stanovništva, porodičnih poljoprivrednih proizvođača, stočara i ribara, između ostalog i preko bezbjednog i jednakog pristupa zemljištu, drugih proizvodnih resursa i inputa, znanja, finansijskih usluga, tržišta i mogućnosti za ostvarivanje dodatne vrijednosti, odnosno za zapošljavanje van poljoprivrede
2.5.	Do kraja 2020. održavati genetsku raznolikost sjemena, kultivisanih biljaka i uzgajanih i domaćih životinja, odnosno njihovih srodnih divljih vrsta između ostalog i preko pravilno vođenih i raznovrsnih banaka sjemena i biljaka na nacionalnim, regionalnim i međunarodnom nivou, i obezbijediti pristup koristima, odnosno pravično i ravnopravno dijeljenje koristi koje proističu iz korištenja genetskih resursa i sa njima povezanih tradicionalnih oblika znanja, a prema međunarodnom dogovoru
2.b	Ispraviti i spriječiti trgovinska ograničenja i deformacije na poljoprivrednim tržištima u svijetu , između ostalog i preko istovremenog eliminisanja svih vrsta izvoznih subvencija u poljoprivredi i svih izvoznih mjera sa ekvivalentnim efektom, u skladu sa zaduženjima iz „Razvojne agende iz Dohe“
2.c	Usvojiti mjere koje de obezbijediti odgovarajuće funkcionisanje tržišta hrane i njihovih robnih derivata te olakšati blagovremeni pristup informacijama o tržištima, između ostalog i o rezervama hrane kako bi se pomoglo da se ograniči ekstremna nestabilnost cijena hrane

Cilj 3.	Promovisati zdrav život i dobrobit svih ljudi, svih životnih dobi
3.7.	Do kraja 2030. obezbijediti univerzalni pristup uslugama koje se odnose na polnu i reproduktivnu zdravstvenu zaštitu , između ostalog i uslugama za planiranje porodice, informisanje i obrazovanje, kao i integrisanje pitanja reproduktivnog zdravlja u nacionalne strategije i programe
3.d	Ojačati kapacitete svih zemalja, a posebno zemalja u razvoju, za rano upozoravanje, smanjivanje rizika i upravljanje nacionalnim i globalnim zdravstvenim rizicima
Cilj 4.	Osigurati inkluzivno i kvalitetno obrazovanje i promovisati mogućnost cjeloživotnog učenja
Cilj 6.	Osigurati sanitarne uslove i pristup pitkoj vodi za sve
6.5.	Do kraja 2030. primjeniti integrisano upravljanje vodnim resursima na svim nivoima, između ostalog i kroz prekograničnu saradnju, ako je to potrebno
Cilj 7.	Osigurati pristup materijalno pristupačnoj, pouzdanoj, održivoj i modernoj energiji za sve
9.c	Značajno povećati pristup informacionim i komunikacionim tehnologijama i uložiti napore da se obezbijedi univerzalni i jeftin pristup internetu u najnerazvijenijim zemljama do 2020.
10.6.	Osigurati da zemlje u razvoju budu bolje predstavljene i da se čuje njihov glas u procesu donošenja odluka u globalnim međunarodnim ekonomskim i finansijskim institucijama kako bi se stvorile djelotvornije, kredibilnije, odgovornije i legitimnije institucije
11.3.	Do kraja 2030. u svim zemljama unaprijediti inkluzivnu i održivu urbanizaciju i kapacitete za participativno, integrisano i održivo planiranje ljudskih naselja i za upravljanje njima
12.8.	Do kraja 2030. osigurati da ljudi svuda imaju relevantne informacije i svijest o održivom razvoju i prirodnim stilovima života
13.1.	Unaprijediti obrazovanje, podizanje nivoa svijesti, kao i ljudske i institucionalne kapacitete u vezi sa ublažavanjem i smanjivanjem uticaja klimatskih promjena, odnosno sa prilagođavanjem i ranim upozoravanjem na klimatske promjene
13.b	Promovisati mehanizme za podizanje kapaciteta za djelotvorno planiranje i upravljanje u vezi sa klimatskim promjenama u najnerazvijenijim zemljama, što podrazumijeva i fokusiranje na žene i mlade, odnosno na lokalne i marginalizovane zajednice
Cilj 14.	Zaštiti i održivo koristiti okeane, mora i morske resurse
Cilj 15.	Zaštiti, obnoviti i promovirati održivo korištenja kopnenih ekosistema, održivo upravljati šumama, suzbijati dezertifikaciju, zaustaviti i preokrenuti degradaciju zemljišta i spriječiti dalji gubitak biološke raznolikosti

16.7.	Osigurati odgovorno, inkluzivno, participativno i reprezentativno donošenje odluka na svim nivoima
16.10.	Osigurati javni pristup informacijama i zaštitu osnovnih sloboda , u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i međunarodnim sporazumima
Tehnologija	
17.6.	Unaprijediti saradnju Sjever–Jug, Jug–Jug i triangularnu regionalnu i međunarodnu saradnju u oblasti nauke, tehnologije i inovacija, kao i pristup ovim oblastima, i unaprijediti dijeljenje znanja prema uzajamno dogovorenim uslovima, između ostalog i kroz unaprijedenu koordinaciju u okviru postojećih mehanizama, a posebno na nivou Ujedinjenih nacija, kao i kroz globalne mehanizme upravljanja tehnologijama kada je tako dogovoreno
17.7.	Promovisati razvoj, prenos i širenje ekološki ispravnih tehnologija u zemlje u razvoju na pozitivnim osnovama , uključujući koncesionalne i preferencijalne osnove, a prema uzajamnom dogovoru
17.8.	Do kraja 2017. u potpunosti operacionalizovati tehnološke banke i mehanizam za izgradnju kapaciteta u najnerazvijenijim zemljama u oblasti nauke, tehnologije i inovacija te unaprijediti korišćenje inovativnih tehnologija, a posebno informacione i komunikacione tehnologije
Sistemska pitanja – Višestrana partnerstva	
17.16.	Unaprijediti globalno partnerstvo za postizanje održivog razvoja , upotpunjeno višestranim partnerstvima koja mobilišu i dijele znanja, stručnost, tehnologiju i finansijska sredstva , kako bi se pružila podrška za postizanje ciljeva održivog razvoja u svim zemljama, a posebno u zemljama u razvoju
17(a): U tom cilju države–potpisnice će: (a) Podržavati masovne medije u širenju informacija i materijala koji donose djetetu društvenu i kulturnu korist i u duhu člana 29.	
4.7.	Do kraja 2030. obezbijediti da svi učenici steknu znanja i vještine potrebne da se unaprijedi održivi razvoj , između ostalog i putem edukacije za održivi razvoj i održive stilove života, ljudska prava, rodnu ravnopravnost, kao i za promovisanje kulture mira i nenasilja, pripadnosti globalnoj zajednici i poštovanja kulturne raznolikosti i doprinosa kulture održivom razvoju
17(b): U tom cilju države–potpisnice će: (b) Podržavati međunarodnu saradnju u proizvodnji, razmjeni i širenju takvih informacija i materijala iz različitih kulturnih, nacionalnih i međunarodnih izvora	
4.7.	Do kraja 2030. obezbijediti da svi učenici steknu znanja i vještine potrebne da se unaprijedi održivi razvoj , između ostalog i putem edukacije za održivi razvoj i održive stilove života, ljudska prava, rodnu ravnopravnost, kao i za promovisanje kulture mira i nenasilja, pripadnosti globalnoj zajednici i poštovanja kulturne raznolikosti i doprinosa kulture održivom razvoju

17(c): U tom cilju države–potpisnice će: (c) Podržavati proizvodnju i distribuciju dječijih knjiga

Cilj 4. Osigurati inkluzivno i kvalitetno obrazovanje i promovisati mogućnost cjeloživotnog učenja

4.2. Do kraja 2030. obezbijediti da sve djevojčice i dječaci imaju **pristup kvalitetnom razvoju u ranom djetinjstvu, brizi i predškolskom obrazovanju** kako bi se pripremili za osnovno obrazovanje

17(d): U tom cilju države–potpisnice će: (d) Podržavati masovne medije da posvete posebnu pažnju *lingvističkim potrebama djeteta koje pripada manjinskoj grupi ili koje je autohtono;*

4.5. Do kraja 2030. **eliminirati rodnu nejednakost** u obrazovanju i obezbijediti **jednak pristup** svim nivoima obrazovanja i stručnim obukama za **ranjive grupe**, uključujući **osobe sa invaliditetom, starosjedelačko stanovništvo i djecu u ranjivim situacijama**

17(e): U tom cilju države–potpisnice će: (e) Podržavati razvitak odgovarajućih smjernica za zaštitu djeteta od informacija ili materijala koji štetno djeluju na njegovu dobrobit, imajući na umu odredbe članova 13. i 18.

4.a Izgraditi i poboljšati **obrazovne objekte** koji su prilagođeni **djeci, osobama sa invaliditetom i rodnim razlikama**, te obezbijediti **bezbjedna, nenasilna, inkluzivna i djelotvorna okruženja za učenje za sve**

9.c Značajno povećati **pristup informacionim i komunikacionim tehnologijama** i uložiti napore da se **obezbjedi univerzalni i jeftin pristup internetu** u najnerazvijenijim zemljama do 2020.

Član 18.

1. Države–potpisnice će se truditi što više mogu da osiguraju priznanje principa da *oba roditelja u osnovi imaju zajedničku odgovornost za podizanje i razvitak djeteta*. Roditelji ili, ako je takav slučaj, zakonski staratelji, snose prvenstvenu odgovornost za podizanje i razvitak djeteta. Njihova osnovna briga će biti najbolji djetetovi interesi.
2. Da bi garantirale i unaprijedile prava iznesena u ovoj Konvenciji, države–potpisnice će pružiti *odgovarajuću pomoć roditeljima ili zakonskim starateljima*, u snošenju odgovornosti za podizanje djeteta i osiguraće razvitak institucija, ustanova i službi za brigu o djeci.
3. Države–potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće mjere da bi se osiguralo da *djeca zaposlenih roditelja imaju pravo da se koriste službama i ustanovama za brigu o djeci koje im odgovaraju*.

5.4. Prepoznati i vrednovati neplaćeno staranje i rad u domaćinstvu kroz obezbjeđivanje javnih usluga, infrastrukture i politike socijalne zaštite te kroz promovisanje zajedničke odgovornosti u domaćinstvu i porodici, na način koji je prikladan u odgovarajućoj državi

18.3. Države–potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće mjere da bi se osiguralo da *djeca zaposlenih roditelja imaju pravo da se koriste službama i ustanovama za brigu o djeci koje im odgovaraju*.

4.2. Do kraja 2030. obezbijediti da sve djevojčice i dječaci imaju pristup kvalitetnom razvoju u ranom djetinjstvu, brizi i predškolskom obrazovanju kako bi se pripremili za osnovno obrazovanje

5.4. Prepoznati i vrednovati neplaćeno staranje i rad u domaćinstvu kroz obezbjeđivanje javnih usluga, infrastrukture i politike socijalne zaštite te kroz promovisanje zajedničke odgovornosti u domaćinstvu i porodici, na način koji je prikladan u odgovarajućoj državi

8.3. Promovisati razvojno orijentisane politike koje podržavaju proizvodne aktivnosti, stvaranje pristojnih poslova, preduzetništvo, kreativnost i inovativnost i podsticati formalno osnivanje i rast mikropreduzeća, odnosno malih i srednjih preduzeća, između ostalog i kroz pristup finansijskim uslugama

8.5. Do kraja 2030. postići punu i produktivnu zaposlenost i dostojanstven rad za sve žene i muškarce, što obuhvata i mlade ljude i osobe sa invaliditetom, kao i istu platu za rad jednake vrijednosti

8.8. Zaštiti radna prava i promovisati bezbjedno i sigurno radno okruženje za sve radnike, uključujući radnike migrante, a posebno žene migrante, i one koji rade opasne poslove

Član 19.

1. Države–potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće zakonske, upravne, društvene i obrazovne mjere da bi se dijete zaštitilo od svih oblika fizičkog, ili mentalnog nasilja, povrede ili zlostavljanja, zanemarivanja ili nemarnog postupka, zloupotrebe ili eksploatacije, uključujući i seksualno zlostavljanje dok je na brizi roditelja, zakonskih staratelja ili bilo koje druge osobe koja se brine o djetetu.

2. Takve zaštitne mjere treba da u odgovarajućoj mjeri uključuju i djelotvorne postupke na uspostavljanju društvenih programa da bi se pružila potrebna podrška djetetu i onima koji se brinu o djetetu, kao i drugih oblika sprečavanja i identifikacije, prijavljivanja, preporučivanja, istraživanja, liječenja i praćenja slučajeva zlostavljanja djece opisanih ranije i, kada je to potrebno, sudsko uključivanje.

Cilj 3.	Promovisati zdrav život i dobrobit svih ljudi, svih životnih dobi
4.a	Izgraditi i poboljšati obrazovne objekte koji su prilagođeni djeci, osobama sa invaliditetom i rodnim razlikama , te obezbijediti bezbjedna, nenasilna, inkluzivna i djelotvorna okruženja za učenje za sve
5.2.	Eliminisati sve oblike nasilja nad ženama i djevojčicama u javnoj i privatnoj sferi, uključujući trgovinu ljudima , odnosno seksualnu eksploataciju i druge oblike eksploatacije
8.7.	Preuzeti neposredne i djelotvorne mjere kako bi se iskorijenio prinudni rad, okončalo moderno ropstvo i trgovina ljudima i obezbijedila zabrana i eliminisali najgori oblici dječijeg rada , uključujući regrutovanje i korištenje djece vojnika , i do kraja 2025. okončati dječiji rad u svim njegovim oblicima
Cilj 11.	Učiniti gradove i naselja inkluzivnim, bezbjednim, izdržljivim i održivim
16.1.	Svuda značajno smanjiti sve oblike nasilja i sa njima povezane stope smrtnih slučajeva
16.2.	Okončati zloupotrebu i eksploataciju djece, trgovinu djecom i sve oblike nasilja i torture nad djecom
16.4.	Do kraja 2030. značajno smanjiti nezakonite tokove novca i oružja , poboljšati pronalaženje i vraćanje ukradene imovine i boriti se protiv svih oblika organizovanog kriminala
16.a	Oснаžiti relevantne nacionalne institucije , između ostalog i preko međunarodne saradnje , za izgradnju kapaciteta na svim nivoima, posebno u zemljama u razvoju, radi sprečavanja nasilja i borbe protiv terorizma i kriminala

19.1. Države–potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće zakonske, upravne, društvene i obrazovne mjere da bi se dijete zaštitilo od svih oblika fizičkog, ili mentalnog nasilja, povrede ili zlostavljanja, zanemarivanja ili nemarnog postupka, zloupotrebe ili eksploatacije, uključujući i seksualno zlostavljanje dok je na brizi roditelja, zakonskih staratelja ili bilo koje druge osobe koja se brine o djetetu.

2.1.	Do kraja 2030. okončati glad i osigurati da svim ljudima , a posebno siromašnima i licima u osjetljivim okolnostima , uključujući dojenčad , tokom cijele godine bude dostupna bezbjedna i hranljiva hrana u dovoljnim količinama
-------------	--

CRC 19.

- 2.2.** Do kraja 2030. **okončati sve oblike nehranjenosti**, uz postizanje (do kraja 2025. godine) međunarodno dogovorenih ciljeva koji se odnose na zaostajanje u tjelesnom razvoju kod djece mlađe od 5 godina, i usmjeriti pažnju na **nutritivne potrebe adolescentkinja, trudnica i dojilja**, te starijih lica

19.2. Takve zaštitne mjere treba da u odgovarajućoj mjeri uključuju i djelotvorne postupke na uspostavljanju **društvenih programa da bi se pružila potrebna podrška djetetu i onima koji se brinu o djetetu, kao i drugih oblika sprečavanja i identifikacije, prijavljivanja, preporučivanja, istraživanja, liječenja i praćenja slučajeva zlostavljanja djece opisanih ranije i, kada je to potrebno, sudsko uključivanje.**

- 1.4.** Do kraja 2030. osigurati da svi muškarci i žene, **a posebno siromašni i ranjivi**, imaju jednaka prava na ekonomske resurse, kao i **pristup osnovnim uslugama**, vlasništvu i upravljanju zemljištem, odnosno drugim oblicima svojine, nasljedstvu, prirodnim bogatstvima, odgovarajućim novim tehnologijama i finansijskim uslugama, uključujući mikrofinansiranje

CRC 20.

Član 20.

- 1.** *Dijete privremeno ili stalno lišeno svog porodičnog okruženja, ili ono koje zbog vlastitih najboljih interesa ne može ostati u tom okruženju, imaće pravo na posebnu zaštitu i pomoć koju će pružiti država.*
- 2.** *Države–potpisnice će u skladu sa svojim nacionalnim zakonima obezbijediti alternativnu brigu za takvo dijete.*
- 3.** *Takva briga može uključiti, pored ostalog, davanje na brigu, kafalu u islamskom zakonu, usvajanje, ili, ako je potrebno, smještanje u odgovarajuće institucije za brigu o djeci. Kada se budu razmatrala rješenja, dužna pažnja biće posvećena poželjnosti kontinuiteta u dječijem podizanju, kao i dječijem etničkom, vjerskom, kulturnom i lingvističkom porijeklu.*

- 1.4.** Do kraja 2030. osigurati da svi muškarci i žene, **a posebno siromašni i ranjivi**, imaju jednaka prava na ekonomske resurse, kao i **pristup osnovnim uslugama**, vlasništvu i upravljanju zemljištem, odnosno drugim oblicima svojine, nasljedstvu, prirodnim bogatstvima, odgovarajućim novim tehnologijama i finansijskim uslugama, uključujući mikrofinansiranje

Član 21.

Države–potpisnice koje priznaju i/ili dozvoljavaju sistem *usvajanja* obezbijedit će da najbolji interesi djeteta budu osnovni kriterij te će:

- (a) Obezbijediti da usvajanje djeteta može biti *odobreno samo od odgovornih vlasti* koje odlučuju, u skladu sa zakonom i postupcima i na osnovu svih značajnih i pouzdanih informacija, da se *usvajanje može odobriti* u odnosu na dječiji status koji se tiče roditelja, rođaka i zakonskih staratelja, i da, ako je to potrebno, zainteresirana lica daju svoj svjesni pristanak na usvajanje na osnovu one preporuke koja se smatra neophodnom;
- (b) Priznati da *usvajanje u drugoj zemlji* može da se razmotri kao alternativni način brige za dijete, ako se dijete ne može zbrinuti u drugoj porodici ili biti usvojeno, ili se ne može na odgovarajući način zbrinuti u zemlji iz koje je porijeklom;
- (c) Obezbijediti da dijete čiji se slučaj razmatra za usvojenje u drugoj zemlji, uživa *zaštitu i standarde jednake onima* koji postoje u slučaju usvajanja u vlastitoj zemlji;
- (d) Preduzeti sve potrebne mjere da obezbijedi da u slučaju usvajanja u drugoj zemlji, to ne rezultira *nepriličnim stjecanjem profita* od onih koji su u to uključeni;
- (e) Unaprijediti, gdje je to prikladno, ciljeve ovog člana zaključujući bilateralne ili multilateralne dogovore ili sporazume i težiti, u ovom okviru, da se obezbijedi da *ovlašteni organi* ili vlasti provode smještanje djeteta u drugoj zemlji.

16.2.	Okončati zloupotrebu i eksploataciju djece, trgovinu djecom i sve oblike nasilja i torture nad djecom
16.4.	Do kraja 2030. značajno smanjiti nezakonite tokove novca i oružja , poboljšati pronalaženje i vraćanje ukradene imovine i boriti se protiv svih oblika organizovanog kriminala
16.5.	Značajno smanjiti korupciju i podmićivanje u svim njihovim pojavnim oblicima
16.6.	Razviti djelotvorne, odgovorne i transparentne institucije na svim nivoima
16.a	 Osnažiti relevantne nacionalne institucije , između ostalog i preko međunarodne saradnje , za izgradnju kapaciteta na svim nivoima, posebno u zemljama u razvoju, radi sprečavanja nasilja i borbe protiv terorizma i kriminala

Član 22.

1. Države–potpisnice će preduzeti odgovarajuće mjere da obezbijede da *dijete koje traži status izbjeglice ili koje se smatra izbjeglicom* prema primjenjivim međunarodnim i domaćim zakonima i postupcima dobije, bez obzira da li je praćeno svojim roditeljima ili drugim osobama, odgovarajuću *zaštitu i humanitarnu pomoć* u očuvanju primjenjivih prava izloženih u ovoj Konvenciji, u drugim međunarodnim instrumentima ljudskih prava ili humanosti čiji su potpisnici spomenute države

2. U tu svrhu države–potpisnice će, ukoliko to budu smatrale za potrebno, saradivati u svim naporima Ujedinjenih naroda i drugih ovlaštenih međudržavnih organizacija ili nevladinih organizacija koje saraduju s Ujedinjenim nacijama da se zaštiti i pomogne takvom djetetu i da se *potraže roditelji ili drugi članovi porodice bilo kojeg djeteta–izbjeglice da bi se dobili podaci potrebni za ponovno sjedinjenje s njegovom porodicom*. U slučajevima gdje se ne mogu pronaći roditelji ili drugi članovi porodice, djetetu će biti pružena ista zaštita kao i bilo kojem drugom djetetu koje je privremeno ili stalno lišeno svog porodičnog okruženja iz bilo kojeg razloga, kako se ističe u ovoj Konvenciji.

10.7. Olakšati **uređenu, bezbjednu, regularnu i odgovornu migraciju i mobilnost ljudi**, između ostalog i kroz primjenu planiranih i dobro vođenih migracionih politika

22.1. Države–potpisnice će preduzeti odgovarajuće mjere da obezbijede da *dijete koje traži status izbjeglice ili koje se smatra izbjeglicom* prema primjenjivim međunarodnim i domaćim zakonima i postupcima dobije, bez obzira da li je praćeno svojim roditeljima ili drugim osobama, odgovarajuću *zaštitu i humanitarnu pomoć* u očuvanju primjenjivih prava izloženih u ovoj Konvenciji, u drugim međunarodnim instrumentima ljudskih prava ili humanosti čiji su potpisnici spomenute države

1.4. Do kraja 2030. osigurati da svi muškarci i žene, **a posebno siromašni i ranjivi**, imaju jednaka prava na ekonomske resurse, kao i **pristup osnovnim uslugama**, vlasništvu i upravljanju zemljištem, odnosno drugim oblicima svojine, nasljedstvu, prirodnim bogatstvima, odgovarajućim novim tehnologijama i finansijskim uslugama, uključujući mikrofinansiranje

4.5. Do kraja 2030. **eliminirati rodnu nejednakost** u obrazovanju i obezbijediti **jednak pristup** svim nivoima obrazovanja i stručnim obukama za **ranjive grupe**, uključujući **osobe sa invaliditetom, starosjedelačko stanovništvo i djecu u ranjivim situacijama**

6.1. Do kraja 2030. postići **univerzalan i jednak pristup bezbjednoj i jeftinoj pijaćoj vodi za sve**

6.2. Do kraja 2030. postići **adekvatan i jednak pristup sanitarnim i higijenskim uslovima za sve**, kao i okončanje prakse obavljanja defekacije **na otvorenom, uz obraćanje posebne pažnje na potrebe žena i djevojčica, odnosno onih u ranjivim situacijama**

11.1. Do kraja 2030. osigurati da svi imaju **pristup adekvatnom, bezbjednom i jeftinom smještaju i osnovnim uslugama te unaprijediti uslove u nehigijenskim naseljima**

22.2. U tu svrhu države–potpisnice će, ukoliko to budu smatrale za potrebno, saradivati u svim naporima Ujedinjenih naroda i drugih ovlaštenih međudržavnih organizacija ili nevladinih organizacija koje saraduju s Ujedinjenim nacijama da se zaštiti i pomogne takvom djetetu i da se *potraže roditelji ili drugi članovi porodice bilo kojeg djeteta–izbjeglice da bi se dobili podaci potrebni za ponovno sjedinjenje s njegovom porodicom*. U slučajevima gdje se ne mogu pronaći roditelji ili drugi članovi porodice, djetetu će biti pružena ista zaštita kao i bilo kojem drugom djetetu koje je privremeno ili stalno lišeno svog porodičnog okruženja iz bilo kojeg razloga, kako se ističe u ovoj Konvenciji.

5.4. **Prepoznati i vrednovati neplaćeno staranje i rad u domaćinstvu** kroz obezbjeđivanje **javnih usluga**, infrastrukture i **politike socijalne zaštite** te kroz promovisanje zajedničke odgovornosti u domaćinstvu i porodici, na način koji je prikladan u odgovarajućoj državi

Član 23.

1. Države–potpisnice priznaju da *mentalno ili fizički onesposobljeno dijete treba da uživa pun i pristojan život, u uslovima koji obezbjeđuju dostojanstvo, potiču samopouzdanje i olakšavaju aktivno dječije učešće u zajednici.*
2. Države–potpisnice priznaju *pravo onesposobljenom djetetu na posebnu brigu i potpomagaće i obezbjeđivati, u zavisnosti od dostupnih sredstava, pružanje pomoći takvom djetetu i onima koji su odgovorni za brigu o njemu, pomoć koju oni zatraže i koja odgovara dječijem stanju i prilikama roditelja ili drugih koji se brinu za dijete.*
3. Priznajući posebne potrebe onesposobljenog djeteta, pomoć koja se daje u skladu sa stavom 2. ovog člana davat će se besplatno gdje god je to moguće, uzimajući u obzir finansijska sredstva roditelja ili drugih koji se brinu za dijete, i ona će biti planirana tako da se onesposobljenom djetetu pruži *uspješan pristup obrazovanju, školovanju, zdravstvenim službama, službama za rehabilitaciju, pripremi za zaposlenje i mogućnostima rekreacije na način koji pomaže djetetu da postigne što potpuniju moguću društvenu integraciju i individualni razvitak, uključujući njegov kulturni i duhovni razvitak*
4. Države–potpisnice će unapređivati, u duhu *međunarodne saradnje, razmjenu odgovarajućih informacija na polju preventivne zdravstvene zaštite i medicinskog, psihološkog i funkcionalnog liječenja onesposobljenog djeteta, uključujući širenje informacija kao i*

pristup metodama rehabilitacije, obrazovanju i službama profesionalne orijentacije, sa ciljem da se omogući državama–potpisnicama da poboljšaju svoje mogućnosti i stručnost i da prošire svoje iskustvo u tim područjima. U tom pogledu posebno će se uzimati u obzir potrebe zemalja u razvoju.

10.2.	Do kraja 2030. osnažiti i promovisati socijalnu, ekonomsku i političku inkluziju svih, bez obzira na starost , pol, invalidnost, rasu, etničku pripadnost, porijeklo, religiju ili ekonomski, odnosno neki drugi status
11.2.	Do kraja 2030. omogućiti pristup bezbjednim, jeftinim, pristupačnim i održivim transportnim sistemima za sve , unapređujući bezbjednost na putevima , prije svega proširivanjem obima javnog prevoza, uz obraćanje posebne pažnje na potrebe onih koji se nalaze u ranjivim situacijama, žena, djece, osoba sa invaliditetom i starijih lica
13.b	Promovisati mehanizme za podizanje kapaciteta za djelotvorno planiranje i upravljanje u vezi sa klimatskim promjenama u najnerazvijenijim zemljama, što podrazumijeva i fokusiranje na žene i mlade, odnosno na lokalne i marginalizovane zajednice
16.10.	Osigurati javni pristup informacijama i zaštitu osnovnih sloboda , u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i međunarodnim sporazumima

23.1. Države–potpisnice priznaju da *mentalno ili fizički onesposobljeno dijete treba da uživa pun i pristojan život, u uslovima koji obezbjeđuju dostojanstvo, potiču samopouzdanje i olakšavaju aktivno dječije učešće u zajednici.*

Cilj 3. Promovisati **zdrav život i dobrobit svih ljudi, svih životnih dobi**

6.2.	Do kraja 2030. postići adekvatan i jednak pristup sanitarnim i higijenskim uslovima za sve , kao i okončanje prakse obavljanja defekacije na otvorenom, uz obraćanje posebne pažnje na potrebe žena i djevojčica, odnosno onih u ranjivim situacijama
11.7.	Do kraja 2030. omogućiti univerzalni pristup bezbjednim, inkluzivnim i pristupačnim zelenim i javnim površinama , posebno za žene i djecu, starija lica i osobe sa invaliditetom
23.2. Države–potpisnice priznaju pravo onesposobljenom djetetu na posebnu brigu i potpomagaće i obezbjeđivati, u zavisnosti od dostupnih sredstava, pružanje pomoći takvom djetetu i onima koji su odgovorni za brigu o njemu, pomoć koju oni zatraže i koja odgovara dječijem stanju i prilikama roditelja ili drugih koji se brinu za dijete.	
1.4.	Do kraja 2030. osigurati da svi muškarci i žene, a posebno siromašni i ranjivi , imaju jednaka prava na ekonomske resurse, kao i pristup osnovnim uslugama , vlasništvu i upravljanju zemljištem, odnosno drugim oblicima svojine, nasljedstvu, prirodnim bogatstvima, odgovarajućim novim tehnologijama i finansijskim uslugama, uključujući mikrofinansiranje
23.3. Priznajući posebne potrebe onesposobljenog djeteta, pomoć koja se daje u skladu sa stavom 2. ovog člana davat će se besplatno gdje god je to moguće, uzimajući u obzir finansijska sredstva roditelja ili drugih koji se brinu za dijete, i ona će biti planirana tako da se onesposobljenom djetetu pruži uspješan pristup obrazovanju, školovanju, zdravstvenim službama, službama za rehabilitaciju, pripremi za zaposlenje i mogućnostima rekreacije na način koji pomaže djetetu da postigne što potpuniju moguću društvenu integraciju i individualni razvitak, uključujući njegov kulturni i duhovni razvitak	
1.4.	Do kraja 2030. osigurati da svi muškarci i žene, a posebno siromašni i ranjivi , imaju jednaka prava na ekonomske resurse, kao i pristup osnovnim uslugama , vlasništvu i upravljanju zemljištem, odnosno drugim oblicima svojine, nasljedstvu, prirodnim bogatstvima, odgovarajućim novim tehnologijama i finansijskim uslugama, uključujući mikrofinansiranje
4.4.	Do kraja 2030. znatno povećati broj mladih i odraslih koji imaju relevantne vještine, između ostalog i tehničke i stručne, za zaposlenje, pristojne poslove i preduzetništvo
4.5.	Do kraja 2030. eliminirati rodnu nejednakost u obrazovanju i obezbjeđiti jednak pristup svim nivoima obrazovanja i stručnim obukama za ranjive grupe, uključujući osobe sa invaliditetom, starosjedelačko stanovništvo i djecu u ranjivim situacijama
4.a	Izgraditi i poboljšati obrazovne objekte koji su prilagođeni djeci, osobama sa invaliditetom i rodnim razlikama , te obezbjeđiti bezbjedna, nenasilna, inkluzivna i djelotvorna okruženja za učenje za sve
8.5.	Do kraja 2030. postići punu i produktivnu zaposlenost i dostojanstven rad za sve žene i muškarce , što obuhvata i mlade ljude i osobe sa invaliditetom , kao i istu platu za rad jednake vrijednosti

Član 24.

1. Države–potpisnice priznaju pravo djeteta da uživa *najviši standard zdravlja* koji je moguće dostići, i da ima pristup institucijama za liječenje i zdravstvenu rehabilitaciju. Države–potpisnice će nastojati osigurati da niti jedno dijete nije lišeno svog prava na pristup takvim uslugama zdravstvene zaštite.

2. Države–potpisnice će težiti ka punom provođenju ovog prava, a posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere:
 - (a) da smanje *smrtnost dojenčadi i djece*;
 - (b) da obezbijede pružanje potrebne medicinske pomoći i brige za zdravlje svoj djeci, s naglaskom na razvitak *primarne zdravstvene zaštite*;
 - (c) Da se bore protiv *bolesti i neishranjenosti*, uključujući, u okviru primarne zdravstvene zaštite, između ostalog, *primjenu dostupnih tehnologija* i davanje *odgovarajuće prehrane* i čiste vode za piće, uzimajući u obzir *opasnosti i rizike zagađenja čovjekove okoline*;
 - (d) da majkama obezbijede odgovarajuću *zdravstvenu zaštitu prije i poslije porođaja*;
 - (e) da obezbijede da su svi dijelovi društva, naročito roditelji i djeca, *obaviješteni, da imaju pristup obrazovanju i da im se daje podrška pri korištenju osnovnog znanja o dječijem zdravlju i prehrani, o prednostima dojenja, higijene i ekoloških sanitarija, kao i sprječavanje nesretnih slučajeva*;
 - (f) da razvijaju *preventivnu zdravstvenu zaštitu, savjetovanje za roditelje, kao i obrazovanje u planiranju porodice i odgovarajuće službe*.

3. Države–potpisnice će preduzeti sve efikasne i odgovarajuće mjere da bi se uklonili svi tradicionalni običaji škodljivi po dječije zdravlje.

4. Države–potpisnice se obavezuju da će poticati i ohrabrivati *međunarodnu saradnju* da bi se postepeno potpuno ostvarilo pravo priznato u ovome članu. U ovom pogledu posebna briga će biti posvećena potrebama zemalja u razvoju. U tom pogledu posebno će se uzimati u obzir *potrebe zemalja u razvoju*.

1.4. Do kraja 2030. osigurati da svi muškarci i žene, **a posebno siromašni i ranjivi**, imaju jednaka prava na ekonomske resurse, kao i **pristup osnovnim uslugama**, vlasništvu i upravljanju zemljištem, odnosno drugim oblicima svojine, nasljedstvu, prirodnim bogatstvima, odgovarajućim novim tehnologijama i finansijskim uslugama, uključujući mikrofinansiranje

Cilj 3. Promovisati **zdrav život i dobrobit svih ljudi, svih životnih dobi**

3.8. Postići **univerzalni obuhvat zdravstvenom zaštitom**, uključujući zaštitu od finansijskog rizika, **dostupnost kvalitetnih osnovnih usluga iz oblasti zdravstvene zaštite** i dostupnost bezbjednih, djelotvornih, kvalitetnih i jeftinih osnovnih lijekova i vakcina za sve

5.6.	Osigurati univerzalnu dostupnost polnog i reproduktivnog zdravlja i reproduktivnih prava , kako je dogovoreno u skladu sa „Programom akcije Međunarodne konferencije o stanovništvu i razvoju“ i „Pekinškom platformom za akciju“, odnosno sa dokumentima koji su nastali kao rezultat njihovih analitičkih konferencija
Cilj 6.	Osigurati sanitarne uslove i pristup pitkoj vodi za sve
6.5.	Do kraja 2030. primjeniti integrisano upravljanje vodnim resursima na svim nivoima, između ostalog i kroz prekograničnu saradnju, ako je to potrebno
24.1. Države–potpisnice priznaju pravo djeteta da uživa najviši standard zdravlja koji je moguće dostići, i da ima pristup institucijama za liječenje i zdravstvenu rehabilitaciju. Države–potpisnice će nastojati osigurati da niti jedno dijete nije lišeno svog prava na pristup takvim uslugama zdravstvene zaštite.	
3.2.	Do kraja 2030. okončati smrtne slučajeve koji se mogu spriječiti kod novorođenčadi i djece mlađe od 5 godina na 12 po 1.000 živorođenih i smrtnosti djece mlađe od 5 godina na najmanje 25 po 1.000 živorođenih
3.3.	Do kraja 2030. okončati epidemije AIDS–a, tuberkuloze, malarije i zanemarenih tropskih bolesti i nastaviti borbu protiv hepatitisa, bolesti koje se prenose vodom i ostalih zaraznih bolesti
3.4.	Do kraja 2030. smanjiti za jednu trećinu broj prijevremenih smrtnih slučajeva od nezaraznih bolesti kroz prevenciju i liječenje i promovirati mentalno zdravlje i blagostanje
3.8.	Postići univerzalni obuhvat zdravstvenom zaštitom , uključujući zaštitu od finansijskog rizika, dostupnost kvalitetnih osnovnih usluga iz oblasti zdravstvene zaštite i dostupnost bezbjednih, djelotvornih, kvalitetnih i jeftinih osnovnih lijekova i vakcina za sve
3.a	Pojačati primjenu „Okvirne konvencije Svjetske zdravstvene organizacije o kontroli duhana “ u svim zemljama, na odgovarajući način
3.d	Ojačati kapacitete svih zemalja, a posebno zemalja u razvoju, za rano upozoravanje, smanjivanje rizika i upravljanje nacionalnim i globalnim zdravstvenim rizicima
24.2(a): Države–potpisnice će težiti ka punom provođenju ovog prava, a posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: (a) da smanje smrtnost dojenčadi i djece;	
2.1.	Do kraja 2030. okončati glad i osigurati da svim ljudima , a posebno siromašnima i licima u osjetljivim okolnostima, uključujući dojenčad , tokom cijele godine bude dostupna bezbjedna i hranljiva hrana u dovoljnim količinama
3.2.	Do kraja 2030. okončati smrtne slučajeve koji se mogu spriječiti kod novorođenčadi i djece mlađe od 5 godina na 12 po 1.000 živorođenih i smrtnosti djece mlađe od 5 godina na najmanje 25 po 1.000 živorođenih
3.3.	Do kraja 2030. okončati epidemije AIDS–a, tuberkuloze, malarije i zanemarenih tropskih bolesti i nastaviti borbu protiv hepatitisa, bolesti koje se prenose vodom i ostalih zaraznih bolesti
3.4.	Do kraja 2030. smanjiti za jednu trećinu broj prijevremenih smrtnih slučajeva od nezaraznih bolesti kroz prevenciju i liječenje i promovirati mentalno zdravlje i blagostanje

16.1.	Svuda značajno smanjiti sve oblike nasilja i sa njima povezane stope smrtnih slučajeva
16.4.	Do kraja 2030. značajno smanjiti nezakonite tokove novca i oružja , poboljšati pronalaženje i vraćanje ukradene imovine i boriti se protiv svih oblika organizovanog kriminala

24.2(b): Države–potpisnice će težiti ka punom provođenju ovog prava, a posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: (b) da obezbijede pružanje potrebne medicinske pomoći i brige za zdravlje svoj djeci, s naglaskom na razvitak primarne zdravstvene zaštite;

2.2.	Do kraja 2030. okončati sve oblike neuhranjenosti , uz postizanje (do kraja 2025. godine) međunarodno dogovorenih ciljeva koji se odnose na zaostajanje u tjelesnom razvoju kod djece mlađe od 5 godina i usmjeriti pažnju na nutritivne potrebe adolescentkinja, trudnica i dojilja , te starijih lica
3.2.	Do kraja 2030. okončati smrtne slučajeve koji se mogu spriječiti kod novorođenčadi i djece mlađe od 5 godina na 12 po 1.000 živorođenih i smrtnosti djece mlađe od 5 godina na najmanje 25 po 1.000 živorođenih
3.3.	Do kraja 2030. okončati epidemije AIDS–a, tuberkuloze, malarije i zanemarenih tropskih bolesti i nastaviti borbu protiv hepatitisa, bolesti koje se prenose vodom i ostalih zaraznih bolesti
3.4.	Do kraja 2030. smanjiti za jednu trećinu broj prijevremenih smrtnih slučajeva od nezaraznih bolesti kroz prevenciju i liječenje i promovisati mentalno zdravlje i blagostanje
3.8.	Postići univerzalni obuhvat zdravstvenom zaštitom , uključujući zaštitu od finansijskog rizika, dostupnost kvalitetnih osnovnih usluga iz oblasti zdravstvene zaštite i dostupnost bezbjednih, djelotvornih, kvalitetnih i jeftinih osnovnih lijekova i vakcina za sve
3.c	Značajno povećati finansiranje u oblasti zdravstva , kao i regrutovanje, razvijanje, obučavanje i zadržavanje zdravstvenih radnika u zemljama u razvoju, posebno u najnerazvijenijim zemljama i malim ostrvskim državama u razvoju

24.2(c): Države–potpisnice će težiti ka punom provođenju ovog prava, a posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: (c) Da se bore protiv bolesti i neishranjenosti, uključujući, u okviru primarne zdravstvene zaštite, između ostalog, primjenu dostupnih tehnologija i davanje odgovarajuće prehrane i čiste vode za piće, uzimajući u obzir opasnosti i rizike zagađenja čovjekove okoline;

2.1.	Do kraja 2030. okončati glad i osigurati da svim ljudima , a posebno siromašnima i licima u osjetljivim okolnostima, uključujući dojenčad , tokom cijele godine bude dostupna bezbjedna i hranljiva hrana u dovoljnim količinama
2.2.	Do kraja 2030. okončati sve oblike neuhranjenosti , uz postizanje (do kraja 2025. godine) međunarodno dogovorenih ciljeva koji se odnose na zaostajanje u tjelesnom razvoju kod djece mlađe od 5 godina, i usmjeriti pažnju na nutritivne potrebe adolescentkinja, trudnica i dojilja , te starijih lica

3.2.	Do kraja 2030. okončati smrtno slučajeva koji se mogu spriječiti kod novorođenčadi i djece mlađe od 5 godina na 12 po 1.000 živorođenih i smrtnosti djece mlađe od 5 godina na najmanje 25 po 1.000 živorođenih
3.3.	Do kraja 2030. okončati epidemije AIDS-a, tuberkuloze, malarije i zanemarenih tropskih bolesti i nastaviti borbu protiv hepatitisa, bolesti koje se prenose vodom i ostalih zaraznih bolesti
3.4.	Do kraja 2030. smanjiti za jednu trećinu broj prijevremenih smrtnih slučajeva od nezaraznih bolesti kroz prevenciju i liječenje i promovirati mentalno zdravlje i blagostanje
3.9.	Do kraja 2030. bitno smanjiti broj smrtnih slučajeva i oboljenja od opasnih hemikalija, odnosno od zagađenja i kontaminacije vazduha, vode i zemljišta
3.b	Podržati istraživanja i razvoj vakcina i lijekova za zarazne i nezarazne bolesti koje primarno pogađaju zemlje u razvoju, obezbijediti dostupnost jeftinih osnovnih lijekova i vakcina (u skladu sa „Deklaracijom iz Dohe o Sporazumu o trgovinskim aspektima prava intelektualne svojine (TRIPS) i javnom zdravlju“, kojom se potvrđuje pravo zemalja u razvoju da u potpunosti koriste odredbe „Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualne svojine“ koje se odnose na fleksibilnost u pogledu zaštite javnog zdravlja) i, posebno, obezbjeđivati univerzalnu dostupnost lijekova
6.1.	Do kraja 2030. postići univerzalan i jednak pristup bezbjednoj i jeftinoj pijaćoj vodi za sve
6.3.	Do kraja 2030. unaprijediti kvalitet vode tako što će se smanjiti zagađenje, eliminirati rasipanje i na najmanju moguću mjeru svesti ispuštanje opasnih hemikalija i materijala, prepoloviti udio nepročišćenih otpadnih voda i znatno povećati recikliranje i bezbjednu ponovnu upotrebu na globalnom nivou
7.1.	Do kraja 2030. osigurati univerzalni pristup jeftinim, pouzdanim i modernim energetskekim uslugama
8.4.	Progresivno unaprijediti, do kraja 2030., globalnu efikasnost resursa u potrošnji i proizvodnji i uložiti napore da se ekonomski rast razdvoji od degradacije životne sredine u skladu sa 10-godišnjim okvirom programa koji se odnose na održivu potrošnju i proizvodnju, uz vodeću ulogu razvijenih zemalja
Cilj 11.	Učiniti gradove i naselja inkluzivnim, bezbjednim, izdržljivim i održivim
11.6.	Do kraja 2030. smanjiti negativan uticaj gradova na životnu sredinu mjeren po glavi stanovnika , između ostalog i tako što će se posebna pažnja posvetiti kvalitetu vazduha i upravljanju otpadom na opštinskom i drugim nivoima
11.7.	Do kraja 2030. omogućiti univerzalni pristup bezbjednim, inkluzivnim i pristupačnim zelenim i javnim površinama , posebno za žene i djecu, starija lica i osobe sa invaliditetom
12.3.	Do kraja 2030. globalno prepoloviti bacanje hrane po glavi stanovnika na nivou maloprodaje i potrošača, te smanjiti gubitke u hrani u proizvodnji i lancima snabdijevanja, što obuhvata i gubitke koji nastaju poslije žetve
12.4.	Do kraja 2020. postići ekološki ispravno upravljanje hemikalijama i svim oblicima otpada tokom čitavog njihovog upotrebno ciklusa, u skladu sa dogovorenim međunarodnim okvirima, i značajno smanjiti njihovo ispuštanja u vazduh, vodu i zemljište kako bi se što više umanjili njihovi negativni uticaji na zdravlje ljudi i životnu sredinu

14.1.	Do kraja 2025. spriječiti i značajno smanjiti sve vrste zagađivanje morskih resursa , a posebno onih aktivnosti koje dolaze sa kopna, uključujući morski šut i zagađenje nutrijentima
14.3.	Svesti na najmanju mjeru uticaje povećanja nivoa kiselosti okeana i baviti se tim problemom, između ostalog i kroz bolju i širu naučnu saradnju na svim nivoima

24.2(d): Države–potpisnice će težiti ka punom provođenju ovog prava, a posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: (d) da majkama obezbijede odgovarajuću zdravstvenu zaštitu prije i poslije porođaja;

2.2.	Do kraja 2030. okončati sve oblike neuhranjenosti , uz postizanje (do kraja 2025. godine) međunarodno dogovorenih ciljeva koji se odnose na zaostajanje u tjelesnom razvoju kod djece mlađe od 5 godina i usmjeriti pažnju na nutritivne potrebe adolescentkinja, trudnica i dojilja , te starijih lica
3.1.	Do kraja 2030. smanjiti globalnu stopu smrtnosti kod majki na manje od 70 na 100.000 živorođenja
5.6.	Osigurati univerzalnu dostupnost polnog i reproduktivnog zdravlja i reproduktivnih prava , kako je dogovoreno u skladu sa „Programom akcije Međunarodne konferencije o stanovništvu i razvoju“ i „Pekinškom platformom za akciju“, odnosno sa dokumentima koji su nastali kao rezultat njihovih analitičkih konferencija

24.2(e): Države–potpisnice će težiti ka punom provođenju ovog prava, a posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: (e) da obezbijede da su svi dijelovi društva, naročito roditelji i djeca, obaviješteni, da imaju pristup obrazovanju i da im se daje podrška pri korištenju osnovnog znanja o dječijem zdravlju i prehrani, o prednostima dojenja, higijene i ekoloških sanitarija, kao i sprječavanje nesretnih slučajeva;

2.1.	Do kraja 2030. okončati glad i osigurati da svim ljudima , a posebno siromašnima i licima u osjetljivim okolnostima, uključujući dojenčad , tokom cijele godine bude dostupna bezbjedna i hranljiva hrana u dovoljnim količinama
2.2.	Do kraja 2030. okončati sve oblike neuhranjenosti , uz postizanje (do kraja 2025. godine) međunarodno dogovorenih ciljeva koji se odnose na zaostajanje u tjelesnom razvoju kod djece mlađe od 5 godina, i usmjeriti pažnju na nutritivne potrebe adolescentkinja, trudnica i dojilja , te starijih lica
Cilj 3.	Promovisati zdrav život i dobrobit svih ljudi, svih životnih dobi
3.6.	Do kraja 2020. na globalnom nivou prepoloviti broj smrtnih slučajeva i povreda do kojih dolazi u saobraćajnim nesrećama
3.a	Pojačati primjenu „Okvirne konvencije Svjetske zdravstvene organizacije o kontroli duhana “ u svim zemljama, na odgovarajući način
6.2.	Do kraja 2030. postići adekvatan i jednak pristup sanitarnim i higijenskim uslovima za sve , kao i okončanje prakse obavljanja defekacije na otvorenom, uz obraćanje posebne pažnje na potrebe žena i djevojčica, odnosno onih u ranjivim situacijama

- 11.2.** Do kraja 2030. omogućiti **pristup bezbjednim, jeftinim, pristupačnim i održivim transportnim sistemima za sve**, unapređujući **bezbjednost na putevima**, prije svega proširivanjem obima javnog prevoza, uz obraćanje posebne pažnje na potrebe onih koji se nalaze u **ranjivim situacijama, žena, djece, osoba sa invaliditetom** i starijih lica
- 11.6.** Do kraja 2030. **smanjiti negativan uticaj gradova na životnu sredinu mjereno po glavi stanovnika**, između ostalog i tako što će se posebna pažnja posvetiti **kvalitetu vazduha i upravljanju otpadom na opštinskom i drugim nivoima**

24.2(f): Države–potpisnice će težiti ka punom provođenju ovog prava, a posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: (f) da razvijaju preventivnu zdravstvenu zaštitu, savjetovanje za roditelje, kao i obrazovanje u planiranju porodice i odgovarajuće službe.

Cilj 3. Promovisati **zdrav život i dobrobit svih ljudi, svih životnih dobi**

- 3.4.** Do kraja 2030. smanjiti za jednu trećinu broj **prijevremenih smrtnih slučajeva od nezaraznih bolesti** kroz prevenciju i liječenje i promovisati mentalno zdravlje i blagostanje
- 3.7.** Do kraja 2030. obezbijediti **univerzalni pristup uslugama koje se odnose na polnu i reproduktivnu zdravstvenu zaštitu**, između ostalog i uslugama za planiranje porodice, informisanje i obrazovanje, kao i integrisanje pitanja reproduktivnog zdravlja u nacionalne strategije i programe
- 5.6.** Osigurati univerzalnu dostupnost **polnog i reproduktivnog zdravlja i reproduktivnih prava**, kako je dogovoreno u skladu sa „Programom akcije Međunarodne konferencije o stanovništvu i razvoju“ i „Pekinškom platformom za akciju“, odnosno sa dokumentima koji su nastali kao rezultat njihovih analitičkih konferencija
- 11.7.** Do kraja 2030. omogućiti **univerzalni pristup bezbjednim, inkluzivnim i pristupačnim zelenim i javnim površinama**, posebno za žene i djecu, starija lica i **osobe sa invaliditetom**

24.3. Države–potpisnice će preduzeti sve efikasne i odgovarajuće mjere da bi se uklonili svi tradicionalni običaji škodljivi po dječije zdravlje.

Cilj 3. Promovisati **zdrav život i dobrobit svih ljudi, svih životnih dobi**

- 5.3.** **Eliminisati sve štetne prakse** kao što su dječiji, rani i nasilni brakovi i obrezivanje ženskih genitalija

24.4. Države–potpisnice se obavezuju da će poticati i ohrabrivati međunarodnu saradnju da bi se postepeno potpuno ostvarilo pravo priznato u ovome članu. U ovom pogledu posebna briga će biti posvećena potrebama zemalja u razvoju. U tom pogledu posebno će se uzimati u obzir potrebe zemalja u razvoju.

CRC 24.

- 3.8.** Postići **univerzalni obuhvat zdravstvenom zaštitom**, uključujući zaštitu od finansijskog rizika, **dostupnost kvalitetnih osnovnih usluga iz oblasti zdravstvene zaštite** i dostupnost bezbjednih, djelotvornih, kvalitetnih i jeftinih osnovnih lijekova i vakcina za sve
- 3.c** Značajno povećati **finansiranje u oblasti zdravstva**, kao i regrutovanje, razvijanje, obučavanje i zadržavanje **zdravstvenih radnika** u zemljama u razvoju, posebno u najnerazvijenijim zemljama i malim ostrvskim državama u razvoju
- 6.a** Do kraja 2030. proširiti **međunarodnu saradnju** sa zemljama u razvoju i podršku tim zemljama u **stvaranju kapaciteta** za aktivnosti i programe vezane za vodu i sanitarne uslove, uključujući prikupljanje vode, desalinaciju, efikasno korišćenje vode, tretman otpadnih voda, recikliranje i tehnologije ponovne upotrebe vode

CRC 25.

Član 25.

Države-potpisnice priznaju pravo djeteta koje je od strane odgovarajućih vlasti poslano u određenu instituciju radi brige, zaštite ili liječenja njegovog *fizičkog ili mentalnog zdravlja na periodično preispitivanje* tretmana koji se pruža djetetu i svih drugih okolnosti značajnih za njegov smještaj

Cilj 3. Promovisati **zdrav život i dobrobit svih ljudi, svih životnih dobi**

Član 26.

1. Države–potpisnice priznaju svakom djetetu *pravo na prednosti socijalne sigurnosti, uključujući socijalno osiguranje, i poduzeće potrebne mjere da se postigne potpuno ostvarenje ovog prava u skladu sa svojim nacionalnim zakonom.*

2. *Prednosti treba da budu pružene, gdje je to primjenjivo, uzimajući u obzir sredstva i prilike djeteta i osoba koje su odgovorne za izdržavanje djeteta, kao i druge usluge značajne za potraživanje povlastica od strane samog djeteta ili u ime djeteta.*

1.3.	Primijeniti odgovarajuće nacionalne sisteme socijalne zaštite i mjere za sve, uključujući najugroženije, i do kraja 2030. postići dovoljno veliki obuhvat siromašnih i ranjivih
5.4.	Prepoznati i vrednovati neplaćeno staranje i rad u domaćinstvu kroz obezbjeđivanje javnih usluga , infrastrukture i politike socijalne zaštite te kroz promovisanje zajedničke odgovornosti u domaćinstvu i porodici , na način koji je prikladan u odgovarajućoj državi
10.4.	Usvojiti politike , posebno fiskalnu politiku i politike u oblasti plata i socijalne zaštite, i progresivno postići veću ravnopravnost

26.2. *Prednosti treba da budu pružene, gdje je to primjenjivo, uzimajući u obzir sredstva i prilike djeteta i osoba koje su odgovorne za izdržavanje djeteta, kao i druge usluge značajne za potraživanje povlastica od strane samog djeteta ili u ime djeteta.*

5.a	Sprovesti reforme kako bi žene dobile jednaka prava na ekonomske resurse , kao i pristup vlasništvu i kontroli nad zemljištem i ostalim oblicima svojine, finansijskim uslugama, nasljedstvu i prirodnim resursima, u skladu sa nacionalnim zakonima
-----	---

Član 27.

1. Države–potpisnice priznaju *pravo svakog djeteta na životni standard koji odgovara djetetovom fizičkom, mentalnom, duhovnom, moralnom i društvenom razvitku.*
2. Roditelj(i) ili drugi *odgovorni za dijete imaju prvenstvenu odgovornost da obezbijede, u okviru svojih sposobnosti i finansijskih mogućnosti, uslove života potrebne za djetetov razvitak.*
3. Države–potpisnice, u skladu s nacionalnim uslovima i u okviru svojih sredstava, preduzet će odgovarajuće mjere da *pomognu roditeljima i drugim odgovornim za dijete u ostvarivanju ovog prava, pa će u slučaju potrebe dati materijalnu pomoć i pomagati programe, naročito one koji se tiču prehrane, odijevanja i stanovanja.*
4. Države–potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće mjere da *obezbijede da dijete dobije izdržavanje od roditelja ili drugih osoba koje imaju finansijsku odgovornost za dijete, i u državi–potpisnici i iz inozemstva. Naročito ako osoba koja ima finansijsku odgovornost za dijete živi u nekoj državi drugačijoj od države u kojoj živi dijete, države–potpisnice će poticati pristup međunarodnim sporazumima ili zaključivanje takvih sporazuma, kao i sklapanje drugih odgovarajućih aranžmana.*

Cilj 1.	Okončati siromaštvo svuda i u svim oblicima
1.1.	Do kraja 2030. svuda i za sve ljude iskorijeniti ekstremno siromaštvo (ekstremno siromašni su ljudi koji žive sa manje od 1,25 dolara na dan)
1.2.	Do kraja 2030. najmanje za polovinu smanjiti broj muškaraca, žena i djece svih uzrasta koji žive u bilo kom obliku siromaštva (prema nacionalnim definicijama siromaštva)
1.b	Kreirati jasne okvire politika na nacionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou, zasnovane na razvojnim strategijama koje promovišu borbu protiv siromaštva i rodnu osjetljivost, kako bi se podržalo ubrzano investiranje u akcije na iskorjenjivanju siromaštva
2.1.	Do kraja 2030. okončati glad i osigurati da svim ljudima , a posebno siromašnima i licima u osjetljivim okolnostima, uključujući dojenčad , tokom cijele godine bude dostupna bezbjedna i hranljiva hrana u dovoljnim količinama
2.2.	Do kraja 2030. okončati sve oblike neuhranjenosti , uz postizanje (do kraja 2025. godine) međunarodno dogovorenih ciljeva koji se odnose na zaostajanje u tjelesnom razvoju kod djece mlađe od 5 godina, i usmjeriti pažnju na nutritivne potrebe adolescentkinja, trudnica i dojilja , te starijih lica
Cilj 3.	Promovisati zdrav život i dobrobit svih ljudi, svih životnih dobi

Cilj 6.	Osigurati sanitarne uslove i pristup pitkoj vodi za sve
6.5.	Do kraja 2030. primjeniti integrisano upravljanje vodnim resursima na svim nivoima, između ostalog i kroz prekograničnu saradnju, ako je to potrebno
7.1.	Do kraja 2030. osigurati univerzalni pristup jeftinim, pouzdanim i modernim energetske uslugama
10.4.	Usvojiti politike , posebno fiskalnu politiku i politike u oblasti plata i socijalne zaštite, i progresivno postići veću ravnopravnost
Cilj 11.	Učiniti gradove i naselja inkluzivnim, bezbjednim, izdržljivim i održivim
11.1.	Do kraja 2030. osigurati da svi imaju pristup adekvatnom, bezbjednom i jeftinom smještaju i osnovnim uslugama te unaprijediti uslove u nekih naseljima
11.5.	Do kraja 2030. značajno smanjiti broj smrtnih slučajeva i broj ugroženih ljudi te znatno smanjiti ekonomske gubitke do kojih dovode elementarne nepogode, između ostalog i one povezane sa vodom, usmjeravajući pažnju na zaštitu siromašnih i onih u ranjivim situacijama

27.4. Države–potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće mjere da obezbijede da dijete dobije izdržavanje od roditelja ili drugih osoba koje imaju finansijsku odgovornost za dijete, i u državi–potpisnici i iz inozemstva. Naročito ako osoba koja ima finansijsku odgovornost za dijete živi u nekoj državi drugačijoj od države u kojoj živi dijete, države–potpisnice će poticati pristup međunarodnim sporazumima ili zaključivanje takvih sporazuma, kao i sklapanje drugih odgovarajućih aranžmana.

5.4.	Prepoznati i vrednovati neplaćeno staranje i rad u domaćinstvu kroz obezbjeđivanje javnih usluga , infrastrukture i politike socijalne zaštite te kroz promovisanje zajedničke odgovornosti u domaćinstvu i porodici, na način koji je prikladan u odgovarajućoj državi
5.a	Sprovesti reforme kako bi žene dobile jednaka prava na ekonomske resurse , kao i pristup vlasništvu i kontroli nad zemljištem i ostalim oblicima svojine, finansijskim uslugama, nasljedstvu i prirodnim resursima, u skladu sa nacionalnim zakonima
10.c	Do kraja 2030. sniziti na manje od 3 odsto <i>transakcione troškove</i> za doznake migranata i eliminisati tokove doznaka sa troškovima višim od 5 odsto

Član 28.

1. Države–potpisnice priznaju *pravo djeteta na obrazovanje*, a da bi se ovo pravo ostvarilo postupno i na osnovi *jednakih mogućnosti*, one će napose:

- (a) Proglasiti osnovno školovanje obaveznim i besplatno dostupnim za svakoga;
- (b) Ohrabrivati razvitak različitih oblika srednjeg obrazovanja, uključujući opšte i stručno obrazovanje, učiniti ih dostupnim i pristupačnim svakom djetetu, i poduzeti odgovarajuće mjere kao što je uvođenje besplatnog obrazovanja i nuđenje finansijske pomoći u slučaju potrebe;
- (c) Omogućiti pristup visokom obrazovanju za sve, na osnovu sposobnosti, svim odgovarajućim sredstvima;
- (d) Učiniti dostupnim svojoj djeci obrazovne i stručno–obrazovne informacije i savjetovanje;
- (e) Preduzeti mjere da se podrži redovno pohađanje škola i smanjenje stopa prekida školovanja.

2. Države–potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće mjere da bi se obezbijedilo da se školska disciplina provodi na način primjeren dječijem ljudskom dostojanstvu i u skladu s ovom Konvencijom.

3. Države–potpisnice će unaprjeđivati i ohrabrivati međunarodnu saradnju u stvarima koje se odnose na obrazovanje, naročito da bi se pridonijelo eliminaciji neukosti i nepismenosti širom svijeta i olakšao pristup naučnom i tehničkom znanju i modernim nastavnim metodama. U tom pogledu posebno će se uzimati u obzir potrebe zemalja u razvoju.

1.4.	Do kraja 2030. osigurati da svi muškarci i žene, a posebno siromašni i ranjivi , imaju jednaka prava na ekonomske resurse, kao i pristup osnovnim uslugama , vlasništvu i upravljanju zemljištem, odnosno drugim oblicima svojine, nasljedstvu, prirodnim bogatstvima, odgovarajućim novim tehnologijama i finansijskim uslugama, uključujući mikrofinansiranje
Cilj 4.	Osigurati inkluzivno i kvalitetno obrazovanje i promovisati mogućnost cjeloživotnog učenja
4.1.	Do kraja 2030. obezbijediti da sve djevojčice i dječaci završe besplatno, jednako i kvalitetno osnovno i srednje obrazovanje koje vodi ka relevantnim i djelotvornim ishodima učenja
4.2.	Do kraja 2030. obezbijediti da sve djevojčice i dječaci imaju pristup kvalitetnom razvoju u ranom djetinjstvu, brizi i predškolskom obrazovanju kako bi se pripremili za osnovno obrazovanje
28.1 (a): Države–potpisnice priznaju pravo djeteta na obrazovanje, a da bi se ovo pravo ostvarilo postupno i na osnovi jednakih mogućnosti, one će napose: (a) Proglasiti osnovno školovanje obaveznim i besplatno dostupnim za svakoga;	
4.1.	Do kraja 2030. obezbijediti da sve djevojčice i dječaci završe besplatno, jednako i kvalitetno osnovno i srednje obrazovanje koje vodi ka relevantnim i djelotvornim ishodima učenja

28.1(b): Države–potpisnice priznaju *pravo djeteta na obrazovanje*, a da bi se ovo pravo ostvarilo postupno i na osnovi *jednakih mogućnosti*, one će napose: (b) Ohrabrivati razvitak različitih oblika *srednjeg obrazovanja*, uključujući *opšte i stručno obrazovanje*, učiniti ih dostupnim i pristupačnim svakom djetetu, i poduzeti odgovarajuće mjere kao što je uvođenje *besplatnog obrazovanja i nuđenje finansijske pomoći u slučaju potrebe*;

4.1.	Do kraja 2030. obezbijediti da sve djevojčice i dječaci završe besplatno, jednako i kvalitetno osnovno i srednje obrazovanje koje vodi ka relevantnim i djelotvornim ishodima učenja
4.3.	Do kraja 2030. obezbijediti jednaku dostupnost jeftinog i kvalitetnog tehničkog, stručnog i tercijarnog obrazovanja , uključujući univerzitetsko, za sve žene i muškarce
8.6.	Do kraja 2020. bitno smanjiti udio mladih koji nisu zaposleni niti su u procesu obrazovanja, odnosno obuke
8.b	Do kraja 2020. razviti i operacionalizovati globalnu strategiju za zapošljavanje mladih i primjeniti „Globalni pakt o zapošljavanju“ Međunarodne organizacije rada

28.1(c): Države–potpisnice priznaju *pravo djeteta na obrazovanje*, a da bi se ovo pravo ostvarilo postupno i na osnovi *jednakih mogućnosti*, one će napose: (c) *omogućiti pristup visokom obrazovanju za sve, na osnovu sposobnosti, svim odgovarajućim sredstvima*;

4.3.	Do kraja 2030. obezbijediti jednaku dostupnost jeftinog i kvalitetnog tehničkog, stručnog i tercijarnog obrazovanja , uključujući univerzitetsko, za sve žene i muškarce
4.b	Do kraja 2020. na globalnom nivou znatno proširiti broj stipendija koje su dostupne zemljama u razvoju, posebno najnerazvijenijim zemljama, malim ostrvskim državama u razvoju i afričkim zemljama, za pohađanje višeg obrazovanja u razvijenim zemljama i ostalim zemljama u razvoju, uključujući stručnu obuku i informacione i komunikacione tehnologije, kao i tehničke, inženjerske i naučne programe

28.1(d): Države–potpisnice priznaju *pravo djeteta na obrazovanje*, a da bi se ovo pravo ostvarilo postupno i na osnovi *jednakih mogućnosti*, one će napose: (d) *učiniti dostupnim svoj djeci obrazovne i stručno–obrazovne informacije i savjetovanje*;

Cilj 4. Osigurati inkluzivno i kvalitetno obrazovanje i promovisati mogućnost cjeloživotnog učenja

28.1(e): Države–potpisnice priznaju *pravo djeteta na obrazovanje*, a da bi se ovo pravo ostvarilo postupno i na osnovi *jednakih mogućnosti*, one će napose: (e) *Preduzeti mjere da se podrži redovno pohađanje škola i smanjenje stopa prekida školovanja*.

4.1.	Do kraja 2030. obezbijediti da sve djevojčice i dječaci završe besplatno, jednako i kvalitetno osnovno i srednje obrazovanje koje vodi ka relevantnim i djelotvornim ishodima učenja
6.2.	Do kraja 2030. postići adekvatan i jednak pristup sanitarnim i higijenskim uslovima za sve , kao i okončanje prakse obavljanja defekacije na otvorenom, uz obraćanje posebne pažnje na potrebe žena i djevojčica, odnosno onih u ranjivim situacijama

28.2. Države–potpisnice će **preduzeti sve odgovarajuće mjere da bi se obezbijedilo da se školska disciplina provodi na način primjeren dječijem ljudskom dostojanstvu i u skladu s ovom Konvencijom**.

4.a	Izgraditi i poboljšati obrazovne objekte koji su prilagođeni djeci, osobama sa invaliditetom i rodnim razlikama , te obezbijediti bezbjedna, nenasilna, inkluzivna i djelotvorna okruženja za učenje za sve
5.2.	Eliminisati sve oblike nasilja nad ženama i djevojčicama u javnoj i privatnoj sferi, uključujući trgovinu ljudima , odnosno seksualnu eksploataciju i druge oblike eksploatacije
<p>28.3. Države–potpisnice će unaprjeđivati i ohrabrivati međunarodnu saradnju u stvarima koje se odnose na obrazovanje, naročito da bi se pridonijelo eliminaciji neukosti i nepismenosti širom svijeta i olakšao pristup naučnom i tehničkom znanju i modernim nastavnim metodama. U tom pogledu posebno će se uzimati u obzir potrebe zemalja u razvoju.</p>	
4.6.	Do kraja 2030. obezbijediti da svi mladi i znatan broj odraslih (i muškaraca i žena) postignu jezičku i numeričku pismenost
4.c	Do kraja 2030. znatno povećati broj kvalifikovanih učitelja , između ostalog i kroz međunarodnu saradnju za obuku učitelja u zemljama u razvoju, posebno u najnerazvijenijim zemljama i malim ostrvskim državama u razvoju
5.b	Povećati upotrebu inovativnih tehnologija , posebno informacione i komunikacione tehnologije, radi promovisanja osnaživanja žena
7.a	Do kraja 2030. unaprijediti međunarodnu saradnju kako bi se olakšao pristup istraživanju i tehnologiji čiste energije , uključujući obnovljivu energiju, energetska efikasnost i naprednu i čistiju tehnologiju fosilnih goriva, i promovisati investiranje u energetska infrastrukturu i tehnologiju čiste energije
7.b	Do kraja 2030. proširiti infrastrukturu i unaprijediti tehnologiju za snabdijevanje svih korisnika uslugama moderne i održive energije u zemljama u razvoju, a posebno u najnerazvijenijim zemljama i malim ostrvskim državama u razvoju
9.4.	Do kraja 2030. unaprijediti infrastrukturu i prilagoditi industrije kako bi postale održive, uz veću efikasnost u korišćenju resursa i šire usvajanje čistih i ekološki ispravnih tehnologija i industrijskih procesa, pri čemu sve zemlje preduzimaju aktivnosti u skladu sa svojim kapacitetima
9.5.	Proširiti naučna istraživanja , unaprijediti tehnoške kapacitete industrijskih sektora u svim zemljama, a posebno u zemljama u razvoju, što podrazumijeva da se, do kraja 2030. podstiču inovacije i da se broj zaposlenih u oblasti istraživanja i razvoja na milion ljudi znatno poveća, kao i da se poveća javna i privatna potrošnja na istraživanje i razvoj
9.a	Olakšati razvoj održive i prilagodljive infrastrukture u zemljama u razvoju kroz unapređivanje finansijske, tehnoške i tehničke podrške afričkim zemljama, najnerazvijenijim zemljama, zemljama u razvoju koje nemaju izlaz na more i malim ostrvskim državama u razvoju
9.b	Podržati razvoj domaće tehnologije, istraživanja i inovacija u zemljama u razvoju , između ostalog i tako što de se obezbijediti pogodno okruženje u pogledu politika za, uz ostalo, industrijsku diverzifikaciju i dodavanje vrijednosti dobrima

9.c	Značajno povećati pristup informacionim i komunikacionim tehnologijama i uložiti napore da se obezbjedi univerzalni i jeftin pristup internetu u najnerazvijenijim zemljama do 2020.
11.c	Podržati najnerazvijenije zemlje, između ostalog i kroz finansijsku i tehničku pomoć , u izgradnji održivih i prilagodljivih zgrada za koje se koriste lokalni materijali
12.a	Podržati zemlje u razvoju da jačaju svoje naučne i tehnološke kapacitete kako bi se kretale u pravcu održivijih oblika potrošnje i proizvodnje
Cilj 14.	Zaštiti i održivo koristiti okeane, mora i morske resurse
14.3.	Svesti na najmanju mjeru uticaje povećanja nivoa kiselosti okeana i baviti se tim problemom, između ostalog i kroz bolju i širu naučnu saradnju na svim nivoima
14.5.	Do kraja 2020. očuvati najmanje 10 odsto obalskih i morskih oblasti , u skladu sa nacionalnim i međunarodnim zakonima i na osnovu najboljih postojećih naučnih informacija
14.a	Povećati naučno znanje, razviti istraživačke kapacitete i prenositi / razmijenjivati pomorsku tehnologiju , uzimajući u obzir „Kriterijume i smjernice Međuvladine okeanografske komisije za prenos pomorske tehnologije“, kako bi se poboljšalo zdravlje okeana i unaprijedio doprinos morskog biodiverziteta razvoju zemalja u razvoju, posebno malih ostrvskih država u razvoju i najnerazvijenijih zemalja
Cilj 15.	Zaštiti, obnoviti i promicati održivo korištenja kopnenih ekosistema, održivo upravljati šumama, suzbijati dezertifikaciju, zaustaviti i preokrenuti degradaciju zemljišta i spriječiti dalji gubitak biološke raznolikosti
	Tehnologija
17.6.	Unaprijediti saradnju Sjever–Jug, Jug–Jug i triangularnu regionalnu i međunarodnu saradnju u oblasti nauke, tehnologije i inovacija, kao i pristup ovim oblastima, i unaprijediti dijeljenje znanja prema uzajamno dogovorenim uslovima, između ostalog i kroz unaprijeđenu koordinaciju u okviru postojećih mehanizama, a posebno na nivou Ujedinjenih nacija, kao i kroz globalne mehanizme upravljanja tehnologijama kada je tako dogovoreno
17.7.	Promovisati razvoj, prenos i širenje ekološki ispravnih tehnologija u zemlje u razvoju na pozitivnim osnovama , uključujući koncesionalne i preferencijalne osnove, a prema uzajamnom dogovoru
17.8.	Do kraja 2017. u potpunosti operacionalizovati tehnološke banke i mehanizam za izgradnju kapaciteta u najnerazvijenijim zemljama u oblasti nauke, tehnologije i inovacija te unaprijediti korišćenje inovativnih tehnologija, a posebno informacione i komunikacione tehnologije
	Sistemska pitanja – Višestrana partnerstva
17.16.	Unaprijediti globalno partnerstvo za postizanje održivog razvoja , upotpunjeno višestranim partnerstvima koja mobilizuju i dijele znanja, stručnost, tehnologiju i finansijska sredstva , kako bi se pružila podrška za postizanje ciljeva održivog razvoja u svim zemljama, a posebno u zemljama u razvoju

Član 29.

1. Države–potpisnice se slažu da se obrazovanje djeteta usmjeri ka:

- (a) *Razvoju dječije ličnosti, talenta i mentalnih i fizičkih sposobnosti do njihovih punih mogućnosti;*
- (b) *Razvoju poštovanja prema ljudskim pravima i osnovnim slobodama kao i principima zajamčenim u Povelji Ujedinjenih naroda;*
- (c) *Razvoju poštovanja prema roditeljima djeteta, djetetovom kulturnom identitetu, jeziku i vrijednostima, prema nacionalnim vrijednostima zemlje u kojoj dijete živi, zemlji iz koje može poticati, kao i prema civilizacijama drukčijim od njegove vlastite;*
- (d) *Pripremi djeteta za odgovoran život u slobodnom društvu, u duhu razumijevanja, mira, tolerancije, jednakosti spolova i prijateljstva prema svim narodima, etničkim, nacionalnim i vjerskim grupama, kao i osobama urođeničkog porijekla;*
- (e) *razvoju poštovanja prema prirodnoj okolini.*

2. Nijedan dio ovog člana ili člana 28. neće se tumačiti tako da bi mogao smetati slobodi pojedinaca ili tijela da osnuju i usmjeravaju obrazovne institucije, uvijek pod uslovom da se poštuju principi izloženi u stavu 1. ovog člana i zahtjevi da obrazovanje koje se odvija u takvoj instituciji mora odgovarati minimalnim standardima koje je postavila država.

29.1(a): Države–potpisnice se slažu da se obrazovanje djeteta usmjeri ka: (a) *razvoju dječije ličnosti, talenta i mentalnih i fizičkih sposobnosti do njihovih punih mogućnosti;*

1.5.	Do kraja 2030. izgraditi sistem koji će povećati otpornost siromašnih i onih u ranjivim situacijama te smanjiti njihovu izloženost i ranjivost od ekstremnih klimatskih događaja , kao i drugih ekonomskih, društvenih i/ili ekoloških katastrofa
3.7.	Do kraja 2030. obezbijediti univerzalni pristup uslugama koje se odnose na polnu i reproduktivnu zdravstvenu zaštitu , između ostalog i uslugama za planiranje porodice, informisanje i obrazovanje, kao i integrisanje pitanja reproduktivnog zdravlja u nacionalne strategije i programe
4.1.	Do kraja 2030. obezbijediti da sve djevojčice i dječaci završe besplatno, jednako i kvalitetno osnovno i srednje obrazovanje koje vodi ka relevantnim i djelotvornim ishodima učenja
4.4.	Do kraja 2030. znatno povećati broj mladih i odraslih koji imaju relevantne vještine , između ostalog i tehničke i stručne, za zaposlenje, pristojne poslove i preduzetništvo

5.5.	Osigurati da žene u potpunosti i djelotvorno učestvuju i imaju jednake mogućnosti da učestvuju u rukovođenju na svim nivoima donošenja odluka u političkom, privrednom i javnom životu
8.3.	Promovisati razvojno orijentisane politike koje podržavaju proizvodne aktivnosti, stvaranje pristojnih poslova, preduzetništvo, kreativnost i inovativnost i podsticati formalno osnivanje i rast mikropreduzeća, odnosno malih i srednjih preduzeća, između ostalog i kroz pristup finansijskim uslugama
8.5.	Do kraja 2030. postići punu i produktivnu zaposlenost i dostojanstven rad za sve žene i muškarce, što obuhvata i mlade ljude i osobe sa invaliditetom , kao i istu platu za rad jednake vrijednosti
8.6.	Do kraja 2020. bitno smanjiti udio mladih koji nisu zaposleni niti su u procesu obrazovanja, odnosno obuke
9.4.	Do kraja 2030. unaprijediti infrastrukturu i prilagoditi industrije kako bi postale održive, uz veću efikasnost u korišćenju resursa i šire usvajanje čistih i ekološki ispravnih tehnologija i industrijskih procesa, pri čemu sve zemlje preduzimaju aktivnosti u skladu sa svojim kapacitetima
9.5.	Proširiti naučna istraživanja , unaprijediti tehnološke kapacitete industrijskih sektora u svim zemljama, a posebno u zemljama u razvoju, što podrazumijeva da se, do kraja 2030. podstiču inovacije i da se broj zaposlenih u oblasti istraživanja i razvoja na milion ljudi znatno poveća, kao i da se poveća javna i privatna potrošnja na istraživanje i razvoj
Cilj 13.	Preduzeti hitnu akciju u suzbijanju klimatskih promjena i njihovih posljedica* * Imajući u vidu da je Okvirna konvencija Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama vodeći međunarodni i međuvladin forum za pregovore o globalnom odgovoru na klimatske promjene.
13.1.	Osnažiti prilagodljivost i adaptivni kapacitet na rizike povezane sa klimatskim uslovima i prirodnim katastrofama u svim zemljama
13.3.	Unaprijediti obrazovanje, podizanje nivoa svijesti, kao i ljudske i institucionalne kapacitete u vezi sa ublažavanjem i smanjivanjem uticaja klimatskih promjena, odnosno sa prilagođavanjem i ranim upozoravanjem na klimatske promjene
15.c	Unaprijediti globalnu podršku naporima koji se ulažu u borbu protiv krivolova i trgovine zaštićenim vrstama , uključujući povećanje kapaciteta lokalnih zajednica da traže održive mogućnosti za život
29.1(b): Države–potpisnice se slažu da se obrazovanje djeteta usmjeri ka: (b) Razvoju poštovanja prema ljudskim pravima i osnovnim slobodama kao i principima zajamčenim u Povelji Ujedinjenih naroda;	
4.7.	Do kraja 2030. obezbijediti da svi učenici steknu znanja i vještine potrebne da se unaprijedi održivi razvoj , između ostalog i putem edukacije za održivi razvoj i održive stilove života, ljudska prava, rodnu ravnopravnost, kao i za promovisanje kulture mira i nenasilja, pripadnosti globalnoj zajednici i poštovanja kulturne raznolikosti i doprinosa kulture održivom razvoju
Cilj 16.	Promovisati miroljubiva, inkluzivna i pravedna društva, osigurati pristup pravdi za sve i graditi učinkovite, odgovorne i inkluzivne institucije na svim razinama

29.1(c): Države–potpisnice se slažu da se obrazovanje djeteta usmjeri ka: (c) Razvoju poštovanja prema roditeljima djeteta, djetetovom kulturnom identitetu, jeziku i vrijednostima, prema nacionalnim vrijednostima zemlje u kojoj dijete živi, zemlji iz koje može poticati, kao i prema civilizacijama drukčijim od njegove vlastite;

4.7. Do kraja 2030. obezbijediti da svi učenici steknu **znanja i vještine potrebne da se unaprijedi održivi razvoj**, između ostalog i putem **edukacije za održivi razvoj i održive stilove života, ljudska prava, rodnu ravnopravnost, kao i za promovisanje kulture mira i nenasilja, pripadnosti globalnoj zajednici i poštovanja kulturne raznolikosti i doprinosa kulture održivom razvoju**

11.4. Pojačati napore da se **zaštiti i obezbijedi svjetska kulturna i prirodna baština**

29.1(d): Države–potpisnice se slažu da se obrazovanje djeteta usmjeri ka: (d) Pripremi djeteta za odgovoran život u slobodnom društvu, u duhu razumijevanja, mira, tolerancije, jednakosti spolova i prijateljstva prema svim narodima, etničkim, nacionalnim i vjerskim grupama, kao i osobama urođeničkog porijekla;

4.7. Do kraja 2030. obezbijediti da svi učenici steknu **znanja i vještine potrebne da se unaprijedi održivi razvoj**, između ostalog i putem **edukacije za održivi razvoj i održive stilove života, ljudska prava, rodnu ravnopravnost, kao i za promovisanje kulture mira i nenasilja, pripadnosti globalnoj zajednici i poštovanja kulturne raznolikosti i doprinosa kulture održivom razvoju**

8.3. Promovisati razvojno orijentisane politike koje podržavaju proizvodne aktivnosti, **stvaranje pristojnih poslova, preduzetništvo, kreativnost i inovativnost** i podsticati formalno osnivanje i rast mikropreduzeća, odnosno malih i srednjih preduzeća, između ostalog i kroz pristup finansijskim uslugama

8.5. Do kraja 2030. **postići punu i produktivnu zaposlenost i dostojanstven rad za sve žene i muškarce**, što obuhvata i **mlade ljude i osobe sa invaliditetom**, kao i istu platu za rad jednake vrijednosti

8.6. Do kraja 2020. bitno smanjiti **udio mladih koji nisu zaposleni niti su u procesu obrazovanja, odnosno obuke**

Cilj 16. **Promovisati miroljubiva, inkluzivna i pravedna društva, osigurati pristup pravdi za sve i graditi učinkovite, odgovorne i inkluzivne institucije na svim razinama**

29.1(e): Države–potpisnice se slažu da se obrazovanje djeteta usmjeri ka: (e) razvoju poštovanja prema prirodnoj okolini.

1.5. Do kraja 2030. **izgraditi sistem koji će povećati otpornost** siromašnih i onih u ranjivim situacijama te smanjiti njihovu izloženost i ranjivost od **ekstremnih klimatskih događaja**, kao i drugih **ekonomskih, društvenih i/ili ekoloških katastrofa**

2.3. Do kraja 2030. udvostručiti **poljoprivrednu produktivnost i prihode malih proizvođača hrane**, a posebno žena, starosjedilačkog stanovništva, porodičnih poljoprivrednih proizvođača, stočara i ribara, između ostalog i preko bezbjednog i jednakog pristupa zemljištu, drugih proizvodnih resursa i inputa, znanja, finansijskih usluga, tržišta i mogućnosti za ostvarivanje **dodatne vrijednosti, odnosno za zapošljavanje van poljoprivrede**

2.4.	Do kraja 2030. obezbijediti održive sisteme za proizvodnju hrane i primijeniti fleksibilne poljoprivredne prakse za povećanje produktivnosti i proizvodnje, koje pomažu u održavanju ekosistema, koje jačaju kapacitet za prilagođavanje klimatskim promjenama, ekstremnim vremenskim uslovima, sušama, poplavama i ostalim elementarnim nepogodama, odnosno koje progresivno poboljšavaju kvalitet zemljišta i tla
4.7.	Do kraja 2030. obezbijediti da svi učenici steknu znanja i vještine potrebne da se unaprijedi održivi razvoj , između ostalog i putem edukacije za održivi razvoj i održive stilove života, ljudska prava, rodnu ravnopravnost, kao i za promovisanje kulture mira i nenasilja, pripadnosti globalnoj zajednici i poštovanja kulturne raznolikosti i doprinosa kulture održivom razvoju
6.3.	Do kraja 2030. unaprijediti kvalitet vode tako što de se smanjiti zagađenje, eliminisati rasipanje i na najmanju moguću mjeru svesti ispuštanje opasnih hemikalija i materijala, prepoloviti udio nepročišćenih otpadnih voda i znatno povećati recikliranje i bezbjednu ponovnu upotrebu na globalnom nivou
6.4.	Do kraja 2030. bitno povećati efikasnost korišćenja vode u svim sektorima i osigurati održivu eksploataciju vode i snabdijevanje vodom kako bi se odgovorilo na nestašicu vode i u znatnoj mjeri smanjio broj ljudi koji se suočavaju sa nestašicom vode
6.6.	Do kraja 2020. zaštititi i obnoviti ekosisteme povezane sa vodom , uključujući planine, šume, plavna zemljišta, rijeke, izdane i jezera
7.2.	Do kraja 2030. povećati održivost udjela obnovljive energije u globalnom energetsom miksu
7.3.	Do kraja 2030. udvostručiti globalnu stopu unapređenja energetske efikasnosti
8.4.	Progresivno unaprijediti, do kraja 2030., globalnu efikasnost resursa u potrošnji i proizvodnji i uložiti napore da se ekonomski rast razdvoji od degradacije životne sredine u skladu sa 10-godišnjim okvirom programa koji se odnose na održivu potrošnju i proizvodnju, uz vodeću ulogu razvijenih zemalja
9.4.	Do kraja 2030. unaprijediti infrastrukturu i prilagoditi industrije kako bi postale održive, uz veću efikasnost u korišćenju resursa i šire usvajanje čistih i ekološki ispravnih tehnologija i industrijskih procesa, pri čemu sve zemlje preduzimaju aktivnosti u skladu sa svojim kapacitetima
9.5.	Proširiti naučna istraživanja , unaprijediti tehnološke kapacitete industrijskih sektora u svim zemljama, a posebno u zemljama u razvoju, što podrazumijeva da se, do kraja 2030. podstiču inovacije i da se broj zaposlenih u oblasti istraživanja i razvoja na milion ljudi znatno poveća, kao i da se poveća javna i privatna potrošnja na istraživanje i razvoj
11.4.	Pojačati napore da se zaštiti i obezbijedi svjetska kulturna i prirodna baština
11.5.	Do kraja 2030. značajno smanjiti broj smrtnih slučajeva i broj ugroženih ljudi te znatno smanjiti ekonomske gubitke do kojih dovode elementarne nepogode, između ostalog i one povezane sa vodom, usmjeravajući pažnju na zaštitu siromašnih i onih u ranjivim situacijama
11.a	Podržati pozitivne ekonomske, socijalne i ekološke veze između urbanih, perifernih urbanih i ruralnih oblasti osnaživanjem nacionalnog i regionalnog planiranja razvoja

11.b	Do kraja 2020. znatno povećati broj gradova i ljudskih naselja koji usvajaju i primjenjuju integrisane politike i planove u smislu inkluzije, efikasnosti resursa, ublažavanja klimatskih promjena i prilagođavanja klimatskim promjenama, otpornosti na elementarne nepogode , odnosno koji razvijaju i implementiraju, u skladu sa predstojećim Sendai okvirom (Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015– 2030), sveobuhvatno upravljanje rizicima od elementarnih nepogoda na svim nivoima
Cilj 12.	Osigurati modele održive potrošnje i proizvodnje
12.1.	Primjeniti 10-godišnji okvir programa za održivu potrošnju i proizvodnju , u kome će učestvovati sve zemlje, a razvijene zemlje će preuzeti rukovodeću ulogu, uzimajući u obzir stepen razvoja i kapacitete zemalja u razvoju
12.2.	Do kraja 2030. postići održivo upravljanje i efikasno korišćenje prirodnih resursa
12.3.	Do kraja 2030. globalno prepoloviti bacanje hrane po glavi stanovnika na nivou maloprodaje i potrošača, te smanjiti gubitke u hrani u proizvodnji i lancima snabdijevanja, što obuhvata i gubitke koji nastaju poslije žetve proizvodnji i lancima snabdijevanja, što obuhvata i gubitke koji nastaju poslije žetve
12.4.	Do kraja 2020. postići ekološki ispravno upravljanje hemikalijama i svim oblicima otpada tokom čitavog njihovog upotrebno ciklusa, u skladu sa dogovorenim međunarodnim okvirima, i značajno smanjiti njihovo ispuštanje u vazduh, vodu i zemljište kako bi se što više umanjili njihovi negativni uticaji na zdravlje ljudi i životnu sredinu
12.5.	Do kraja 2030. značajno smanjiti generisanje otpada tako što će se sprječavati ili smanjivati njegovo generisanje, odnosno tako što će se otpad prerađivati i ponovo upotrebljavati
12.6.	Podsticati kompanije , posebno velike i međunarodne kompanije, da usvoje održive prakse i da integrišu informacije o održivosti u svoj ciklus izvještavanja
12.7.	Promovisati prakse javnih nabavki koje su održive , u skladu sa nacionalnim politikama i prioritetima
12.8.	Do kraja 2030. osigurati da ljudi svuda imaju relevantne informacije i svijest o održivom razvoju i prirodnim stilovima života
12.b	Razvijati i primenjivati alate za praćenje uticaja održivog razvoja na održivi turizam koji stvara radna mjesta i promoviše lokalnu kulturu i proizvode
12.c	Svesti na razumnu mjeru nedjelotvorne subvencije za fosilna goriva kojima se podstiče rasipna potrošnja otklanjanjem tržišnih deformacija, u skladu sa nacionalnim okolnostima, između ostalog i kroz restrukturiranje sistema oporezivanja i fazno ukidanje štetnih subvencija tamo gdje one postoje kako bi došao do izražaja njihov uticaj na životnu sredinu, uzimajući u obzir u potpunosti specifične potrebe i uslove zemalja u razvoju i svodeći na najmanju mjeru moguće negativne uticaje na njihov razvoj na način kojim se štite siromašni i pogođene zajednice

Cilj 13.	Preduzeti hitnu akciju u suzbijanju klimatskih promjena i njihovih posljedica*
	* Imajući u vidu da je Okvirna konvencija Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama vodeći međunarodni i međuvladin forum za pregovore o globalnom odgovoru na klimatske promjene.
13.1.	Osnažiti prilagodljivost i adaptivni kapacitet na rizike povezane sa klimatskim uslovima i prirodnim katastrofama u svim zemljama
13.3.	Unaprijediti obrazovanje, podizanje nivoa svijesti, kao i ljudske i institucionalne kapacitete u vezi sa ublažavanjem i smanjivanjem uticaja klimatskih promjena, odnosno sa prilagođavanjem i ranim upozoravanjem na klimatske promjene
Cilj 14.	Zaštiti i održivo koristiti okeane, mora i morske resurse
Cilj 15.	Zaštiti, obnoviti i promovirati održivo korištenja kopnenih ekosistema, održivo upravljati šumama, suzbijati dezertifikaciju, zaustaviti i preokrenuti degradaciju zemljišta i spriječiti dalji gubitak biološke raznolikosti

Član 30.

U onim državama u kojima postoje *etničke, religiozne ili lingvističke manjine, ili osobe autohtonog porijekla, djetetu koje pripada takvoj manjini ili koje je autohtono neće biti zaniijekano pravo da, u zajednici s drugim članovima svoje grupe, uživa svoju kulturu, da ispovijeda svoju vjeru ili da upotrebljava svoj jezik.*

4.5.	Do kraja 2030. eliminirati rodnu nejednakost u obrazovanju i obezbijediti jednak pristup svim nivoima obrazovanja i stručnim obukama za ranjive grupe, uključujući osobe sa invaliditetom, starosjedelačko stanovništvo i djecu u ranjivim situacijama
4.7.	Do kraja 2030. obezbijediti da svi učenici steknu znanja i vještine potrebne da se unaprijedi održivi razvoj , između ostalog i putem edukacije za održivi razvoj i održive stilove života, ljudska prava, rodnu ravnopravnost, kao i za promovisanje kulture mira i nenasilja, pripadnosti globalnoj zajednici i poštovanja kulturne raznolikosti i doprinosa kulture održivom razvoju
10.2.	Do kraja 2030. osnažiti i promovisati socijalnu, ekonomsku i političku inkluziju svih, bez obzira na starost , pol, invalidnost, rasu, etničku pripadnost, porijeklo, religiju ili ekonomski, odnosno neki drugi status
11.4.	Pojačati napore da se zaštiti i obezbijedi svjetska kulturna i prirodna baština
13.b	Promovisati mehanizme za podizanje kapaciteta za djelotvorno planiranje i upravljanje u vezi sa klimatskim promjenama u najnerazvijenijim zemljama, što podrazumijeva i fokusiranje na žene i mlade, odnosno na lokalne i marginalizovane zajednice
16.10.	Osigurati javni pristup informacijama i zaštitu osnovnih sloboda , u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i međunarodnim sporazumima

Član 31.

1. Države–potpisnice priznaju *pravo djeteta na odmor i slobodno vrijeme, na igru i rekreaciju koji odgovaraju starosti djeteta i na slobodno učešće u kulturnom životu i umjetnostima.*
2. Države–potpisnice će poštovati i unapređivati *pravo djeteta da u punoj mjeri učestvuje u kulturnom i umjetničkom životu, i potpomagaće pružanje odgovarajućih i jednakih prilika za kulturnu, umjetničku i rekreativnu aktivnost, kao i za slobodno vrijeme.*

Cilj 3.	Promovisati zdrav život i dobrobit svih ljudi, svih životnih dobi
4.1.	Do kraja 2030. obezbijediti da sve djevojčice i dječaci završe besplatno, jednako i kvalitetno osnovno i srednje obrazovanje koje vodi ka relevantnim i djelotvornim ishodima učenja
4.2.	Do kraja 2030. obezbijediti da sve djevojčice i dječaci imaju pristup kvalitetnom razvoju u ranom djetinjstvu, brizi i predškolskom obrazovanju kako bi se pripremili za osnovno obrazovanje
4.a	Izgraditi i poboljšati obrazovne objekte koji su prilagođeni djeci, osobama sa invaliditetom i rodnim razlikama , te obezbijediti bezbjedna, nenasilna, inkluzivna i djelotvorna okruženja za učenje za sve
Cilj 11.	Učiniti gradove i naselja inkluzivnim, bezbjednim, izdržljivim i održivim
11.7.	Do kraja 2030. omogućiti univerzalni pristup bezbjednim, inkluzivnim i pristupačnim zelenim i javnim površinama , posebno za žene i djecu, starija lica i osobe sa invaliditetom
16.10.	Osigurati javni pristup informacijama i zaštitu osnovnih sloboda , u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i međunarodnim sporazumima

Član 32.

1. Države–potpisnice priznaju *pravo djeteta da bude zaštićeno od ekonomske eksploatacije i od bilo kakvog rada koji je vjerovatno opasan, može ometati dječije obrazovanje ili naškoditi dječijem zdravlju ili fizičkom, mentalnom, duhovnom, moralnom ili društvenom razvoju.*
2. Države–potpisnice će poduzeti *zakonske, upravne, društvene i obrazovne mjere da bi se obezbijedilo provođenje ovog člana. Sa ovim ciljem i uzimajući u obzir relevantne odredbe drugih međunarodnih instrumenata, države–potpisnice će naročito:*
 - (a) *Odrediti minimalnu starost ili minimalne starosti za zapošljavanje;*
 - (b) *Pobrinuti se za odgovarajuća pravila o radnome vremenu i uslovima zaposlenja;*
 - (c) *Pobrinuti se za odgovarajuće kazne ili druge sankcije koje će obezbijediti uspješno provođenje ovog člana.*

4.1.	Do kraja 2030. obezbijediti da sve djevojčice i dječaci završe besplatno, jednako i kvalitetno osnovno i srednje obrazovanje koje vodi ka relevantnim i djelotvornim ishodima učenja
8.3.	Promovisati razvojno orijentisane politike koje podržavaju proizvodne aktivnosti, stvaranje pristojnih poslova, preduzetništvo, kreativnost i inovativnost i podsticati formalno osnivanje i rast mikropreduzeća, odnosno malih i srednjih preduzeća, između ostalog i kroz pristup finansijskim uslugama
8.5.	Do kraja 2030. postići punu i produktivnu zaposlenost i dostojanstven rad za sve žene i muškarce, što obuhvata i mlade ljude i osobe sa invaliditetom , kao i istu platu za rad jednake vrijednosti
8.7.	Preuzeti neposredne i djelotvorne mjere kako bi se obezbijedila zabrana i eliminirali najgori oblici dječijeg rada, iskorijeniti prinudni rad i do kraja 2025. okončati dječiji rad u svim njegovim oblicima, uključujući regrutovanje i korištenje djece vojnika
16.2.	Okončati zloupotrebu i eksploataciju djece, trgovinu djecom i sve oblike nasilja i torture nad djecom
16.4.	Do kraja 2030. značajno smanjiti nezakonite tokove novca i oružja , poboljšati pronalaženje i vraćanje ukradene imovine i boriti se protiv svih oblika organizovanog kriminala
16.10.	Osigurati javni pristup informacijama i zaštitu osnovnih sloboda , u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i međunarodnim sporazumima
16.a	O snažiti relevantne nacionalne institucije , između ostalog i preko međunarodne saradnje , za izgradnju kapaciteta na svim nivoima, posebno u zemljama u razvoju, radi sprečavanja nasilja i borbe protiv terorizma i kriminala

CRC
32.

32.1. Države–potpisnice priznaju pravo djeteta da bude zaštićeno od ekonomske eksploatacije i od bilo kakvog rada koji je vjerovatno opasan, može ometati dječije obrazovanje ili naškoditi dječijem zdravlju ili fizičkom, mentalnom, duhovnom, moralnom ili društvenom razvoju.

2.3.	Do kraja 2030. udvostručiti poljoprivrednu produktivnost i prihode malih proizvođača hrane , a posebno žena, starosjedilačkog stanovništva, porodičnih poljoprivrednih proizvođača, stočara i ribara, između ostalog i preko bezbjednog i jednakog pristupa zemljištu, drugih proizvodnih resursa i inputa, znanja , finansijskih usluga, tržišta i mogućnosti za ostvarivanje dodatne vrijednosti , odnosno za zapošljavanje van poljoprivrede
Cilj 3.	Promovisati zdrav život i dobrobit svih ljudi, svih životnih dobi
5.4.	Prepoznati i vrednovati neplaćeno staranje i rad u domaćinstvu kroz obezbjeđivanje javnih usluga , infrastrukture i politike socijalne zaštite te kroz promovisanje zajedničke odgovornosti u domaćinstvu i porodici, na način koji je prikladan u odgovarajućoj državi
6.1.	Do kraja 2030. postići univerzalan i jednak pristup bezbjednoj i jeftinoj pijaćoj vodi za sve

CRC
33.

Član 33.

Države–potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće mjere, uključujući zakonske, upravne, društvene i obrazovne mjere, da bi se djeca zaštitila od protivzakonite upotrebe opojnih droga i psihotropnih supstanci, kako je to definirano u relevantnim međunarodnim ugovorima, kao i da bi se spriječilo korištenje djece u nezakonitoj proizvodnji i prodaji takvih supstanci.

3.5.	Pojačati prevenciju zloupotrebe supstanci i liječenje posljedica takve zloupotrebe , što obuhvata i zloupotrebu opojnih droga i štetnu upotrebu alkohola
3.a	Pojačati primjenu „Okvirne konvencije Svjetske zdravstvene organizacije o kontroli duhana “ u svim zemljama, na odgovarajući način
4.a	Izgraditi i poboljšati obrazovne objekte koji su prilagođeni djeci, osobama sa invaliditetom i rodnim razlikama , te obezbijediti bezbjedna, nenasilna, inkluzivna i djelotvorna okruženja za učenje za sve
Cilj 11.	Učiniti gradove i naselja inkluzivnim, bezbjednim, izdržljivim i održivim
16.4.	Do kraja 2030. značajno smanjiti nezakonite tokove novca i oružja , poboljšati pronalaženje i vraćanje ukradene imovine i boriti se protiv svih oblika organizovanog kriminala
16.a	O snažiti relevantne nacionalne institucije , između ostalog i preko međunarodne saradnje , za izgradnju kapaciteta na svim nivoima, posebno u zemljama u razvoju, radi sprečavanja nasilja i borbe protiv terorizma i kriminala

Član 34.

Države–potpisnice se obavezuju da će zaštititi dijete od svih oblika *seksualne eksploatacije i seksualne zloupotrebe*. U tu svrhu države–potpisnice će naročito poduzeti sve odgovarajuće mjere da se spriječi:

- (a) Poticanje ili tjeranje djeteta da se upusti u bilo kakvu nezakonitu seksualnu aktivnost;
- (b) Korištenje djeteta u cilju eksploatacije za prostituciju ili druge nezakonite seksualne radnje;
- (c) Korištenje djeteta u cilju eksploatacije u pornografskim predstavama ili materijalima.

4.a	Izgraditi i poboljšati obrazovne objekte koji su prilagođeni djeci, osobama sa invaliditetom i rodnim razlikama , te obezbijediti bezbjedna, nenasilna, inkluzivna i djelotvorna okruženja za učenje za sve
5.2.	Eliminisati sve oblike nasilja nad ženama i djevojčicama u javnoj i privatnoj sferi, uključujući trgovinu ljudima , odnosno seksualnu eksploataciju i druge oblike eksploatacije
6.1.	Do kraja 2030. postići univerzalan i jednak pristup bezbjednoj i jeftinoj pijaćoj vodi za sve
8.7.	Preuzeti neposredne i djelotvorne mjere kako bi se iskorijenio prinudni rad, okončalo moderno ropstvo i trgovina ljudima i obezbijedila zabrana i eliminisali najgori oblici dječijeg rada , uključujući regrutovanje i korištenje djece vojnika , i do kraja 2025. okončati dječiji rad u svim njegovim oblicima
Cilj 11.	Učiniti gradove i naselja inkluzivnim, bezbjednim, izdržljivim i održivim
16.1.	Svuda značajno smanjiti sve oblike nasilja i sa njima povezane stope smrtnih slučajeva
16.2.	Okončati zloupotrebu i eksploataciju djece, trgovinu djecom i sve oblike nasilja i torture nad djecom
16.4.	Do kraja 2030. značajno smanjiti nezakonite tokove novca i oružja , poboljšati pronalaženje i vraćanje ukradene imovine i boriti se protiv svih oblika organizovanog kriminala
16.a	Oснаžiti relevantne nacionalne institucije , između ostalog i preko međunarodne saradnje , za izgradnju kapaciteta na svim nivoima posebno u zemljama u razvoju, radi sprečavanja nasilja i borbe protiv terorizma i kriminala

Član 35.

Države–potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće nacionalne, bilateralne i multilateralne mjere da bi se *sprječilo otimanje, prodaja i trgovina djecom za bilo kakve svrhe, u bilo kom obliku.*

5.2.	Eliminisati sve oblike nasilja nad ženama i djevojčicama u javnoj i privatnoj sferi, uključujući trgovinu ljudima , odnosno seksualnu eksploataciju i druge oblike eksploatacije
8.7.	Preuzeti neposredne i djelotvorne mjere kako bi se iskorijenio prinudni rad, okončalo moderno ropstvo i trgovina ljudima i obezbijedila zabrana i eliminisali najgori oblici dječijeg rada , uključujući regrutovanje i korištenje djece vojnika , i do kraja 2025. okončati dječiji rad u svim njegovim oblicima
Cilj 11.	Učiniti gradove i naselja inkluzivnim, bezbjednim, izdržljivim i održivim
16.1.	Svuda značajno smanjiti sve oblike nasilja i sa njima povezane stope smrtnih slučajeva
16.2.	Okončati zloupotrebu i eksploataciju djece, trgovinu djecom i sve oblike nasilja i torture nad djecom
16.4.	Do kraja 2030. značajno smanjiti nezakonite tokove novca i oružja , poboljšati pronalaženje i vraćanje ukradene imovine i boriti se protiv svih oblika organizovanog kriminala
16.a	O snažiti relevantne nacionalne institucije , između ostalog i preko međunarodne saradnje , za izgradnju kapaciteta na svim nivoima, posebno u zemljama u razvoju, radi sprečavanja nasilja i borbe protiv terorizma i kriminala

Član 36.

Države–potpisnice će zaštititi dijete od svih drugih oblika eksploatacije štetne po bilo koji vid dječije dobrobiti.

4.a	Izgraditi i poboljšati obrazovne objekte koji su prilagođeni djeci, osobama sa invaliditetom i rodnim razlikama , te obezbijediti bezbjedna, nenasilna, inkluzivna i djelotvorna okruženja za učenje za sve
5.2.	Eliminisati sve oblike nasilja nad ženama i djevojčicama u javnoj i privatnoj sferi, uključujući trgovinu ljudima , odnosno seksualnu eksploataciju i druge oblike eksploatacije
6.1.	Do kraja 2030. postići univerzalan i jednak pristup bezbjednoj i jeftinoj pijaćoj vodi za sve
8.7.	Preuzeti neposredne i djelotvorne mjere kako bi se iskorijenio prinudni rad, okončalo moderno ropstvo i trgovina ljudima i obezbijedila zabrana i eliminisali najgori oblici dječijeg rada , uključujući regrutovanje i korištenje djece vojnika , i do kraja 2025. okončati dječiji rad u svim njegovim oblicima
Cilj 11.	Učiniti gradove i naselja inkluzivnim, bezbjednim, izdržljivim i održivim
16.1.	Svuda značajno smanjiti sve oblike nasilja i sa njima povezane stope smrtnih slučajeva
16.2.	Okončati zloupotrebu i eksploataciju djece, trgovinu djecom i sve oblike nasilja i torture nad djecom
16.4.	Do kraja 2030. značajno smanjiti nezakonite tokove novca i oružja , poboljšati pronalaženje i vraćanje ukradene imovine i boriti se protiv svih oblika organizovanog kriminala
16a	Osnažiti relevantne nacionalne institucije , između ostalog i preko međunarodne saradnje , za izgradnju kapaciteta na svim nivoima, posebno u zemljama u razvoju, radi sprečavanja nasilja i borbe protiv terorizma i kriminala

Član 37.

Države–potpisnice će obezbijediti da:

- (a) Nijedno dijete ne bude podvrgnuto mučenju ili drugom okrutnom, nehumanom ili ponižavajućem postupku ili kazni. Ni smrtna kazna ni doživotna robija bez mogućnosti oslobođanja ne mogu se nametnuti kod prijestupa koji su počinile osobe mlađe od osamnaest godina;
- (b) Nijedno dijete neće biti nezakonito ili proizvoljno lišeno slobode. Hapšenje, pritvor ili zatvaranje djeteta odvijat će se u skladu sa zakonom i biće preduzeto samo kao posljednja mjera i na što kraće odgovarajuće vrijeme;
- (c) Sa svakim djetetom lišenim slobode postupaće se *humano i s poštovanjem prema urođenom dostojanstvu* ljudske osobe, i na način koji uzima u obzir potrebe osobe te starosti. Posebno će svako dijete lišeno slobode biti odvojeno od odraslih, osim ako to nije u najboljem dječijem interesu, a imaće pravo da održava dodire sa svojom porodicom putem dopisivanja i posjeta, osim u izuzetnim okolnostima;
- (d) Svako dijete lišeno slobode imat će pravo na *brz pristup zakonskoj i drugoj odgovarajućoj pomoći*, pravo da ospori zakonitost svog lišavanja slobode pred sudom ili drugom nadležnom, neovisnom i nepristranom vlasti i na brzu odluku o bilo kakvoj takvoj akciji.

16.3. Promovisati **vladavinu prava** na nacionalnom i međunarodnom nivou i **svima osigurati jednak pristup pravdi**

16.10. Osigurati **javni pristup informacijama i zaštitu osnovnih sloboda**, u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i međunarodnim sporazumima

37(a): Države–potpisnice će obezbijediti da: Nijedno dijete ne bude podvrgnuto mučenju ili drugom okrutnom, nehumanom ili ponižavajućem postupku ili kazni. Ni smrtna kazna ni doživotna robija bez mogućnosti oslobođanja ne mogu se nametnuti kod prijestupa koji su počinile osobe mlađe od osamnaest godina;

4.a Izgraditi i poboljšati **obrazovne objekte** koji su prilagođeni **djeci, osobama sa invaliditetom i rodnim razlikama**, te obezbijediti **bezbjedna, nenasilna, inkluzivna i djelotvorna okruženja za učenje za sve**

5.2. Eliminirati sve oblike **nasilja nad ženama i djevojčicama** u javnoj i privatnoj sferi, uključujući **trgovinu ljudima**, odnosno **seksualnu eksploataciju i druge oblike eksploatacije**

8.7. Preuzeti neposredne i djelotvorne mjere kako bi se **iskorijenio prinudni rad, okončalo moderno ropstvo i trgovina ljudima** i obezbijedila zabrana i eliminisali **najgori oblici dječijeg rada**, uključujući **regrutovanje i korištenje djece vojnika**, i do kraja 2025. **okončati dječiji rad** u svim njegovim oblicima

Cilj 11.	Učiniti gradove i naselja inkluzivnim, bezbjednim, izdržljivim i održivim
16.1.	Svuda značajno smanjiti sve oblike nasilja i sa njima povezane stope smrtnih slučajeva
16.2.	Okončati zloupotrebu i eksploataciju djece, trgovinu djecom i sve oblike nasilja i torture nad djecom
16.a	Oснаžiti relevantne nacionalne institucije , između ostalog i preko međunarodne saradnje , za izgradnju kapaciteta na svim nivoima, posebno u zemljama u razvoju, radi sprečavanja nasilja i borbe protiv terorizma i kriminala

Član 38.

1. Države–potpisnice se obavezuju da će poštovati i osigurati poštovanje *pravila međunarodnog humanitarnog zakona primjenjivog na njih u oružanim sukobima koji se tiču djece.*
2. Države–potpisnice će preduzeti sve ostvarive mjere da obezbijede da osobe koje još nisu napunile petnaest godina ne učestvuju direktno u neprijateljstvima.
3. Države–potpisnice neće regrutirati nijednu osobu koja još nije napunila petnaest godina u svoje oružane snage. Pri regrutaciji onih koji su napunili petnaest godina, ali još nemaju osamnaest godina, države–potpisnice će se truditi da daju prednost onima koji su najstariji.
4. U skladu sa svojim obavezama po međunarodnom humanitarnom zakonu da zaštite *civilno stanovništvo u oružanim sukobima*, države–potpisnice će preduzeti sve ostvarive mjere da obezbijede zaštitu djece i brigu o onoj djeci koja su pogođena oružanim sukobom.

16.4. Do kraja 2030. značajno **smanjiti nezakonite tokove novca i oružja**, poboljšati pronalaženje i vraćanje ukradene imovine i boriti se protiv svih **oblika organizovanog kriminala**

16.10. Osigurati **javni pristup informacijama i zaštitu osnovnih sloboda**, u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i međunarodnim sporazumima

16.a **Osnažiti relevantne nacionalne institucije**, između ostalog i preko **međunarodne saradnje**, za izgradnju kapaciteta na svim nivoima, posebno u zemljama u razvoju, radi **sprečavanja nasilja i borbe protiv terorizma i kriminala**

38.1. Države–potpisnice se obavezuju da će poštovati i osigurati poštovanje pravila međunarodnog humanitarnog zakona primjenjivog na njih u oružanim sukobima koji se tiču djece.

16.3. Promovisati **vladavinu prava** na nacionalnom i međunarodnom nivou i **svima osigurati jednak pristup pravdi**

38.2. Države–potpisnice će preduzeti sve ostvarive mjere da obezbijede da osobe koje još nisu napunile petnaest godina ne učestvuju direktno u neprijateljstvima.

8.7. Preuzeti neposredne i djelotvorne mjere kako bi se **iskorijenio prinudni rad, okončalo moderno ropstvo i trgovina ljudima** i obezbijedila zabrana i eliminisali **najgori oblici dječijeg rada**, uključujući **regrutovanje i korištenje djece vojnika**, i do kraja 2025. **okončati dječiji rad** u svim njegovim oblicima

38.3. Države–potpisnice neće regrutirati nijednu osobu koja još nije napunila petnaest godina u svoje oružane snage. Pri regrutaciji onih koji su napunili petnaest godina, ali još nemaju osamnaest godina, države–potpisnice će se truditi da daju prednost onima koji su najstariji.

4.1. Do kraja 2030. obezbijediti da **sve djevojčice i dječaci završe besplatno, jednako i kvalitetno osnovno i srednje obrazovanje** koje vodi ka **relevantnim i djelotvornim ishodima učenja**

CRC
38.

- 8.7.** Preuzeti neposredne i djelotvorne mjere kako bi se **iskorijenio prinudni rad, okončalo moderno ropstvo i trgovina ljudima** i obezbjedila zabrana i eliminisali **najgori oblici dječijeg rada**, uključujući **regrutovanje i korištenje djece vojnika**, i do kraja 2025. **okončati dječiji rad** u svim njegovim oblicima

38.4. U skladu sa svojim obavezama po međunarodnom humanitarnom zakonu da zaštite civilno stanovništvo u oružanim sukobima, države–potpisnice će preduzeti sve ostvarive mjere da obezbijede zaštitu djece i brigu o onoj djeci koja su pogođena oružanim sukobom.

- 4.a** Izgraditi i poboljšati **obrazovne objekte** koji su prilagođeni **djeci, osobama sa invaliditetom i rodnim razlikama**, te obezbijediti **bezbjedna, nenasilna, inkluzivna i djelotvorna okruženja za učenje za sve**
- 5.2.** Eliminirati sve oblike **nasilja nad ženama i djevojčicama** u javnoj i privatnoj sferi, uključujući **trgovinu ljudima**, odnosno **seksualnu eksploataciju i druge oblike eksploatacije**
- 6.1.** Do kraja 2030. postići **univerzalan i jednak pristup bezbjednoj i jeftinoj pijaćoj vodi za sve**
- 6.2.** Do kraja 2030. postići **adekvatan i jednak pristup sanitarnim i higijenskim uslovima za sve**, kao i okončanje prakse obavljanja defekacije na otvorenom, uz obraćanje posebne pažnje na potrebe žena i djevojčica, odnosno onih u ranjivim situacijama
- 16.1.** Svuda **značajno smanjiti sve oblike nasilja i sa njima povezane stope smrtnih slučajeva**

CRC
39.

Član 39.

Države–potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće mjere da unaprijede fizički i psihološki oporavak i socijalnu reintegraciju djeteta koje je žrtva bilo kojeg oblika zanemarivanja, eksploatacije ili zlostavljanja, mučenja ili bilo kojeg drugog oblika okrutnog, nehumanog ili ponižavajućeg postupka ili kazne, ili oružanih sukoba. Takav oporavak i reintegracija treba da se odvija u okolini koja daje potporu zdravlju, samopoštovanju i dostojanstvu djeteta.

- 5.2.** Eliminirati sve oblike **nasilja nad ženama i djevojčicama** u javnoj i privatnoj sferi, uključujući **trgovinu ljudima**, odnosno **seksualnu eksploataciju i druge oblike eksploatacije**
- 8.7.** Preuzeti neposredne i djelotvorne mjere kako bi se **iskorijenio prinudni rad, okončalo moderno ropstvo i trgovina ljudima** i obezbjedila zabrana i eliminisali **najgori oblici dječijeg rada**, uključujući **regrutovanje i korištenje djece vojnika**, i do kraja 2025. **okončati dječiji rad** u svim njegovim oblicima
- 16.1.** Svuda **značajno smanjiti sve oblike nasilja i sa njima povezane stope smrtnih slučajeva**
- 16.2.** **Okončati zloupotrebu i eksploataciju djece, trgovinu djecom i sve oblike nasilja i torture nad djecom**
- 16.a** **Oснаžiti relevantne nacionalne institucije**, između ostalog i preko **međunarodne saradnje**, za izgradnju kapaciteta na svim nivoima, posebno u zemljama u razvoju, radi **sprečavanja nasilja i borbe protiv terorizma i kriminala**

Član 40.

1. Države–potpisnice priznaju *pravo svakog djeteta koje je navodno prekršilo, ili je optuženo za kršenje krivičnog zakona, da se prema njemu postupa na način u skladu s unapređenjem djetetovog osjećanja dostojanstva i vrijednosti, koji osnažuje dječije poštovanje prema ljudskim pravima i osnovnim slobodama drugih, i koji uzima u obzir dječiju starost i poželjnost dječije reintegracije, kao i dječije preuzimanje konstruktivne uloge u društvu.*
 2. U tome cilju, i imajući na umu poštovanje relevantnih odredbi međunarodnih instrumenata, države–potpisnice će posebno obezbijediti da:
 - (a) Nijedno dijete neće biti obijeđeno, optuženo ili ocijenjeno kao prekršilac krivičnog zakona zbog činova ili propusta koji nisu bili zabranjeni nacionalnim ili međunarodnim zakonom u vrijeme kad su bili počinjeni;
 - (b) Svako dijete koje je obijeđeno ili optuženo da je prekršilo krivični zakon imat će u najmanju ruku sljedeće garancije:
 - (i) Da će biti smatrano nevinim dok ne bude prema zakonu dokazano da je krivo;
 - (ii) Da će odmah i direktno biti obaviješteno o optužbama protiv sebe, i ako je to moguće, preko svojih roditelja ili zakonskih staratelja, te da će imati zakonsku i drugu odgovarajuću pomoć u pripremi i izlaganju svoje odbrane;
 - (iii) Da će se o optužbi odlučiti bez odlaganja od jednog ovlaštenog, neovisnog i nepristranog sudskog tijela ili vlasti na poštenoj raspravi u skladu sa zakonom, u prisustvu zakonske ili druge odgovarajuće pomoći, i da će se, osim ako se bude smatralo da to nije u najboljem interesu djeteta, posebno uzeti u obzir njegova starost ili situacija, kao i njegovih roditelja odnosno zakonskih staratelja;
 - (iv) Da neće biti prisiljeno da svjedoči ili da prizna krivnju, da će se ispitati svjedoci protiv njega i da će se obezbijediti i učešće i ispitivanje svjedoka u njegovu korist, pod jednakim uslovima;
 - (v) Ako se smatra da je prekršilo krivični zakon, da će se takva odluka i druge mjere nametnute kao njene posljedice preispitati od strane kompetentnije, neovisne i nepristrasne vlasti ili sudskog tijela u skladu sa zakonom;
 - (vi) Da će imati slobodan pristup prevodiocu, ako dijete ne razumije ili ne govori jezik koji se upotrebljava;
 - (vii) Da će njegov privatni život biti poštovan u svim dijelovima postupka.
 3. Države–potpisnice će nastojati da pomognu uspostavi zakona, procedura, vlasti i institucija koje se posebno bave djecom koja su obijeđena, optužena ili je ocijenjeno da su prekršila krivični zakon, i to naročito:
 - (a) Ustanovljenju minimalne starosti ispod koje će biti smatrano da djeca nisu imala sposobnosti da prekrše krivični zakon;
 - (b) Gdje god je to odgovarajuće ili poželjno, mjerama postupka prema takvoj djeci bez upuštanja u sudski postupak, ako se potpuno poštuju ljudska prava i zakonska jamstva.
-

4. Biće dostupne različite uredbe kao što su *naredbe o brizi, savjetovanju i nadzoru; savjetovanje; uslovna kazna; usvajanje; obrazovni i stručni programi* i druge alternative zatvoru, da bi se obezbijedilo da se sa djecom postupa na način koji odgovara njihovoj dobrobiti, a proporcionalan je i okolnostima i prekršaju.

16.3. Promovisati **vladavinu prava** na nacionalnom i međunarodnom nivou i **svima osigurati jednak pristup pravdi**

16.10. Osigurati **javni pristup informacijama i zaštitu osnovnih sloboda**, u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i međunarodnim sporazumima

40.4. Biće dostupne različite uredbe kao što su *naredbe o brizi, savjetovanju i nadzoru; savjetovanje; uslovna kazna; usvajanje; obrazovni i stručni programi* i druge alternative zatvoru, da bi se obezbijedilo da se sa djecom postupa na način koji odgovara njihovoj dobrobiti, a proporcionalan je i okolnostima i prekršaju.

4.1. Do kraja 2030. obezbijediti da **sve djevojčice i dječaci završe besplatno, jednako i kvalitetno osnovno i srednje obrazovanje** koje vodi ka **relevantnim i djelotvornim ishodima učenja**

4.3. Do kraja 2030. obezbijediti jednaku **dostupnost jeftinog i kvalitetnog tehničkog, stručnog i tercijarnog obrazovanja**, uključujući univerzitetsko, za sve žene i muškarce

CRC 41.

Član 41.

Ništa u ovoj Konvenciji neće uticati na bilo kakve odredbe koje više pridonose ostvarenju prava djeteta, a mogu biti sadržane u:

- (a) zakonu države–potpisnice; ili
- (b) međunarodnom zakonu koji važi za dotičnu državu.

Svi ciljevi [Kod ostvarivanja prava djeteta, uvijek se primjenjuje viši standard, a što je relevantno za sve Globalne ciljeve]

CRC 42.

Član 42.

Države–potpisnice se obavezuju da *obznanu principe i odredbe Konvencije, na odgovarajući i aktivan način, kako djeci tako i odraslima.*

4.7. Do kraja 2030. obezbijediti da svi učenici steknu **znanja i vještine potrebne da se unaprijedi održivi razvoj**, između ostalog i putem **edukacije za održivi razvoj i održive stilove života, ljudska prava, rodnu ravnopravnost, kao i za promovisanje kulture mira i nenasilja, pripadnosti globalnoj zajednici i poštovanja kulturne raznolikosti i doprinosa kulture održivom razvoju**

Cilj 16. **Promovisati miroljubiva, inkluzivna i pravedna društva, osigurati pristup pravdi za sve i graditi učinkovite, odgovorne i inkluzivne institucije na svim razinama**

16.10. Osigurati **javni pristup informacijama i zaštitu osnovnih sloboda**, u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i međunarodnim sporazumima

